

THE UTKAL DÍPIKA.

CUTTACK.SATURDAY THE 28th October 1905.

୧୦୩ ର କାର୍ତ୍ତିକ ସନ୍ଦ ହେଲେ ଆଜି ଶକିବାଲୁ

ସେଇ କଟକ ରାଜାଙ୍କାର ପୈଦାକଣ୍ଠାର ଏ 'ହେଲିକ୍' ଯଥି ଲୟାରେ ନ ହୁଏ ଓ ପ୍ରମାଣିତ

કાંઈ ને કાં

— 3 —

ପରାମେଷ ଟ ୨୫

IT'S SO EASY TO NEGLECT
THAT COLD!

IT'S so fatally easy to let that cold turn into Ague and fever.

But it's easy, also, to find a good remedy in Bathwalla's Ague Mixture or tills for it which are equally useful in Malarious intermittent, and Bilious Fevers, and mild form of Plague, Surgeon Major Jaykar says:—that it is assie and reliable remedy.

Batlwalla & Co's Cholerol, specific
ter cholera and Batliwalla's Ague
Mixture or Pills, may be had of Dr
H. L. BATLIWALLA's, Worh—Dadar
Bombay and everywhere.

At Re. 1 per bottle Discount to the Trade.

2593

ପରିବା ଦିଲ୍ଲା ଅନୁଗ୍ରହ କଣ୍ଠା ମଧ୍ୟରେ
କଥ୍ୟକୁ ନିମିତ୍ତ ମାଧ୍ୟକ ଏ ଏ କା ଦେବ-
କରେ ଏକଳମୁଁ ହୋ ପଣ୍ଡିତ ଏକବର୍ଷ ତିମ୍-
ନ୍ତ୍ର ଅବଧୀନ । ସେଇମାତେ କଳକ ଚେଳେ
ସୁଲଭ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ହୋଇ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
କିମ୍ବା କୁଦ୍ରାସୀ ଶିଳ୍ପା ଦେବାଳ ଉପଯୁକ୍ତ ଥିଲେ
ଦେବାଳ ସେହିମାତେ ଅବେଦନ କରିପାରି-
ବେ । ବର୍ଣ୍ଣାର୍ଥିମାତେ ଗଜି ଅବ୍ଦୋଦିତମାତ୍ର
ଓ ଏ ରଖ ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନ ସ୍ଵରଭାବର
ହେଉ ଅବେଦନସହ ପାଇଲବେ । ଏହି ।

କେବଳ ମାତ୍ରା } E. C. Savkar
 ୧୦।୧୯୭୩ } କେବଳ
 ଏହିପରିବାସିରେ } ୧୦।୧୯୭୩

ବିଜ୍ଞାପନ ।
୧୦। କଣତା ଜାତୀୟ ବନେବନ୍ଦୁ ମାର୍ଗ
ଯାଇଁ ଶୋଇଥାଏସରେ ମସିବ ତ ୭୯୯ ଲା
ଠାରୁ ୩୫୯ ୯ କା ବେଳକରେ ମା ୨ ସ
କିମନ୍ଦ୍ରେ ତ ୧୦ ଏ ଅମୀଳ ଅଧିକତା
ଦେଇଁ ମାତେ ମୀ ଉତ୍ତର ସର୍ବେ ଲୋକରେ
ବେଳତା ସହିତ ତାର୍ଯ୍ୟ ତରିଫ୍ଫୁକ୍ତ ବେଳତିରେ
ନିଜ ପ୍ରଧାନାଧିକ ସହିତ କିମ୍ବନ୍ଦରତାପିଲ
ନିକଟ ଅସନ୍ନା କରେନ୍ଦରମାସିକାନ୍ତରିକ ମଧ୍ୟରେ
ଅଧିକା ଆପଣା ଆବେଦନ୍ୟ ଏଠାକେ ।
ଭାବ ।

ପୋଃ ଅଟ ଗନ୍ଧା
ତା ଶୁଣି ଯିଦେ
ଯଥିବା } K. C. Sarker
ମେନେହର
। ୧। କଳକା

ଅନ୍ତରୁକୁ କଲାର ବବୋବସ୍ତୁ ଦାର୍ଯ୍ୟ
ପୂର୍ବରେ ଅସ୍ତ୍ରା ଚରେମର ମାତ୍ର ତାଣେ ଜଳ
କାରୁ କଲିବିତମରେ ଅମ୍ବିତ, ହେଡ଼ିଆମାତ୍ର
କରଇ ଚକ୍ରିକ, ଦାର୍ଯ୍ୟପ୍ରାଯିମାତ୍ର ଖେମାକ-
ର ପ୍ରଥମଷତ ସହି ଅସ୍ତ୍ରୀ ଅନ୍ତରୁକୁ
ଗା ୨୫ ରଙ୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମ୍ବ ନିରଗରୁ
ବେଦବସହ ଧଠାଇବେ, ସେଉଁମାତ୍ର ଓତ୍ତିଶା
ପଥରମୟ ଅଛେଇରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଚରଞ୍ଚବେ ଓ
ପ୍ରାକ୍ତର ରହ ବେଦଖୁବେ ଖେମାକୁ, ମହା-
କ ଚକ୍ରିକ ।

ମାତ୍ର କୁ ହୁଏ ହେଉ ଅନ୍ତରିକ୍ଷ ୨ ୫
 ଅନ୍ତରିକ୍ଷ } NARAYAN CHANDRA NATAK
 ସେବକମେଣ୍ଡ ପଠେସବୁ;
 ୨୦୧୯ ୨୦୧

ଏହାର ଅମ୍ବୁର ଦଳସୂଚ ଯାଇପୁର ଓ
ଖାନକପର ଥାବା ଜଳବାର ଦଳଦଶମ ମାଲ
କୁଟୀରକାରମାରଙ୍ଗ ଜାଗାର ଦିଅସାଜୁଆଛୁ ବି
ଦେଶମାଳୀ ପଳାର । ସା । ଅକରପଥା । ପ୍ର ।
ଯାଇପୁର ଅମ୍ବୁର ଅନନ୍ତେମଗାପ୍ରାପ୍ତ ବାରପର
ଦାଳ ଶୁଣେ ରଙ୍ଗୁ ଅମ୍ବେ ସତ ଖୋଟ ସାଇ
ଅରମ୍ବୁ ବରଣସୀ ବରଥିଲୁ ଅମ୍ବୁ ପ୍ରାପ୍ତ
ଅଜଣା ଓ ସଜ୍ଜବର ଧାବ ପୁରୁଷ ଉତ୍ତର ବକ-
ମାଳୀ ପଳାର ବି ଚାହାର ପଥ ବଞ୍ଚିଲାର ଓ
ବରଣସୀ ପୈଥଦା ଅନେଇବା । ଓ ଅମ୍ବୁ ଶରୀ
ଏହିରମ୍ବୁତୁମ୍ବୁଦ୍ଧୁ ଦେବ ନାହିଁ, ଦେବେ
ଆମକ ଅନ୍ତେ ଯାଇ ପଜୁର ପାଇଥାରକ ନାହିଁ ।
ଅମ୍ବୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଶଜଣାତୁରେର ଅମ୍ବୁକତେଜରେର
ଅମ୍ବୁ ଅଥବା ଅମ୍ବୁ ମେମଗାପ୍ରାପ୍ତ ତର୍ମର୍ମୁଳାଳ
ତୁମ୍ବୁ ଶାନ୍ତମତ କେବାରଙ୍ଗ ଲେବ ତୁଳା
ବରମାଳୀ ଡଳରଙ୍ଗ ସତ ୧୫୦୪ ମହିତା ମତ
ମାତ୍ର ତା ୨୪ ରଙ୍ଗ ଲାଖିତ କେନେକୁଷ୍ଠ
ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ମେମଗାପ୍ରାପ୍ତରେ ସେ ସମସ୍ତ ମେନତ
ଦିଅସାଜୁଆଛୁଳ ଗାନ୍ଧ ସମସ୍ତ ରହିବ କର ଯାଇ-
ଅଛୁ ଜାଣବ । ମହି । ୧୯୧୦୧୫୦୪ ମହିତା
ଲାଖିତ
ଶ କରିବାକୁଠ ନେବାବିହି
ନ କରି । ସା । ଅକରପଥା । ପ୍ର । ଯାଇପୁର

ଶେଷମେସୁ ରେତିକର ଉଥୋମା ପ୍ରାୟ
ଶୟାଳ ଚଗଲ, ନାଥ ଦେଖ କବରଣ ।
ଦୃଢ଼ ପରିତ, ପରିମ ଘରପ୍ରାୟ, କବିଧରଣ
ପାଶିଦାନିଷତ୍ତ ପଟ୍ଟ ହରରଣ
କୋଣାରକ୍ଷନ ତୋଳ ।

ପ୍ରମେତୁ ବିଜ ।

ପ୍ରଦୀପାର ମେହ କା ଗମେଦ୍ୟାର ମହୋନ୍ଧ
ମହାଦେଶ୍ୟ, ନର ଦୟା ସଂକଳିତ ହୁଏ ମେହ, ଦୂରତ୍ବ
ମେହ, ପଦ୍ମଶଲାଧାର ଯତ ଏହ ଓହ ପ୍ରକାଶର ପ୍ରାପ୍ତ
ଜୀବନ । ପ୍ରେତୀ ମୁହଁ ହେତୁ ତେବେଶର ଅନ୍ତରକୁ ପଦି
ଦିଦିତ । ପ୍ରେତୀର ମହାଦେଶ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିର ମୁହଁରେଲୁ ପରିଷ୍ଵେ
ପରିଷ୍ଵେ ଦୟାରୁ ଜୀବନ ପଠାବ ।

ଅଗ୍ରାକାର୍ଯ୍ୟ ।

ସୁତ୍ରପାଦ ଶ୍ଵରେନ ମହିଷି । ଲକ୍ଷ୍ମିରୂପ
ପ୍ରେତ ଦେଖାଇ, କୋଟିଶଙ୍କ କାହାର, ପୃଷ୍ଠାରେ
କୁଳି ଦେଖାଇ ଆଜିକା ମୁହଁରାପ ବହେ ।
ସୁତ୍ର ଶ୍ଵର ଓ ଶ୍ଵରା କାହାର ମିଳିଥ ଏ ହେ
ଲକ୍ଷ ମାସିଲାବ ।

ଅମୃତ ଦଳୀ କଣ୍ଠୀ ।
ପାରାଷର ମାତ୍ରାର ର କର୍ମଚାରୀର ପଳିତ ମହିନୋନ୍ଧା
ଶ୍ରୀ ରତ୍ନର ମନ୍ଦିର ୧୫ ଜୀବନ-ମୁଦ୍ରଣ ୧୦୧

କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ ।
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ ।

ରତ୍ନବଳୀସ୍

ଖାରୁ ଗୋଟିଏଇ କେ ସନ୍ତୋଷ ବନ୍ଦ ପାଇବାର
ମେହିମା !

ଅନ୍ୟମରତ ଉପଦେଶ ସୁଧାର୍ୟ, ଗୋଟିହ ସ୍ଵଭାବ
ମୂଳ୍ୟ କଥାରେ ବୁଝିବ ଅଧ୍ୟୟମରତ ସବୁକଥ ଦେବ
ଏହି ବୁଝିବ ପ୍ରକଟାର ଦେବିତ କାହାର, ଗୋଟିତିବ
କାହାର, ସୁଧାର ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ସୁଧାର ତୁମର କବର ।

କୋରଲ ଟେଲ ଓ ଦୂଘ ବ୍ୟକ୍ତିଶା ଉପିକାଳ ଏ
ଜାହମାସୁର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ କେଣ୍ଟ

ଦୂରନ୍ତକାମବ

ଶୋଇ ଓ ବିବରନ ପତ୍ରିଷ୍ଟ ଏବଂ କୋରା
ଫର୍ମ ଟ ୧ ଜାକିଲାବୁଦ୍ଧ ଟ ୦ ୯

四〇三

କରୁଥିଲା ଦୂର୍ବଳ ପାତା ପୁଣ୍ଡ
ପଟେଲ ପନ୍ଥିମାନ ପରିଚ୍ୟା;
ଶାକୁରିମାର, ବାବନ୍ଦୋର, କଟକ
ଅକାଳୀଙ୍ଗରୁପ ଦେଖ କରିଛି
୧୦୯ ଟି ୧୯୯୫ ମେସର୍‌ଟିକ୍‌ରୁ ୨୦୭
ବିଜୁଳା

ବିପଦବନ୍ଧୁ
ଓଷଧାଳୟ

ବିର୍ତ୍ତ ବର୍ଦ୍ଧନ କଲାଇ ଛୁଟ ନିକଟରେ
ସ୍ଥାପିତ । ଏଠାରେ ଅସ୍ମୁଖେତ୍ରରୁ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ
ଏ ପ୍ରେରଣେ ପ୍ରତ୍ୟେ ପଳଗ୍ରହ ଓ ଅବ୍ୟା-
କ୍ଷମି ଜୀବନମାତ୍ର ଉଚିତ ମନ୍ୟରେ ଦ୍ଵା-
ର୍ବେ । ଉତ୍ତରାଂଶୀରେ ବିଶ୍ଵାସ ମାତ୍ର
ନୟ ଆମକୁ ନାହିଁ କୌଣସିବାର ବୟ ମନୋ-
ଦୟକ ସମାନତ୍ବ ଓ ନିତ୍ଯବିଧାନରେ ଜୀବ
ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ । ସେ ଜୀବନ ପରି
ପରାଞ୍ଚାବାର ନିର୍ମିତ ହେଠାରୁ କେବଳ ସେହି
ଜୀବନମାତ୍ର ଏଠାରେ ବିକିର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ । ଆମ୍ବାର
କେବେ ମଧ୍ୟ ସାହା ପ୍ରତ୍ୟେ ପଳଗ୍ରହ
କହେ ଏଥାର ଜୀବନ କୋରେ ଭାଙ୍ଗି
ଯାଏ ଗାହି । କିମ୍ବା ସ୍ମୃତି ଉତ୍ସବକଟ୍ଟାର
ବେଳେ କର୍ତ୍ତ୍ତମ୍ଭୁ ଦୋର ଜୀବନର ସୁର୍ଯ୍ୟକସ୍ତ
ଦିନ ମୂଳ୍ୟରେ ଦିଅଯାଏ । ଶାକାନ୍ତରର
ବେଳେ ବେଶର ଅଳ୍ପକ୍ଷିତ ଫୁଲାନ୍ତି ଇଂରାଜ
ବା ଓତ୍ତାରେ ଝଞ୍ଜଗୁଡ଼େ ରେଖ ପଠାଇଲେ

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ କଣ୍ଠର ବ୍ୟକ୍ତିଗୀତ ପଠାଯାଏ
ପରିଚିତ ସ୍ଵର କିମ୍ବା ଲୋକପ୍ରେବଳ ପ୍ରାର୍ଥି
କରେ ତାହାର ନିବନ୍ଧନ ଉପରେ ପଠାଯାଏ
ନାହିଁ । ଉତ୍ତର ଧାରନା ବାରଣ ଦୂରପ୍ରକଟିତ
ଜୀବଜୀବନ କି ହେଲେ ଉତ୍ତର ଦିଅଯାଏ
ନାହିଁ । କେବଳ ବା କମ୍ମାଦିଲ୍ ଦିଅ
ଦୋହରିଥିବା ଘର ବୁଝିଗ ଦୁଃଖ ନାହିଁ । ଅନ୍ଧକାର
ଛାତା ଧୂଷ୍ପକାଦି ଓ ଅଞ୍ଚଳୀଙ୍କ ଦୁଇଁ ମଧ୍ୟ
ଏ ଦୋହାଦିରେ କିମ୍ବା ଦୁଃଖ ।

ଚିଟ୍ଠାଧର ଓ କଳା କରୁଣ ମେଲେଜରଙ୍ଗ
କାମରେ ପଠାଇବେ ।

ବିପଦବନ୍ଧୁ ଶାଶ୍ଵତାଳୟ }
ପରିଧୂରକଳାଚ, କରକ }
ମୀହୀ୯୧୯୦୫ }

NERVE-VIGOR

ସ୍ନାଯୁଶକ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନା

ଦେବତା ହୁଏ କଥାରେ କଣ୍ଠମାତ୍ର ନବଜୀବି ଶବ୍ଦରେ
ତାହା ବାହୀ ନାହିଁବାରେ ସମ୍ମାନ କରି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି
ପରାମର୍ଶ ଦିଲେ । ସମ୍ଭାବନା କରିବାରେ କାହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ
କାହାରଙ୍କ ହୁଏବା କରି କହିଲା କି କାହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ
କାହାର ମାତ୍ରରେ ହୁଏବା କି କାହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ
କାହାର ହୁଏବା କି କାହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ

ବୁଦ୍ଧାରୁତ କୁହାଣ ଏବିକୋପନ୍ତ ମହା । ୫
ଅଭ୍ୟାସକରଣାତ୍ମାରାଜା ମେଳାଙ୍ଗ ମେଳାଙ୍ଗ ଲକ୍ଷ୍ମି
ମେଳାଙ୍ଗ ଲେଖକେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କାନ୍ତି କାନ୍ତି । ୧୩୦ ଲକ୍ଷ୍ମି
ଲକ୍ଷ୍ମିରୁଥ ଲେଖକେ କୁହାଣ କୁହାଣ । ୧୩୧ ଲକ୍ଷ୍ମି

The E. P. & C. Works,
Intally CALCUTTA.

ଶାର୍ଦ୍ଦିତ ଅଳ୍ପରେ ୧୯୦୫ ମସିହା ,

ଉତ୍ତଳପାଠୀ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସବେଶୀସୁବସ୍ଥ ! ସବେଶୀସୁବସ୍ଥ !!
ସବେଶୀସୁ କହ !! !

ବୋମେଇ ଓ ଅହାଶଦାବାଦ ମଲର ଖୁବ,
ମଦମ, ଆଗ୍ରା, ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ପର, ଗେଣ୍ଡ ଓ
ମୋଟା ପ୍ରଦୂର, ସମସ୍ତ ବିଜ୍ଞାନର ବ୍ୟବହାରୀୟ
ବସ୍ତମାଳ ଅମ୍ବେ ଅଣାଇଥାଏ । ବିଜ୍ଞାନ ଅପେକ୍ଷା
ବହାର ମୂଳ ଅଧିକ କହେ । ସାଧାରଣଙ୍କ,
ଅନୁରୋଧ, ଥରେ ଅମ୍ବ ଦୋହାକରୁ ଅଛି କିନ୍ତୁ
କିନ୍ତୁ ଅବଶ୍ୟକ ବହ କହୁ ବ୍ୟବହାର
ଅମ୍ବୁ ଉପାଦାନ ଉପରେ । ମୋଧସନରୁ
ତି, ତି, ହାର ପଠାଇବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ତାଙ୍କ
୨୭। ୧୦। ୦୯ } ଶଶିଚନ୍ଦ୍ର ଶମ
କୃଅସ୍ତିତ କହେ ।

ଉତ୍ତଳପାଠୀପିକା ।

ମତ ବା ୯୯ ଘରେ ଶେଷ ହେବା
ସାପ୍ରାତିକ ରିପୋର୍ଟରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଭାବରେ
ପେଲେଗ ହାତ ୨,୨୨୭ ମୂଳ ଦିନିଥିଲ । କହି
ପୁଷ୍ଟ ସ୍ପାର୍କର ମୂଳ ୨,୨୨୮ ବୁଲକାରେ ବିଦେଶ
ଭାଗ ଅଟେ । ତେବେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଓ ମଧ୍ୟ
ସ୍ଵରତ ନେତା ଅତି ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ବିଦେଶ
ଭାଗ ପଡ଼ିଥାଏ ।

୧୯୦୫ ସାଲର ଅଗ୍ରମ ମାସର ରେବେନ୍‌
ଏରେଟ୍ ପରସାରେ ଡେତାକୁ ବିମୁକ୍ତି
ପ୍ରାପ୍ତମାକେ ଉତ୍ତାପି ହୋଇଥାଏନ୍ତି ।

ବାହୁ ମୋହନମୋହନ ବାୟୁ କଟିବିଲ
” ସାଧାମୋହନ ଦାସ
” ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ପର ତ୍ରୀପାଠି ପ୍ରାପ୍ତି
” ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ପର ଦାସ ”

ପାତ୍ରିରୀରେ ବିଜ୍ଞାନୀ କମିଶନରମାନଙ୍କ
କେବଳ ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ପର ତାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଭିଥିଲ ।
ଧୂନ ମଧ୍ୟରେ ବାଯୁର ସମ୍ପଦ ହେଲ । ଏହି
ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଗୋ ୬୯ ଟି କେବଳ ହୋଇ
ସ୍ଵର ଓ ପ୍ରକାଶିତ କଲାକାର ପ୍ରତିଥର
ବିବିଧରେ ମୁଖ୍ୟମାନ ପ୍ରଯ୍ୟେନ୍ତ ହେଉଥିଲ ।
ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ପର ପାତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବେଳାକରିବ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଗର ହୋଇଥିଲ ମାତ୍ର ସେବର ଫଳାଙ୍କ
ପାତ୍ର ବାହୁର କାହାର କାହାର

ମତ ବା ୨୪ ଘରେ ଶେଷ ହେବା କୁଣ୍ଡ
ଓ ସଥିର ସାପ୍ରାତିକ ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ପର କଣାରୀଏ
ଯେ ଅବେଳା ପ୍ରାପ୍ତରେ ଦୃଷ୍ଟି କେବାକୁ ଜଳର
ଅଗର କହ ବ୍ୟବହାରିଲାମ ଓ ମାତ୍ର ପୁଷ୍ଟକୁ
ସଥିର କମିଶନାଳ୍ପର ତାଳ ବିଜ୍ଞାନ

ବିପକ୍ଷ ହୋଇ ନ ଥିଲ । ଅବକଷ୍ଟ ହେବୁ
ମାତ୍ରାକରେ ୨୪୦ ବିମେଇରେ ୨,୨୨୨ ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ପର
ପ୍ରାପ୍ତମାକରେ ୨୪,୨୫୩, ପ୍ରେରବାରରେ ୧୮,୪୦୮
ଏବଂ ବିରେବାରେ ୨,୨୨୨ କର ବାହାରୀ
ପାଇଥିଲେ ।

ବିଜ୍ଞାନର ଅଶ୍ୱାସ୍ୟ ସପ୍ରତିକଷା ବାହୁ
ସମ୍ବନ୍ଧିତ କାମକ ନାହିଁ ଶୋମବାର ନାଲିରି
ବଜାକ ସହିତରେ ବିଦେଶରେ ପଦ୍ଧତି ଅଛି ।
ନାଲିରି ଗଜା ୩୮ ମାତ୍ର କାଳ ଏହି କରିବରେ
ବାବ ହରିବେ । ସବ୍ୟାପି ଏହି ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ
ସେ ବାଜର ଭାବରେ ହେଲାର ପାରିବେ
ଦେବେ ନିର୍ବିଶ୍ୱାସ ଭାବରେ ଏ ବିନାରେ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଶାପକର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବେ ।
ଆମେମାକେ ଅଭିନ୍ଦନ ଅଭିନ୍ଦନ ଅଭିନ୍ଦନ
ହେଲୁ ସେ ବାହୁ କାମକରୁ କର, ବୁଝି ଶାପ
ନାଲିରି ତେଷମ୍ଭାବରେ କଲେବୁରେ ଓ ବାହୁ ଦର
ନୋହକ ଦାସ ଶିକ୍ଷାକରି ସବ୍ୟାପିତା ପଦରେ
କେ କେ ମତ କାମକରି ପ୍ରଥାକୁଥାରେ ଦେବୁଲ
ହୋଇଥାଏ । ଶାପକ କମଶକର ର, ଏହି,
ପ୍ରାତିଶାନ୍ତରେ ମହୋଦୟ ଏମାତ୍ରକି ମହୋଦୟ
କର ଅଭିନ୍ଦନ ବୁଝିବର କରିଥାଏନ୍ତି ଏହି କହି
ପାଇଁ ବା ବାହୁ ଅପେକ୍ଷା ଧକ୍କାକାର ଦେବୁଲାକ
ସମସ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତମାକରମଧ୍ୟରେ ଏ ଦୁଃଖର
ଶୋମବାର ପାଇଁ ପାଇଁ ସମସ୍ତକୁ
ନାହିଁ ।

ଜଳର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେବକେବାକର ନାଲିରି
ହୋଇଥାଏ ବେବିଜ୍ଞାନ ବ୍ୟବହାରୀ ବିର୍ମଳିତ
କର କୁଳକ କରିବାକୁ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କରିବା
ବିଜ୍ଞାନର ସବ ଲେଜ୍‌ବୁଲକମାକେ ପ୍ରେରିବା
ହୋଇଥାଏନ୍ତି ଏ ଗାନ୍ଧା କଲିବା ସେବକେ
ରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ତେବେ ବିଜ୍ଞାନ

ବିଧେଶ ସବରେକୁ ବ୍ୟବହାରମାକେ ନିମ୍ନଲିଖିତ
ପ୍ରକାରରେ ଗେଡ଼ି ପାଇଥାଏନ୍ତି । ସାଥେ ବାହୁ
ଜଗବକ୍ଷ ପ୍ରକାଶକ ଓ ବାଲେମରର ମୌଳିକ
ମହାନ୍ତ ଅବହୁସ ସମ୍ବଦ ଶ୍ୟାମ ହୋଇରେ ମାସିର
୨୫୦୦ ଲେଖାଏଁ ଓ କଟକର ବାହୁ ଜଗବକ୍ଷ-
ନଳ ପ୍ରକାଶକ ଏରେ ମାତ୍ରିକ
ଏବଂ କାଲେଖାଏଁ ବେଚନରେ ରଜିଷ୍ଟର
ହୋଇଥାଏନ୍ତି ।

ସରକାର ଟେଲିଗ୍ରାଫ ବା ଭାବସମ୍ବଦ
ବିଭାଗର ସତ ୧୯୦୫୦୫ ସାଲର ବାହୀର
ବିଭାଗରୀରୁ ପ୍ରତିବାରେ ତହିଁ ପୃଷ୍ଠା ବର୍ଣ୍ଣର ଅଧ୍ୟ
ଟ ୧୯୬,୨୭,୨୮୨୯ କାରୁ ପେ ବର୍ଣ୍ଣର ଅଧ୍ୟ
ଟ ୧୯୬,୧୭,୧୯,୨୫୨୯ କାରୁ ପେ ବର୍ଣ୍ଣର ଅଧ୍ୟ
ଟ ୧୯୬,୧୭,୧୯,୨୫୨୯ କାରୁ ହୋଇଥିଲ ଏବଂ
ବ୍ୟୟ ୮୦ ଲେ ୨୪ ହଜାର ଟଙ୍କାର ୨୫୦୦୦
କୁ ବଢ଼ିଥିଲ । ବିଭିନ୍ନବର୍ଣ୍ଣର ନିଟ ଲେଇ ପ୍ରାପ୍ତ
କାମ ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ତାର କରିବାର
ମୂଳ ଧଳ ଉପରେ ଲେଇକୁ ବିଶ୍ୱାଳେ ଶରତିବ
ଟ ୧୯୬,୧୭,୧୯,୨୫୨୯ ପଢ଼ି ଅଛି । ଏହା ଅବଶ୍ୟକ ସନ୍ତୋଷିତ
ଜଳକ ଅଟେ ଏବଂ ଅଧିକ ସୁଖର ବିଷୟ ଏହି କି
ସରକାର ଗାର୍ଜା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଳମାଧ୍ୟବାନର
ଗାର୍ଜା ସମ୍ବନ୍ଧର ଅଧ୍ୟ କିମେ କରି ହେଉଥାଏ ।

ଦୁର୍ଗାପୂଜା ସମ୍ବନ୍ଧୁ ପ୍ରାୟ ବ ୧୯ ଲ ଏକା
ବେଳେ ମେଘ ଶକ୍ତି ସାଇଥିଲା ହେବୁ ପ୍ରକାଶର
ଅବସ୍ଥା ଅଭିନ୍ଦନ, ଶୋଭାୟ ହୋଇଥିଲ ।
ରାତରକ ବୁଧାରୁ ଗର୍ଭପୂଜା ଶକବାରତାରୁ
ଦ ୪ ନ ରତ୍ନ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ଜଳର ଅଭାବ
ଦୂର କରି ଦେଇଥାଏ ଏବଂ ମରୁଥିବା ଧାର୍ମି
ଶୈତାନିବନ୍ଧିତ ପାଇଥାଏ । ଏ ବୁଦ୍ଧି କରୁ
ଦିଗା ଥିଲ ଏବଂ ଏ ଜଳର ପୂର୍ବବାରରେ
ପ୍ରମୁଖରାଗରୁ ଅଭିନ୍ଦନ ହୋଇଥିଲ । ଅଧିକାଂଶ
ଧାନ୍ୟବର ଏଥିରେ ଦୁର୍ଗା ପାଇଥାଏ । ମାତ୍ର ଏ
ବର୍ଷର ଧାନ ପ୍ରକାଶର ଅଭିନ୍ଦନ ଅଥବା ଦେଇଥାର
ଗର୍ଭବାନ ହେବାକି ନାହିଁ । ସୁରବାନ ମହାରାଜଙ୍କର
ନାହିଁ ।

ଅମ୍ବାତଳର କମିଶକର ଶା ସୁଲ୍ଲ, ର, ଏଥ,
ପ୍ରାତିଶାନ୍ତର ମହାବାରରେ ପାଇତା ହୋଇ ଏବଂ
ମାସର ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୁଣୀପାଇଥାଏନ୍ତି ଓ ଗାର୍ଜା ପ୍ରାପ୍ତ
ବେ ଗଭିରାତ ପେଇପେଇଶ ଶ୍ରେଷ୍ଠରେ
ଦେଇ ଏବେଳେ ଶାପକୁ ଉଲବ୍ଧ ସବେବ ନିଷ୍ଠାକ
ହୋଇଥାଏ । ସାତିହକ ମହୋଦୟ ବାସୁଧାରବ
କିମନ୍ତେ ବିନାକ ବା ମହାବୀପାଦ ଗମତ
ଦରବାର ଗାନ୍ଧା କରିବାକି ନାହିଁ । ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ପରିପାତର ଅଭିନ୍ଦନ କରିବାକି ନାହିଁ ।

ଅମେମାକେ ଦିନରକେ ଲକ୍ଷଣରେ ପ୍ରାର୍ଥନ,
କରୁଥୁଣୁ ସେ ସାହେବ ମହୋତ୍ସୁ ଶାୟ
ଅଶ୍ରେଷ୍ଟ ଲାଦ କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହୁଅଛୁ । ଏ ସ୍ଥଳ ଏଥ, ଜବଳର ତିନଙ୍କ
ତେଣାରେ ଅଧିକିତ ଲୁହନ୍ତି । ସାହେବ
ମହୋତ୍ସୁ ପୁଣ୍ୟରେ କଲେବୁର ଥିଲେ ।
ତେଣାର ଗଢ଼ଳାଗ ମାହାତ୍ମାଗମ ମଧ୍ୟ ଗାନ୍ଧର
ଆସନାଧିକରେ ଅସବୀବୋଲି ଉପସଂହ ହୁଏ ।
ଏହି କୁତଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲାଃ-
ମାତ୍ରରେ ପୁଣ ତେଣାର କରନ୍ତିକର ଭାବ
ପ୍ରଦଶ କରିବାକୁ ଗେଯାଇଛି । ସାହେବ
ମହୋତ୍ସୁ ଗଢ଼ମଙ୍ଗଳବାର ପୁଣ ବମନ ତଳ-
ଥିଲେ । ଗତ ବୃଦ୍ଧକାର ଦିନର ଏଠାରେ
ପଦ୍ମମଧ୍ୟଅଳ୍ପିନ୍ତି ।

ମହାରାଜା ବାହାଦୁର ସର୍ବ ସନ୍ତୋଷିତ
ଠାକୁର କେ, ଦି, ଏହି, ଅଇ କଳିକଟା କଣ୍ଠୀର
ଠାକୁର-ବିଶ୍ଵ ଜେଣ୍ଟ୍ଲେବର ଅଟ୍ଟନ୍ତି
ଏହି ଡାଂବଜ ଗବର୍ଣ୍ମେଖା ଗାନ୍ଧାରର ବିଶ୍ଵେଷ
ଯୋଗ୍ୟତା ଓ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟର ସୂଚିମାର
ସ୍ଵରୂପ ବାହାକୁ ଥିଲେବ ଉପାୟରେ ତୁମ୍ଭିର କର-
ଗାନ୍ଧାର ମହାରାଜା ପଦ ପୁଣି ପୌତ୍ରାଦି କମେ
ରେବ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି ।
ବାହାକୁ ପୁଣି ପୌତ୍ରାଦି ସମ୍ମାନ ସହିତ ଦେଇ
ଏହି ଲୋକ କରିବେ ଏହି ଦେମାନ୍ଦେ ସେ
ସମସ୍ତ ସଙ୍ଗରୁ ଓ କଷମର୍ଯ୍ୟକାର ଲୌଭକଳକ
ପଦାର୍ଥାକ ଉତ୍ସର୍ଗକାରୀଙ୍କମେ ପାଇବେ ସେ
ସମସ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ି ରହିବ ଏହି ଲୌଗର୍ଥ ଦୟରେ
କ୍ଷେତ୍ର ହୋଇ ପାଇବ ମାହି ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟରେ
ମହାରାଜା ବାହାଦୁର ବଜ୍ରାୟ ଆବଦାନ ସଙ୍ଗରୁ
ରଜ୍ଞୀ ସମ୍ମାନ୍ୟ ସର୍ବ-୨୫୦୩ ସାଲର ଆଇନ-
କ୍ଷେତ୍ରେ ଗର୍ଭମେଖରେ ଆବେଦନ କରିବାରୁ
ମାନ୍ୟବର କଲେଶର ଦୋଷରୀ ପ୍ରଗର କର-
ଅଛନ୍ତି ବେଳେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦାହାର କର ଆହର
ଶୁଳେ ମା ଦୟ ମଧ୍ୟରେ ଜଣାଇବେ । ମହାରାଜା
ବାହାଦୁରଙ୍କୁ କିମେବ ବହୁରେ ତାଙ୍କ ଆରତ
କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇଥିଲୁ ଏହି ସବୁ ପ୍ରଥମେ
ତହୁଁର ସାକ୍ଷାତ୍ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲୁଣ୍ଡି । ଅତ୍ୟନ୍ତ
ବଜ୍ରର ଅବଦାନ୍ୟ ସମ୍ମାନ୍ୟ ବୁନ୍ୟୋଧବାରମାନେ
ଏହି ଅଲକର ଅଗ୍ରମ୍ଭ କେବାକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେବେ

ବନ୍ଦି ଜୀବମାତ୍ରାଙ୍କର ବହୁଧିକାଳ ମୂଳସେ
ସହଭାଗିକ ଆସମାନାଙ୍କ ଘନମାରେ ଅମୁଲ
ବହୁଦିଲ ଉତ୍ତମ ବରଷାକାରୀ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି
କନ୍ଦାବସ୍ତ୍ର ଅଧେଶରେ ତାର୍ଣ୍ଣ ବରଷାକାରୀ
ବାଦିର ସହକାରୀ କନ୍ଦାବସ୍ତ୍ର ନର୍ତ୍ତକୀୟ ହୋଇ
ଯାଇଥିଲେ । ତାର ଅନ୍ତର୍ପର୍ଦୀତ ଦାଳରେ

ପ୍ରକାଶ ପାଇନ୍ତି ସେ ମୁହି ସାଦେବ ଏଠା
ଫୌଜିଦାର ମନ୍ତ୍ରାଳୟ କୁର୍ଯ୍ୟକୁ ହେଉଛିବୁ
ଓ ସେଇପ୍ରଥାର ଦ୍ୱାରା କେଣ୍ଟିମାଧ୍ୟବ କାଳୀର୍ଦ୍ଦିନ
ବିଧବା ପଞ୍ଚାବିରୁ ଖାସମାତ୍ରାଲଗନ୍ଧା ନିମନ୍ତେ
ଟ ୧୦୦୯ ବା ନେଇ ତିଆ ରମ୍ଭିତ ହୋଇଥିଲେ
ମାତି ଉଚ୍ଚ ଟଙ୍କା ଦିବା କଷତାର ଦାତାଳ
ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଏ ବିଷୟ ପ୍ରାୟ ଦ୍ୟଅମାବରୁ
ଭକ୍ତି ହେବ ଏଠା ଜୟଧା ମାଲିଶ୍ରେଷ୍ଟକବାର
ବହନ୍ତି ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଏକ ପ୍ରତାପ
ଧାର ନ ଥିଲା । କୁଣ୍ଡ ପୂର୍ବରେ ସୁତର ମାଲିଶ୍ରେଷ୍ଟର
ଧାରେ ଶୁଣ୍ଟି ଏହି ଏକ ପ୍ରସର ସ୍ଵର୍ଗମୁଖ
ଭଦାରଙ୍ଗ କର ମୂଳଷି ମଳକୁରଙ୍ଗ କିନ୍ତୁ ଦରେ
ବିଦ୍ୟାସନାତକା ଅପସଧରେ ମୋକଦ୍ଧନୀ
କଲଇବା ନିମନ୍ତେ ଅହେଶ ତେଜଥିଲା ।
ମୋକଦ୍ଧମାଣୀ ତେଃ ମାଲିଶ୍ରେଷ୍ଟ ବାହୁ ଅଶ୍ଵଗୋପ
ମୁଣ୍ଡମୁଣ୍ଡ ସୁଧିର୍ଦ୍ଦ ହୋଇଥିଲୁ ଓ ସେ ଏହି
ପା ୨୨ ରିକ୍ର ମୋକଦ୍ଧମା ଶୁଣିବାର ଦିବର
ଥିଲା । ଭାବୁ ଦିବରେ କାଳିତାରୁ ଟ ୧୦୦୯
ବାର ସାହିତ ନିଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ଗରି ଗରି କଷ
ଯାଇଥାରୁ । ମୂଳସ ବର୍ତ୍ତମାନ ନାର୍ଥ୍ୟକୁ ସଂଶୋଧନ
ହୋଇଥିଲା ।

ସେମନ୍ତ ଏ ନଗରରେ କେମନ୍ତ ଏ ଜିଲ୍ଲାର
ସୁରଥରେ ଗପାସରେ ଓ ବହୁଧର
ତେଲଭାର ଲୁଣ ଉପଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵ ହୋଇଥିଲା ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଣା ପଡ଼ିଲେହେଁ ଅନେକ ପ୍ରାକ୍ତର
ଏକାବେଳେ ନିଃଶ୍ଵେଷ ହୋଇଥାଏ । ମୋଘସଲ-
ରେ ଚିତ୍ତପ୍ରାର ଅଭାବ ଅଥବା କହୁଥାର ଘଟାଇ
ଥିଲା । ଏଠା ଜିଲ୍ଲା ବୋରତର ଗେଥରମାନ
କି ? । କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଜାଲର ଜୀବ ସହିତ
ପଠାଇଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁ ଜଣ ସାଲେପୁର
ଆନା । ଏମକାରୁ ଯାଇଥିରେ କାହାକାଠାରୁ
ଦୁଇକୁ ସେ ପାତ୍ରପ୍ରସ୍ତୁ ମୁମ୍ମାଳଙ୍ଗରେ ଏକ
ଓ ବିଶେଷ ସ୍ଥଳେ ଅଖକା ଏକଦିନ ରହି
ସେବାରୁ ଜୀବ ଦେଇ ଦୂଧାଦ ଜଳ ପରିଷାର
କରି ଦୁଇଅଛନ୍ତି । ଏଥର କାମମାହି ଚକ୍ରା
ବଧକାଠାରୁ ନ କରିବା ରହ । ଯେଉଁଠାରେ
ପ୍ରକିନ୍ତନ ମୌକ ପାଇବ ଦେଉଥିଲୁଗୁ ସେଠାରେ
ଦିନେ । କିମ୍ବା ଭିଷମ ଦେନା ଓ
ଯେମାନେ ଆଗେବା ହେଲେ ବି ନାହିଁ ନ
ଦେଖୁବା ବିଛିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟବୋଲିନ୍ଦିବି । ‘ନାହିଁ
ମାମୁଠାରୁ କଣାମାମୁ ରହ’ ପ୍ରବାଦଟା ଏମନ୍ତ
ସ୍ଥଳେ ହଟେ ଲାହୁ । ଏବଂ ଗ୍ରାମ ବା ଗ୍ରାମ
ସମ୍ବର କେନ୍ଦ୍ରପ୍ରାନ୍ତରେ ଅନ୍ତରାଗ ଏକପ୍ରାତା
ଲେଖାଏ ଭାବୁର ରହି ଚକ୍ରା କିମ୍ବରେ
ଅନେକ ଉପକାର ହୋଇଥାଏ । ଏବଂ ଏପରାମାନ

ଆଦେଶ ଦେବା କାରଣ ତୋରିଛି କେବେ-
ମାନ ଓ ସିରଳ ସରଜନଙ୍କ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ

ମାହାଳା ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୋଟିଏ ସାହାଯ୍ୟ
ଜୀବନାବାଦ ପ୍ଲାଟକ ବିରବା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ
ଚଳଇ ଅଛି ବର ମାସ ତା ୧୩ ରଖିରେ କାହା
କିମ୍ବୋହକ ଲୁହ ଓ କାହା ଲିରଖାଇପୁଷ୍ପାଦ
ବସ୍ତୁକ ଉତ୍ସମରେ ମାହାଳାକିବାସୀ ଲୁହ
ମାଳମଣି ବସ୍ତୁକ ପୁଷ୍ପଠାରେ ଗୋଟିଏ ସବୁ
ହୋଇଥିଲ ତ ରହି ରେ ଜ କଂ ଏ ଲାଦୁବାନ୍ତି
ଉପର୍ଦ୍ଵିତ ହୋଇଥିଲେ । ଜୀବନାବାଦ ଚଳ-
ଇବା ଓ ଗୁହ ନିର୍ମିତ ବିରବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଅର୍କେକ
ପ୍ରାମୟ ଦାନବାସ ପାପ ହେବେ ଅବଧିର୍ଦ୍ଵିତୀ
ଅର୍କେକ ତଣ୍ଡିକୁ ବୋର୍ଡ ମୋରାଇବାର
ଗର୍ଭମେଖ କୁରନ ଉତ୍ସମ କରିଥିଲୁଛି । ଏଥିରୁ
ଜୀବନ ଦେଇଲ ଏବି ଜ୍ଞାନାଦିର ମାଧ୍ୟମ
ବ୍ୟୟ ୮୨୦ ବାରୁ ଉଣା ହେବାର ସମ୍ବନ୍ଧ
ନିତେ ରହିର ଅର୍କେକ ମାଧ୍ୟମ ୮୩୦ ବା ବା
ବର୍ଷରୁ ୮୫୦ ବା ମାଧ୍ୟମ କୁନ୍ଦାବାସ ସଙ୍ଗରୁ
ହେବାର ଅସବିଧାନକର ଥିଲେ । ଏକତାଲୀନ
କୁନ୍ଦାବାସ ୮୨୦୦୦ ଲା ଜମା ହିଁଲେ
ରହିର ବାର୍ଷିକ ସୁଧ ୮୦୨୦ ଲା ହେବାର ତ
ଗୁହ ନିର୍ମିତ ରକ୍ଷାକ ସତାଶେ ୮୨୦୦୦ ଲା
ଅବଧିର୍ଦ୍ଵିତୀ । ଜୀବନାବାଦାବାସ ପାଇନୋପ
ଅସୁରରେ ଲୋହମାଳେ ବିଶେଷ ଉପର୍ଦ୍ଵିତୀ
ଧାରବେ ଓ ସେହିମାଳକୁ ଏହାଲୀକ
କୁନ୍ଦା ହେବାର ବିଶେଷ । କାର୍ବିଟ ୮୫୫ ଲାକୁ
ରହି ଅୟର ପାଇନୋପ କାନ୍ଦାମାଳକୁ
ପ୍ରକଳନର ବାଣିତ ଅୟ ଉପରେ ପରିବାର
୮' ଲା ବରରେ ରକ୍ତ ସର୍ବତ୍ର କମ୍ବାର
ବର ସମ୍ମତ କମ୍ପ୍ସ ପାର୍ଟ୍ୟୁ କୁବଳ ଓ ଏଥିପାଇଁ
ଗୋଟିଏ ପାର୍ଟ୍ୟୁ କର୍ବିଦବ କରିଲା ଗଠିତ
ହୋଇ କୁବଳ କେବଳ ।

ଅମ୍ବେଶାକେ ମୁଖେ କରିଥିଲୁ ଯେ 'ମିରିଲାଭ
ଲେବ ନ ଶାତବା ଦିଷ୍ଟିରେ ଏଠାର ତେଣୁଟି
ମାଳିଚଣ୍ଡୁ ଆସୁଛ ମଧ୍ୟରୁ ପାହେବ ଏଇ ଅଛି
କରେ ଫାହମ ଗାହିଁ । ମାତ୍ର ଅମୁରବଜାର
ପଥି ବାବେ ପ୍ରାଣର କୁମାର ଏକ ପ୍ରେଇନ-
ଧରେ ଦେଖିଲୁ ଏହି କୁମାର ଜେଣୁଟି
ମାଲିଚଣ୍ଡୁଙ୍କ ବରେଣ୍ୟର ହାରରେ ଦେଇ
ଘେକ ହାତମାରିଗାରି ଦେଖି ବାହମ ମହାଶୟଦ
ପାହାରୁ ଧରଇ ଆଜି ପାହା ଉପରେ ୩୦୦
ଜରମାରୀ କରିଥିଲେ । ବେଳେ କଟି ଜାଗେ
ବରିଲେବର ନୃତ୍ୟ ଥିଲା । କେବେ ମୁହାର
ଆମାଶ୍ୟରେ ଅଛି କବିତ୍ତ ତେଣୁଟି କଟିଲା

ନର ସତ୍ତ୍ଵଙ୍କ ରହିବ କର ଅସମିଲୁ ଖେଳିବ
ଦେଲେ ଏବ ସେହି ଅକାଶୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଣେ
ତେଷୁଚି ଗାଲିପ୍ରୋଟକ୍, ସଥୋଡ଼ିକ ତାତ୍କାଳୀ
ଦିଲେ । ମୋଦିମା କିମ୍ବର ସମସ୍ତରେ ଦୈଲୁ
କାମତ୍ତା ସମସ୍ତାଧାରଙ୍କ ସତାଣେ ମୁକୁଳ
ବିହିବା ଉଚିତ ଏବ ଏହାର ଅଭିନର୍ଥ ଅଭି-
ଶ୍ଵାୟ ଥିଲେ । ତାହା କ ଦେଲେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ
ଅଦୀଲତର କଥାରୀ ସାର୍ଥକ ଦେଉ କାହିଁ ।
ନେଇଲୁ କୋଠରରେ କେହି ଗୋଲମାଳ କିମ୍ବର
କାନ୍ଦାରୁ ଦ୍ଵାରା ଦେବାଧାରୀ ଅଜନରେ ସଥେଷ୍ଟ
ସମତା ଦିଲ୍ଲୀ ଯାଇଥିଲା । ମାତ୍ର ବିଶେଷ ଅବଶ୍ୟା
କିମ୍ବା ପ୍ରବେଶ ନିଷେଷ କରିବାର କ୍ଷମତା ଦିଲ୍ଲୀ
ଆର ନାହିଁ । ଯେଉଁ ମୋଦିମାର କିମ୍ବର
ଦେଖିବାକୁ ଯେଉଁମାତେ ସଙ୍କରିବ ବା କୌଣ୍ଠିବ
ଦିଶତଃ ରହା କରିଛି ସେମାନେ ସାକ୍ଷାତରେ
ଦେଖିବାର ସୁଧୋଗ ନ ଧାରିଲେ ଲୁଚି ଝାକ
ପାରନ୍ତି ଏକ ସେହି କୁଚି ପୃହିବା ଯେବେ
ଅପରିଧ ହୁଏ ତେବେ ସ୍ଵୟଂ ହାତିମଳ୍କୁ ତହିର
ଦିତିରାଧକ ବା ସାହାମାତ୍ରାଣ କିମ୍ବା ଆଜି ବ
ବୋଲିଯିବ କି କରଂ ତାହାକୁର ଅଧିକାର ଓ
ଯୋଗିଗା । ବିବେଚନରେ ତାହାକୁ ବଢ଼ି
ଅପରାଧୀ କୋଲିବା ଅସମ୍ଭବ କିମ୍ବା । ଉପରେ
ତାହାଙ୍କିମନେ କିମ୍ବା କରନ୍ତିବର ଏହି ଅକ୍ଷୟ
କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ହୁଅ ପକାଇନେ କି ?

ଲବଣ୍ୟମଧ୍ୟକ୍ଷମାର କାର୍ଯ୍ୟ କିବରଣେ ।

ବଜ୍ରପ୍ରଦେଶର ସତ ୧୯୦୪୦୫ ସାଲର
ବାର୍ଷିକ ବନବିଶ୍ୱାସ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସେ ବର୍ଷ
ପହିଁ ପୂର୍ବବର୍ଷଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୧୦ ଲକ୍ଷ ମହାଶ୍ୱର ଲୁଗ
ଅଧିକ ଅମଦାମା ହୋଇଥିଲେହେଁ
ଯାଇପାଇଁ ଲୁଗର ଅମଦାମା ସବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ
ଏହି କିମଣି ଲୁଗର ଅମଦାମା ଏବଳେ
୨୫ ଦିନାର ମହାଶ୍ୱର ବଚିଥିବାକୁ ଏ ଲୁଗର
ଆଦରିତ ରହିଥିଲା । କମେରର ପ୍ରତିରୋଧିତି
ଏହି ଉଡ଼ାର କଷ୍ଟ ହେଲୁ ମାନ୍ୟାଳ ଲୁଗର
ଅମଦାମା ବିହି ଜଣା ପଢ଼ିଥିଲା । ପମ୍ପ ବଜ୍ର-
ପ୍ରଦେଶରେ ଏହିହୋଟି ପ୍ରାୟ ୮୫ କଲାର
ମହାଶ୍ୱର ଲୁଗ ଖରତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଧୂକ
ଦୀର୍ଘର ଅଳଗଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୩୫ ଲକ୍ଷ ମହାଶ୍ୱର
ଅଥବା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଲେଖାବ୍ୟ ଅଧିକ ଅର୍ଥରେ
ବଜ୍ରପ୍ରଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଲୁଗର ଖରତ ପ୍ରଦେଶର ଏହି
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ପାର୍ଶ୍ଵ ଅଳଗାଳ୍ୟ ପ୍ରାୟରେ ସେ ୨୫
ଏହି ଅବଧିକୁ ପ୍ରାକରେ ସେ ୨୫/ ବାରବରାର
ପଢ଼ିଥିଲା । କମେର ପ୍ରଦେଶରେ ବଜ୍ରପ୍ରଦେଶ
ପାଇଁକି ଖରତ ସେ ୨୫ ଏହି ମାନ୍ୟାଳରେ

ସେ ପ୍ରେ କୁଳଗାରେ କଞ୍ଜିଲାର ଝରଇ ମନ
କୁହେ ଏବଂ ଗତ ବାସିରୁ କମାଗତ ବଢ଼ିକାର
ଦେଖା ଯାଉଥିଲୁ । କଞ୍ଜିଲାର ପ୍ରାୟ ସବୁରେ
କଲଗା ଓ ଅନ୍ୟକୁ ଦିଦେଖୀ ଲୁଣର ଝରଇ
ଦେଖି । କେବଳ ଉତ୍ତରାରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜିଲୁଣର
ଏହାଧିପତି ରହିଥିଲୁ ମାତ୍ର ଏହା ଉତ୍ତରାର
ସୀମାକୁ ଲଦି ନିର୍ବିଜରେ ପ୍ରବେଶ କର ପାରି
ଗାହି । ବଣ୍ଟିତ କର୍ଷରେ ଉତ୍ତରାକୁ ମାନ୍ଦ୍ରାଜି
କରିବର ଏବଂ ସଂଘାଲୁଏ ୧୦,୬୫,୨୯ ମହାର
ଅସିଥିଲା । ଏମ ଚହୁଁ ପୂର୍ବବର୍ଷର ମ ୫,୮୮,୮
୨୩ ଦଶତାରୁ ପ୍ରାୟ ୫୭୬ ମହାର ଅଧିକ ଅରେ ।
ଗର୍ହ ମଧ୍ୟରେ ଗଞ୍ଜାମରୁ ମ ୩,୬୭,୬୮୯ ଦଶ,
ମାନ୍ଦ୍ରାଜିଲାରୁ ମ ୪,୫୫୦,୮୯ ଦଶ, ସୁରଲାରୁ
ମ ୫,୦୫,୮୯ ଏବଂ ଅନ୍ୟକୁ ପ୍ରାୟକରୁ
ମ ୧,୪୦,୨୭ ଦଶ ଅସିଥିଲା । ପୂର୍ବବର୍ଷ
ଅପେକ୍ଷା ଏ କର୍ଷ କୁଆପଦା ଓ ସୁରଲାରୁ ଉତ୍ତରାର
ଏବଂ ଜଙ୍ଗମ ଓ ଅନ୍ୟକୁ ପ୍ରାୟକରୁ ଅଧିକ ଅନ୍ୟ-
କାମ ହୋଇଥିଲୁ । ଉତ୍ତରାଜ୍ୟରେ କଞ୍ଜାମ
ମାନ୍ଦ୍ରାଜି ପରିସତ କରିବଗ ଲୁଣ ରେଳକାଟେ
ଆଣ କରେ, ପ୍ରାଚୀପୁର, ବାବେଦ୍ର, ସେବେ
କୁଦରଖା ଓ କଲବାଲିରେ ଥିବା ବଜ୍ରାମର
ଗୋଦାମରେ ରଖି ପୂର୍ବପର ଏ କର୍ଷ ମଧ୍ୟ
ଦିନୀ କରିଥିଲେ ଏବଂ କରୁଥିଲୁ । ଉତ୍ତରାର
ଜଡ଼ଜୀବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରେଲହାର ହାରସାରତା
ଓ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଖେଳବାଟେ ବମେଇ ଲୁଣ
ଆଏ ବିନ୍ଦୁର ଦୁଆର । କହିବ ପରମାଣ ଜର
କର୍ଷ ହେବଳ କୁଦରକାର ମହାର ଥିଲ ମାତ୍ର
ଏ କର୍ଷ ମ ୫,୧୫୯ ଦଶକୁ ଛଠିଥିଲା । ଉପର
ଲିଖିତ ବିକରଣରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଉତ୍ତରାର
ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖିଲୁଣର ଅଧିକ ରଖିଥିଲୁ ।
ଏବଂ ଆଶା ଦୁଆର କେବେବେଳେ ଏ ଦୃବ୍ୟରେ
ଦେବେଶର ପାହାସ୍ୟ ଦେବ ଗାହି ।

ପରାରେ ସୁଦେଶୀ ଆନୋଳି ।

ମୁଦେଶ୍ବୀ ଦ୍ରୁକ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତାର ବିଷୟରେ ଗତ
ରହିବାର ସ୍ଥଳ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲଗନାଥବାହିର
ମଠରେ ସୁଖ ଉଚ୍ଛଳସମ୍ମଳନ ଧାରାସମ୍ମଳନ
ଏକ ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ଧାୟ ବନ୍ଦ
ସର୍ବ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥଳେ । ଦିନେର ଘାର୍ମ ମଠର
ମହାନ୍ତି ଜୀ ଚରବାଠ ବ୍ୟାପାକୁ ଦୀର୍ଘ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଆସନ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଉଲ୍ଲିପ୍ତରୁ ସମ୍ମା
ନନ୍ଦ କାହିଁ ଅର୍ଥିକାଳୀନର ବାନ୍ଦୁରୀା । ଓ କାହିଁ
ଦରଦାସ ଦୟା ବାରଞ୍ଜିବମାନେ ଏହି କୋଆ-
ଙ୍ଗି ନିବାସୀ ଶରୀର ବାହମାନେ ଦେବତା କରି
ଥିଲେ । ତହିଁର ମର୍ମ ଏହି ତ ଜ୍ଞାନବରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ
ବର୍ଣ୍ଣ ମାତ୍ର କୋଣ ଦେବତାର ବିଦେଶୀ ଲୁଗା, ସୁଗା,
ଶୁଗା, ଲୁଙ୍ଗ, ତିତି ଉତ୍ସାହ ଉପରେ କରିଲେ

ଦେବାତ୍ମାର ସେ ଟଙ୍କା ଦେଖିବୁ ବାହାର ଶାତ୍ର
ଥିଲା । ପ୍ରକରଣ ଏହିପରି ମନେ କୃତେବ-
ଚିତ୍ତାର ଫେର ଦୋଷୀକ ଏ ଦେଶ ଅଳ୍ପ
ଦେଇ ଗଲା । ଦେଖିବୁ ଦୂର୍ଦ୍ଵେଷ କେବଳବାର
ଏ ଟଙ୍କା ଯରେ ଉତ୍ସମୀକ ଏବଂ ଅକାଳିଦିବକେ
ଅର୍ଥାତ୍ କରେ ଲୋକେ ମରିବେ କାହିଁ ।
ଉତ୍ତରବେ ଅଳ୍ପକ ପ୍ରବାର ଉତ୍ତରକୁ ଦୂର୍ଦ୍ଵେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଇଥିଲୁ ଏବଂ ଜୀବଦାର ହେଲେ
ଅଧିକ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବ ଏବଂ ଅନ୍ୟପ୍ରାକରେ
କିନ୍ତୁ ଦୋଷ ଘରକୁ ଟଙ୍କା ଅବିବ । ଅବଏବ
ଆ ଲଗନାଥ ଦେବକୁ ସାକ୍ଷୀ ରଖି ପ୍ରତିକ୍ରି-
ଯନବା ଯେ ଆଜିଠାରୁ କେହି ଦିଦେଖାଯା
ଦୂର୍ଦ୍ଵେ ବ୍ୟବଦାର କୁରିବା କାହିଁ । ସହ
ଅମ୍ବେମାରୁକେ ଏହା କରିବି ପାରୁ ତାହାଦେଲେ
ଏହି କିଲ୍ଲକୁ ମୁଖ କି ଦେଖାଇ ନିକଟପ୍ରାମ୍ଭ ମନ୍ଦିର
ସମୁଦ୍ରରେ ପଡ଼ି ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜନ ଦେବିଛାତିତ ।

ତୁମ୍ହରେ ସମିଶ୍ରର ଶ୍ଵାସୀ ସର୍ବପଦ ବାରୁ
ବହନ୍ତୁକୁ ଗୋପ ମହୋଦୟ ବହନେ ସେ “ଗଭ-
ବର୍ଷ ଏହି ଜଗନ୍ନାଥବନ୍ଦର ମଠ କରଚ ସଙ୍ଗରେ
ସେଉଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞାଯନ୍ତି ସାରରଙ୍ଗ ଦୋଷଥୁଲ ତାର୍ହି
ଏଠାରେ ଉଦ୍‌ଦିତ ଅଛି । ମାତ୍ର କେହିଁ ସାର-
ବାରୁ ଏ କର୍ତ୍ତାଙ୍କରେ ବିଦେଶୀ ବସ୍ତୁର
ବ୍ୟବହାର କରିବା ନିରାକୃ ହୁଏଇର ବିଷୟ ।
ଲୋକେ ବଦଳୁ ଯେ ସ୍ଵକ୍ଷ ନିରାକୃ ନିଷ୍ଠାର
ବାସ୍ୟ ବନ୍ତୁ ଦେଖନ୍ତି ତରିକା ସାହେବ କହି-
ଅନ୍ତରୁ ସେ କ ୧୦୭ ର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପରାମ୍ରା ପୁଅୟ-
ଶକ୍ତି ପ୍ରାୟ ୫୦ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ସ୍ଵକରେ ମର-
ଦ୍ୱାରେ । ମାତ୍ର ୩୭୭ ମସିହାକୁ ୧୫୦୦ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ
କ ୨୫ ର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦୂରହୋଟୀ ମୋଟ ୧ ଲକ୍ଷ
ଲୋକ ହା । ଅକ୍ଷୟ ହୋଇ ଅନାଦୀବରେ ମର
ଅଛନ୍ତି । ପୁରୋ ସେବେବେଳେ ଜୀବତକୁ
ବିଲବକୁ ପେରି ସବୁ ଦୁଃଖାଦ୍ୟାଜ୍ଞାନ ଗାନ୍ଧି
ଭୂପରେ ଶବ୍ଦକରି କ ୨୦୯ ଲକ୍ଷ ବର୍ଷିଷ୍ଠଙ୍କ
ଏହି ପରେ ଆଜଳ ହେଲ ଯେ ସେ ଜୀବନ୍ୟ
ଦସ୍ତବ୍ଧ କଷ୍ଟ କା ବ୍ୟବହାର କରିବ ତାହାପ୍ରତି
ଅର୍ଥବତ୍ତ ହେବ । ମାତ୍ର ବିଲକୁ ଅମ୍ବ ଦେଖକୁ
ଅବାଧରେ ବନ୍ଧାଦି ଅସ୍ଥିତି ଉଛି ଉଥରେ ଏକ
ଧରମାନ୍ତି ଶୁଣ ନାହିଁ ବା ଅଜନ ନାହିଁ ।
ଆମୁମା ଚନ୍ଦ୍ର ଅଜଳ କରିବାର ଶମତା ଗାହୁ
ସବ୍ୟ, ବନ୍ତୁ ସବ ଅଗ୍ରୋମଟେ ପରାମ୍ରା ବିବେଧ
ଶୁଣ ମନ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିବା ସେ
ବନ୍ଦାପି ଅଛୁ ବିଦେଶୀ ଦୁଃଖ ବ୍ୟବହାର କରିବ
ଗାହୁ ଭେଟିବ ସମୟରେ ତାହାର ସୁଧାଳ
ପଳିବ” ଏହା କହି ବଜା ମନୋଧୟ ସମସ୍ତ
ସର୍ବଦ୍ୟାତକ ପ୍ରକଳନ୍ୟ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିଜ୍ଞାଯନ୍ତରେ
ଝାଜର କରେ ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଏହା କରିବା
କରେ ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ଦେଲ । ପରେ ସର୍ବପଠିତ

ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଧର୍ଯ୍ୟକାବ ଦିଆଯାଇ ସଙ୍ଗ ରଙ୍ଗ
ହେବା ସମସ୍ତରେ ସମସ୍ତେ “ବର୍ତ୍ତମାନର”
କହ ସଙ୍ଗରୁ ପ୍ରତ୍ୟାମନି କଲେ ।

ମାଦାଙ୍ଗାରେ କାଃହାର କସୁ ।

ନାଟକାରଙ୍ଗ୍ୟ ପ୍ରକାଶତମ୍ଭୁତିରେ ଦେଇଥିଲା ଆହୁତି ଓ
ଆହୁତି ଜୀବନୀ ବୁଦ୍ଧିର ପରିବର୍ତ୍ତନୀ ଦେଇଥିଲା ଏହା ଦୂରକ
ଦୂରକ ଦୂରକ ଅଟେ । ଏ ଲିଳ କୋଟି
ପଦାରେ ନାଟକାରଙ୍ଗ୍ୟର ଉତ୍ତମ ବୁଦ୍ଧି ଦେଇ
ଥିବା ପ୍ରଥମ ବାରମାର ଏଷେକାରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ
ହୋଇଥିବାରୁ ପାଠ୍ୟମାଳକ ବର୍ଣ୍ଣରୁ ଅବଗତ
ଅଛନ୍ତି । ଦେଇବେଳ ବର୍ଷ ହେଲା ଏ ଲିଳ
ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଦାଙ୍ଗାରେ ନାଟକାରଙ୍ଗ୍ୟ ଅବସା
ଦୋର ବର୍ତ୍ତମାନ ଭବିତାରୁ ଲଭିଥାନ୍ତି ଓ ସେ-
ତାରେ ଦୂରତଳ ହୋଇଥାଏନି । ଏହଦଳ
ବଙ୍ଗାଳା ନାଟକର ଓ ଅନ୍ୟତଳ ଉତ୍ତମ କାର-
ନିର ଅଭିନ୍ୟା ଦର୍ଶନ୍ତି । ଗତ ଦୂରାଧୂଲା ଓ କଣ୍ଠୀ
ପ୍ଲାଟେ ବଙ୍ଗାଳାଟଳ ସମାଜିକେ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧ,
ଓଜଗାଧାରଳ ଯତ୍ୟାଦି ବଙ୍ଗାଳା ନାଟକ ଓ
ପ୍ରଦେଶକର ଅଭିନ୍ୟା ମୃଜଳର ଦର୍ଶନ୍ତିରେ
ଏ ଦଳରେ ଶ୍ରୀ ପାଇଜନ ଉତ୍ତମ ଅଭିନେତା
ହୋଇଥାଏନ୍ତି ଯେ ସମାଜକ ଅଭିନ୍ୟା ଦିଲ୍ଲୀରେ
ଦୋଷତଳ । ମୋହରେ ଅଭିନ୍ୟା ରଜ
ହୋଇଥିଲା କେବଳ ଏ ଦଳରେ ଶିଖିତ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଥୁବାରୁ ନୃତ୍ୟମାର ଭଲ ହୋଇ
ନ ଥିଲା । ଏ ଦଳର ପ୍ରଧାନ ଉତ୍ୟମହାତ୍ମା
ହାର ଲକ୍ଷମେନ୍ଦ୍ର ବୁଦ୍ଧି ଅଟନ୍ତି । ତାଙ୍କ
ଦରତାରେ ଉପର୍ଯ୍ୟକ ଲାଟ୍ଟୀଜ୍ଞାରୁ ଭୁଲଦଳ
ଅଭିନ୍ୟା ଦୋଷତଳ ଓ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍ୟମ
ବୁଦ୍ଧି ସକାରାତ୍ମକେ । ନାଟକ ଅଭିନ୍ୟା ଦୋଷ
ଛାତ୍ରମ୍ଭୁତ ଦର୍ଶକ ଅଛି ଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅଜନ୍ୟ ବାରୁ ଜଗମୋହନ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ବରତାରେ କବି ପୂଜାଦିତ ହୋଇଥିଲା ।
ବାବୁର ପୁଅ ବାରୁ ବମମୋହନ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏ ଦଳ
ଗଠିବ କରିଥିଲୁ ଏବଂ ଲ୍ଲେଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପିଲାଙ୍କ
ସ୍ଵର୍ଗର ସାତିର ନୃତ୍ୟ ଗୀତରେ ସମେତର
ବସଇଥିଥାରୁ ସେମାନଙ୍କ “ଆଧୁନିକ କୁତିର
ସଖୀବେଶ ଓ ଚର୍ଚ୍ୟ ଗୀତ ଥର ମନୋହର ଓ
ମେଲାର ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଆ ଅଜନ୍ୟ ହେଲୁ
ଏବେ ଭରାଣ୍ୟ ପୁରୁଷ ଥି ଦେଉନା ସହାଯେ
ସମ୍ବଦେତ ହୋଇଥିଲେ ସେ ପ୍ରଥମ ସବୁଲ
ଦୀର୍ଘ ହୋଇ ଏବେ କେବେ ଅକେକ ନେବେ
ଦ୍ରଷ୍ଟାଯୁମାନ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମହିତ ବମମୋହନ
ବାରୁଙ୍କ ରତ୍ନିତ ନନ୍ଦ କାର୍ତ୍ତିକାର ଥର
କଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏହି ଫେ
ନିଶ୍ଚ ଦୃଷ୍ଟିବଳାବର ସୁମୋଖ ସୁକବଳା
ଦୁଇତ ଚାକ ନବୀକଳ୍ୟ ସହିତ ପୁରୀର ହୋଇ-

ଶ୍ଵର ମଧ୍ୟ ପାଦ ପାହାଇବା ପରିଷର ପ୍ରୀତି
ଜନୀନ୍ଧନ । ଏମକୁ ସମୟେ ଖରାଇବାର କାଳ
ବେବାରୁ ଦୃଢ଼ବଳା ଧୂର ବିବାହ ପ୍ରତିବିରତ
ବନ୍ଧୁବର୍ଗକ ଲିଙ୍ଗେଖ କା ମାନ ଥାପେ ବୋହିଏ
ସୁବଜ୍ଞ କନ୍ୟାର ପାଇଁଲୁହଣ ଦିଲେ । ଅନୁଯତେ
ସେ ସୁବଜ୍ଞ ଦୃଢ଼ବଳାମେଠାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ହୋଇ
ତାଙ୍କର ସବା ଜୀବ ସଙ୍ଗେ ପାପାଳାପ ବିଲେ ।
ମେ ଜୀବ ଓ ବଣୀ ସହନେ ବଜାର ଦେଇ
ଦରବା ମାତ୍ରରେ ଗଡ଼ିଯଥରେ ବିଦ୍ଵାନ୍ ଦୂର୍ବଳ
ପ୍ରୟୋଗଦାତା ଦୃଢ଼ବଳାର ପ୍ରାଣକାଷା ଓ ସିଂହା-
ସର ଲୁହ ଦିଲେ । ସୁବଜ୍ଞ ସେ ସମୟରେ
ଦିନ୍ଦ୍ରୋଦ୍ଧ ଦମନାର୍ଥ ପାଦାନ୍ତବଳ୍କୁ ଯାଇଥିଲେ ।
ଚମ୍ପିଲାଇ ବର ଫେରିଥିବି ଏ ଦାଟନା ଦେଖି
ଦିମାଗା ଓ ଖୁଚୁଗାଳ ଶାନ୍ତିକାରେ ପ୍ରବୋଧତ
ତ ହୋଇ ଜଣେ ଦାସୀଠାରୁ ସମସ୍ତ ବନ୍ଧୁବଳ
ଅନୁଗତ ହୋଇ ଜୁହୁବଳ୍କୁ ସୁନ୍ଦରେ ଦର
ଦିଲେ ଓ ଶ୍ଵରବ୍ୟା ମନ୍ଦାପାପ ଦେବାଳ ଦିମାଗାରୁ
ପଞ୍ଚଦେଶେ ତର୍ତ୍ତ ଦିମାଗା ଅନୁଦର ପାଇ
ସୁବଜ୍ଞକୁ ଉପ ପ୍ରୟୋଗ ସମୟେ କାହିଁମ
ଜଣେ ସଙ୍ଗ ବଣୀକୁ ଦର ଦିଲେ ଓ ଦିଷ୍ଟକୁଳା-
ରେ ଅଭସାଗେ ଯୁଦ୍ଧବଳକ ମୁହଁ ଘଟିଲା । ମହା-
କନ୍ୟ ଏଥର ସମାଦ ଥାଇ ମୁହଁ ସୁନ୍ଦରିଜନମର୍ତ୍ତ
ଆଏ ଅବଶ୍ୟ ଦିଷ୍ଟ ପାଇ ଦର ଜୀବ ସମେର
ସହଗାମେଲା ହେଲେ । ଦୃଢ଼ବଳାମ୍ଭାରେ ବିବାହ
ଦେବା ଯେ ଦେବତେ ଅନ୍ତର୍ମୁହର ଏବାର
ଦର୍ଶାଇବା ଏ କାଟିବର ଦିବେଶ ଓ ଗାତ
ସୁନ୍ଦରରୁପେ ସଙ୍ଗ ହୋଇଥାଇ ।

ପତ୍ରାଳୀ ।

ଜମେଦାରଙ୍କ ଜମେ ଜମାର ପଟୁଆର କାଗଜ
ଏହି ଲୋଡ଼ି ସରତାରଙ୍କୁ ଦୁଷ୍ଟାରବା ଭବନାଦ
କାର୍ଯ୍ୟ କିମନ୍ତେ ପୁଣ୍ୟବାଳଙ୍କୁ ବୟସ୍ତ ସ୍ଵକୀ
ପଥୁଆରମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନୋବସ୍ତରେ
ବରାଣସୀ ଦେବା ବିଷୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଥ
ପାର ସ୍ଥାନୟ ଦାଖିନ ଏବଂ ଗବ୍ରେମେଣ୍ଡକର
ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଏବଂ ସୁଦେଶବର ଅଧ୍ୟାରେ
ଏଠାରେ ପକାଶ ବଳ ସଥା :—

୬ ମହାପତ୍ର !

ସକ୍ଷମଗ୍ରୀ ପରୀକ୍ଷା କମ୍ପ୍ୟୁଟର
ମାନ୍ୟବର ଗବହୁମେଳା-ଗୋଟିଏ “ଧର୍ମଧ୍ୱର୍ମ”
ଘର ସୃଜି କରିଥିଲେ; ତଥାର କାଳୁମୋଳ
ଅଧିକପ୍ର ହୋଇ ମଦାଳମାଳଙ୍କ ଜମେ ଜମା
ସମ୍ଭାବୀୟ ଭାଗଜାହମାତ୍ର ଜଣା କଲେବରକ
କିଛିରେ ଦାଖଲ ଓ କମେ ସମ୍ଭାବୀୟ ବିବାଦ
(ଯେ କି ଅଧ୍ୟମା ଦିକ୍ଷିକାରୀ ଅମୀକରିତାର
କହୁବିପରେ ସାଧତ ହେଉଥିଲା) ନିଷ୍ଠା
କରୁଥିଲେ । ମଦାଳମାଲ ଅଦ୍ୟମା ଦୂରୀରେ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀର ପାଇଁ କୃତ୍ୟାଦ
ଅବୈହିକ ।

୧୮। ଅଳୀ
ସଦଳ କତେଷ
ଅ ୨୮। ୧୦। ୦୫ } ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରାଜଳ ଦାସ
ମୋହରର

ମହାଶୟ !

କିମ୍ବାଦୁର କ୍ଷମରେ ବିଦ୍ରୂକାଳରୁ ଥିବା
Juvenile Association Theatrical
Club ର ସ୍ଵରକମାଟିରେ ପ୍ରାଣୀଘର ତେଷ୍ଠା ଏବା
ଅର୍ଥ ବନ୍ଧୁଶାଶ୍ଵର ସେହି କଲ୍ପନିର ସମ୍ବନ୍ଧ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ହରାଯାଇଛନ୍ତି । ଗତ ଦୁର୍ଗାପୂଜା କବନୀ ବହରେ
ବଜାଳା । “ ଅଜାମଳର ଦେବୀଙ୍କ ଲଭ ”
କାହେର ଅଭିନ୍ୟା ଦେଖାଇଥିଲେ । ଅଭିନ୍ୟା
ଆଜିକ ସନ୍ଦର ହୋଇଥିଲା । ସେଥିମଧ୍ୟରେ
ମେଦେଜର ବାହୁ ବଳହତ୍ତୁ ପ୍ରସାଦ ଦାସ,
ସେବେତସା ବାହୁ ଶବ୍ଦରନ୍ତ ତିବି ଓ ଗୋଟିଏ
ଶବ୍ଦର ବସ୍ତୁ ବାଳକ ବାହୁ ବିନୋଦବିହାର
ମେହ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଧେଶା ଅକ୍ଷ ଚମକିରଣୀପେ
ଅଭିନ୍ୟା ଦର୍ଶ ଦର୍ଶନମାଳକର ତିରକର୍ଷଣ
କରିଥିଲେ । ବାହୁ ଦୁର୍ବଳମୋହନ ସିଂହ ଗୀତ-
ଗୁଡ଼ିକ ଅଭି ସୁନ୍ଦରବୁଝେ ଗାଇଥିଲେ । ବାହୁ
ବୋଡ଼ିଯାର ସବୁ ଉଦ୍ଦର୍ଶିଯାର ଏବା ବାହୁ
ପିଥୟମୋହନ ମନୁମ୍ବନ୍ଦ୍ରାଗ ସେହି “ ନୁହବ ”
ନିମନ୍ତେ ହୋଇ ଦେଖାରେ ଅଭିନ୍ୟା ଦେଖାଇ
ଅର୍ଥରେ ପ୍ରଶଂସା ପାଇଅନ୍ତରୀ ।

ବାଙ୍ଗାବଜାର }   ଅପ୍ରକଟିତ କବିତା
କଟକ }   ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଚରଣମହାନ୍ତିର
ଭାସ୍କରାତ୍ମକାଣ୍ଡିକ ଦର୍ଶକ

ମର୍ଦ୍ଦିତ୍ୟ ।

ଗତ ପୁରୁଷ ସଙ୍କେତ “ଜପିବା”ରେ ତେଣ
ସୁଲ୍ଲ ଇନ୍ଦ୍ରେକୁ ମହୋଦୟକ କଟକ କରିବ
ରେ ତୁଳ ବାଜିବା ବିଦ୍ୟାଲୟ ସ୍ଥାପନ ବିଷୟକ
ଯହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାଂ କର ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିନ୍ଦୁକ ହେଲା ।
ପ୍ରତିବ୍ରଦ୍ଧ ପ୍ରକାଶ କଟକରେ ଏତ୍ତବାର ବିଦ୍ୟାଲୟ
ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରିବରେ ସେ ଅନୁଭବ ଯହିବାକୁ
ହେଉଛନ୍ତି ବା କି ହେଉଛନ୍ତି ବାଜ ଉପରିଷ୍ଠ
ଦାମେ ଡାରିବେକରେ ମହୋଦୟକ ସ୍ଵରୂପ
ପାଇବାକୁ ସେ ଅଭ୍ୟବତ ବ୍ୟକ୍ତ । ତାହାକୁ
ଦିଲେ ତେଣାର ଚାଲାନ୍ତକ କରିଶବର
ମାନ୍ୟକର ଆସୁଛୁ ତେ, କି, ଗୁଡ଼ ମହୋଦୟ
ସେବେବେଳେ ଠିକ ଏହିପରି ପ୍ରସ୍ତାବିଷେଷ କରି
ଏଠା ବର୍କେନ୍ଦ୍ରା-ପ୍ରମୁଖ ବାଜିବା ବିଦ୍ୟାଲୟକୁ
ଛଇଶଶିଶୀରେ ପରିବତ କରିବାକୁ ମନ୍ତ୍ର
କରିଥିଲେ ତେବେବେଳେ ଏ ମହାଶୟ ପର
ବହୁଥିଲେ “କଟକରେ ସେ ଧର୍ମ ଉପହର୍ତ୍ତ
କୋଇ କାହିଁ” । ଫୁଲରେ ମାନ୍ୟକର କମିଶ
ଏଠା ଦିଲେ ଅପରା ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ପରିବର୍ତ୍ତି

କର କଷ୍ଟକ କଦମ୍ବପୁଣିକୁ ମଧ୍ୟରେ
ରେଣୀକୁ ଉତ୍ସାହ କରିବାପାଇଁ ଅଭିନାସି
ହେବ କରିବି ମହା ସହାୟି ଏହି ଧ୍ୟ-

କେବଳ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଅଣା ମନ୍ଦିରରେ ଏହା ପରିବାର
କଥକିଳାଟାରୁ ପ୍ରାସାଦ ପାଇଁ ୧୦୦୦ ଲା ରୂପାର
ଅଞ୍ଜୀକାର ପ୍ରାସାଦ ହୋଇଥିଲେ । ମାତ୍ର
ସେବେବେଳେ ସୁକାଇବାକୁହେଲୁଗର ବାହାଦୁରଙ୍କା

ସେହି ଏତ ବିଦ—“ ସମୟ ଉପରୁ
ହୋଇ ଗାହିଁ । ଅମ୍ବେ ଏ ପ୍ଲବାର ପ୍ରସାଦ
ଡାଇରେକ୍ଟରଙ୍କ ସମୀପକୁ ପଠାଇ ପାଇବାହିଁ ।

ଗାହୁ । ” କିମ୍ବାଲ୍ଲାଭୁର କଣ୍ଠପଞ୍ଚମାରେ କାଳି
ପୁର, ଗନ୍ଧିଗାମ, ମରମନର୍ଦ୍ବ, ଶାବ୍ଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
ପ୍ରାଚୀରେ ନବପ୍ରାପିତ ଛାନ୍ତ ବାନିକାବିଦ୍ୟାନାନ୍ଦ
ପାଠେ । ୧୯୫୩ ମସି ୫୦

ମାନ୍ଦିରରୁ ହୃଦୟର ପଦ ଅଳ୍ପାବ୍ଦ ସାହେବ
ମହୋଦୟରୁ ଦେଖାଇଥିଲେ ସେ ଉଚ୍ଚ
ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଛବଶ୍ରେଣୀମାତ୍ର ଏକ
ପ୍ରେରଣେ ଶରୀର ବିରାମିବାରେ ହେଲାମାତ୍ର

ଭାବରେ ପ୍ରକଟ ହେଲା ଏହାମନ୍ତର ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବାରେ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନ ଚଲାଇଲା
ଅଛନ୍ତି । ସେଥିରେ ସାହେବ ବାହାଦୁର ବିଦ୍ୟାଲୟ
ବରାହିତ ହୋଇ ଉଚ୍ଚାରଣେ “ଖୋଲା ମନ୍ତ୍ର

ଶେବରମାତେ ସାହା ଭଲ ଦୁଃଖେ କାଳ
କଲେ । ଅମେ ସାହା ଭଲ ଦୁଃଖେ, ତା
କରିବୁ” । ସାହେବଙ୍କ କିନ୍ତୁ କିମେ କାହା

ଗରେକ୍ଷା ବାଳକା ଦିଦାଳସୁଟି ପ୍ରାୟ ବନ୍ଦ
ହେଲା ମଧ୍ୟବର୍ଷୀୟଙ୍କ ଶେଖିରେ ପରିଚାର
ଦୋହା ଶ୍ଵାସୀ ବସ୍ତାରରେ ସଥେଜୁ ବାହା

ମହୋଦୟକ ସାଧୁ ପ୍ରସାଦଟିକୁ ମହାତ୍ମାବୁଦ୍ଧଙ୍କରଣ
ରେ ଅକୁମୋହନ କରୁଥିଲୁ ଏହା ଗାନ୍ଧୀ
ଅଚିରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣାମ କରିବା ଲାଗୁ
ହେଲେବ କେତେ ମାନକୁ କିମାତ ପ୍ରାର୍ଥନା ଜଣାଉ
ଥିଲୁ । କଟକର ଏହା ଗୋଟିଏ ମହିତ ଅଶ୍ଵବ
ଏହା ଗର୍ଭମେଘ ଅଯାତର ଭାବରେ ଗାନ୍ଧୀ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ସବକୁ ଅସ୍ଵର ହୋଇଥିବା ସୁଲେ
ବେଳେ ଅମୃମାନଙ୍କର ସହାନୁ ଭୁବ ଅଶ୍ଵକରେ
ସହ ଗାନ୍ଧୀ ସଫଳ କି ତୁ ଏବେବେ ଅମୃମାନଙ୍କ
ଜାଗାୟ ଉତ୍ସବରେ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁର ବଳାସାର
ଚିରହାଳ ସହାୟେ ଉତ୍ସବିକ ।

କଟକ
ଜାଗନ୍ମହି }

ମନ୍ଦିର

ବାୟୁ	ଦ୍ୱାରାକାର ଆହୁ	ଦେଇ ପଣ୍ଡା	ଟ ୫
"	ମାୟା ଧରମହାତ୍ମା	ମୁକ୍ତ ର ଦେଇଗଢା	ଟ ୨
"	ଲାଲଦିନ ପାତ ଲାଟିଲେ	ସୁଖ	ଟ ୩
"	ଶିଖର ସାକ୍ଷି ଶୋଭାତ	କଟଳ	ଟ ୯
"	ଦେବକାନୀତ ପ୍ରତିହାତ୍ମକ	ସୁଖ	ଟ ୫

ବିଜ୍ଞାପନ

ଏହିକୁବ ସବସାଧାରଣାକୁ ଜଣାଇ ଦିଅ
ଯାହିଥିଲ ଯେ । କ । ତେବ୍ରାନାଳ ସମ୍ଭାବନାକ
ମରି ମୁକାମରେ, ଘରିଆଳ କଥା କୁଳରେ ଓ
ଉଚ୍ଚ ନଦୀ ନବଟର୍ଗୀ ପ୍ଲାନ ମାନବରେ ପଡ଼ି
ଥିବା “୧୭ ଠାରୁ ୪” ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଟର ଓ
“୧୫୦ାରୁ ୩” ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବର ଗୋ ୪୫୦ ଟା
ଶୁଣେଇ ସାହିଆ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାଠ ତେବ୍ରାନାଳ
ବିଶାର ଗ୍ରେନ୍ଡ ପରେଥୁ ଅର୍ଦ୍ଦରଙ୍କ ଦାର
ଅଗମୀ ନହେମର ମାସ କା ୨ୟାତନ ନିଲମ୍ବ
ବନ୍ଦିବ ସେଉଁ ମାନବର ନିଲମ୍ବରେ କାଠ ଧରି
ବାର କହି ଥିବ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚ ହାଲୁଙ୍ଗରେ
ଉଚ୍ଚ ମରି ମୁକାମରେ ଉପରୁ ତ ହୋଇ ନିଲମ୍ବ
ଧରିପାରିବେ ଓ ଉଚ୍ଚ କାଠମାନଙ୍କର ସମ୍ମତ ହାଲ
କଥା ପରେଥୁ ଅର୍ଦ୍ଦରଙ୍କରେ ଏହି ମାନବରେ

Dhenkanal Manager's office 18-10-1905 } Jagannath Dutt Asstt Manager For Manager.

NOTICE

CUTTACK JEWELLERY WORKERS

ଏହକୁ ଆମେଖାନେ ଆନନ୍ଦ ସହିତ
ଜଣାଇଥିଲୁ ବି ଯେ କଟକ ବକଟିକାରଠାରେ
ଆମେଖାନେ ଦେଖାଯୁ ଓ ଦିଦେଖାଯୁ ସନାରୁପାର
ଅଳକାର ତୟାର କରିବାର ଯେଉଁ ଗୋଟିଏ
ନୂତନ କାରଙ୍ଗାନା ଖୋଲିଥାଏ ତାହା ଅଜଳ
ପ୍ରାୟ ଦଶମାସ ହେବ ଖୁବ ସ୍ମୃତ୍ୟାଳିର ସହିତ
ଚଲିଥିଲା । ଏହି ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହି
ବାରଙ୍ଗାନା ଯାହା ଉଦ୍‌ଦିତ ଲାଭ କରିଥିଲୁ ତାହା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଏହି ହୋଇଯାଇବେ । ବିର୍ତ୍ତମାଳ ଅମ୍ବେଲାରେ
କିନ୍ତୁ କାରଖାନାରୁ ଗୋଟିଏ ବୃଦ୍ଧ କମ୍ପାଲ
ସୁର୍ଯ୍ୟ ଗଠନ କରି ଯିନିଷମାଳ ଅଛିର ଶ୍ଵର
ମୂଳରେ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ମନ୍ଦିର କରିଥିଲୁ ।
କିନ୍ତୁ କମ୍ପାଲରେ ଯେଉଁମାଳେ ଅଂଶିଦାର,
ଦେବାରୁ ଲଜ୍ଜା କରିଛି ସେମାନେ ଆଗର ତୁମେ
ମର ହା ୨୫ ରାଜ ମଧ୍ୟରେ ଚଲିବିଲା ଠିକ୍
ଶାବୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଜାଣ
ଗାଇବେ । ପ୍ରକାଶ ଥାଇବି ଉଚ୍ଚ କାରଖାନା
ସହି ଅମ୍ବେଲାରେ ଘାଡ଼ି ଓ ଚର୍ବିମା ଲବଧି ଦର
ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଶାଖା ଖୋଲିଥିଲୁ । ଅଶାକରୁ
ଦେଖ ହେବେ ତୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଥରେ ଅପି
ଦେଖିବାକୁର ଅମ୍ବେଲାର ପିରବାହିକ କରିବେ

କିଟକ } ଶ୍ରୀ ପରମାନନ୍ଦପୁଣ୍ୟ ମେନେଜର
୨୧୧୦୧୦ } କିଟକ ମୁଥାଲର ରେର୍ଡ୍
ବିବରିବଜାର କଟକ }

Mr. F. N. FISCHER, the late Collector of Cuttack, who visited the above firm on the 9th October 1905, writes:—
"Visited the Cuttack Jewellery works.
The designs are neat and the work fine. I have ordered several things in filegree.

Mr. W. TEUNON, I. C. S. the late Session Judge of Orissa who took some silver stoppers from the above writes in a letter from Bhagalpure; "Messrs. G. C. Prusty & Co., of Buxibazar supplied me with two silver stoppers. They were of very neat workmanship."

Babu BIDHU BHUSAN CHAKER-BRATTY, the late Subjudge of Cuttack who was a great patron of the above firm and visited several times writes:—
"Visited the Cuttack Jewellery Works of G. C. Prusty & Co. of Buxibazar Cuttack. I was satisfied with every thing I saw. The workmanship is nice and the prices charged are moderate. I wish the concern every success. It deserves public encouragement and patronage."

Babu SURJONARAYAN DAS, additional Subjudge of Cuttack writes:—"I have much pleasure to certify that the firm of G. C. Prusty & Co. of Buxibazar Cuttack are turning out Jewellries and filigree works of good design and choicer. Recently I bought some of them which in respect of design and workmanship were creditable to the good reputation of the firm and gave me entire satisfaction. I trust the public will patronize as the articles appear to be cheaper than many other similar firms."

Babu G. C. GANGUL, professor. Ravenshaw College, who visited the workshop on the 5th March 1905. writes:— The time has come when our arts and industries should be actively encouraged by our countrymen. The workmanship of the Art Wares I have seen is neat indeed, and I shall be glad to hear of the success of this business in the near future. Besides these there are several others which can be seen in our Visitor's book.

ତତ୍ତ୍ଵ ମେଳର ସାହେବ ଲଲକଟ୍ଟେ ସାଲପା ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ର ଅଧିକ, ବ୍ୟବହାରୀଙ୍କ ସେହି ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କରେ ସମାନ ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ର । ଏହା ବରତୁଷ୍ପର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପାନହୋର ବାପ ଦରଗାରୁ ଥିଲେ, ପାତରପ୍ରୟ ମେଗର ବରଷା, ଧାର୍ମିକୀୟରେ ଓ ପ୍ରମେତ୍ର ପାତାରେ ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ର ଓ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ । ଯେତେ ବକ୍ତ କରିବାକୁ, ବେଶ୍ୟ ପରିଷାର ରଖିବାକୁ, ଦେହ ହୃଦୟ ସମ୍ମ କରିବାକୁ ଏବଂ ସମ୍ମାନ । ସ୍ଵପ୍ନୋଦନ କାଶ ହୃଦୟ, ଦୁଃଖ ରହିଥିବା କରିବା ହୃଦୟ, ରତ୍ନକର ପୂର୍ଣ୍ଣବିହାର ହୃଦୟ ।

ଅବଶ୍ୟ, ଅୟାଦିର ସୁଖାଲ୍ପତି ଅକର୍ତ୍ତା, ଅଲୋକତା ଅଭିମାନ କ୍ଲାନ୍ ପ୍ରମାଣ କ୍ଲାନ୍ ସାଥୀ ଦେଉଥିବାର ୨୦୨ ମାହ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।

୧ । ମହାମର୍ତ୍ତି ମହାବଜାଗରିତାର ପାତରରେ ବାମପ୍ରାତ୍ମା ରେ ବେଳିଅଛନ୍ତି:— "****କାପନ୍ଦିତରୁଷେ ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ ଯେ "ଲଲକଟ୍ଟେ ସାଲପା" ଦୂଷତରୁ ପରିଷାର କରିବା ଓ ରହ, ଦୂଷତ ଦେବ ବିଦ୍ୟ ବରଗ ସମ୍ମରେ ସମ୍ମାନିତ ହେଲା ।

୨ । ମହାମର୍ତ୍ତି ମହାବଜାଗରିତାର ପାତରରେ ବାମପ୍ରାତ୍ମା ରେ ବେଳିଅଛନ୍ତି— "****ବିଜ୍ଞାପନର ମୋଦରେ ପଢ଼ ତ୍ୟତିତିତ ଜୀବତ ମାତାପାତା, ଉପବିଷ୍ଟ ହେବା ହୁବେ ଆର ଅବଶ୍ୟକ ଦେବ ଦେଲ ସେମେରେ ପାର ଅଛି ବୋଲି ଜାପାତିଲା । କିନ୍ତୁ ଅପରିମାନକର ଲଲକଟ୍ଟେ, ସାଲପାର ଶୁଣ ମୁଁ ସହି ପାରିବ ନାହିଁ । ମୋତେ ଅଛୁର "ତତ୍ତ୍ଵ ପଠାଇବେ" ।

୩ । ମହାମର୍ତ୍ତି ମହାବଜାଗରିତାର ପାତରରେ ବାମପ୍ରାତ୍ମା ରେ ବେଳିଅଛନ୍ତି— "ରହ ପରିଷାର କରି କଲ ଶର୍ଯ୍ୟ ବକ୍ତ କରିବାକୁ ଲଲକଟ୍ଟେ ସାଲପାର ସମାଜ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାତର" ।

ମୁଲୀ ପୁର ଶିଖ ୨୫ ଶାହୀ ଶିଖରୁ ଶାନ୍ତିମେ ଦମ୍ଭ ରେଣ୍ଡା ରେଣ୍ଡା ଭାବମାଧ୍ୟର ସ୍ଵରତ୍ତ

ଶ୍ରୀପ୍ରାତ୍ମା,— ତବଳାରୁ, ମେଲକୁ ଏତେ ବୋଲିମାନ, ବଲିମାନ

ମୂଳନ ପୁସ୍ତକ ।

କିମ୍ବଳିତ ପୁସ୍ତକମାଳ ନୂତନ ଶାପାହୋର
ବିକଟପ୍ରଦୀଳକମାଳକ ପୁସ୍ତକ ଦୋବାକରେ
ବିକ୍ଷୟ ହେଉଥିଲା ।

ବାର୍ତ୍ତିତମହୀୟ	ନୂତନପ୍ରସ୍ତୁତି	ଟ ୦ ୫
ରାଧାରଘ୍ୟମୁଖ ଗୀତ		ଟ ୦ ୮
ବିବେକ ଦେଖନ ଗେପଲାଗା ନୂତନ ହାତ	ଟ ୦ ୫	
କିମ୍ବଳିତମାଧ୍ୟ ଅର୍ଥାତ ବରଜନ୍ତ କଥା	ଟ ୦ ୫	
ପ୍ରମାଣଗୁରୀତା		ଟ ୦ ୮
ଅର୍ଦ୍ଧମୁଖ		ଟ ୦ ୮
କଷ ଲାଲ		ଟ ୦ ୮
ଦୈତ୍ୟମହାୟ କୃତକ ସମ୍ବରଣ	ଟ ୦ ୧୦	
ଅଗରବିଶ୍ଵମ୍ଭ		ଟ ୦ ୧୫
ବିଶ୍ଵାମୀ ଥାତ	ଟ ୦ ୧୦	
ମରବିହୀନ ଏମ ଲାଗ	ଟ ୦ ୧୦	
" " " ଥାତ	ଟ ୦ ୧	
ଦିଦବିତ୍ତିମୁଖ		ଟ ୦ ୫
ବୈଦ୍ୟିତାମନ୍ୟମୁଖ	ଟ ୦ ୫	
ଦିନମାଳା ଗୋଲାପା	ଟ ୦ ୫	
ବର୍ଷପତ୍ର ଲାଲ		ଟ ୦ ୧
ଦେବମାଳାବନ ଦ୍ୱୋର ଓ ଅର୍ଥ	ଟ ୦ ୧	
ମୂଳନ ପୁସ୍ତକ, ନୂତନ ପୁସ୍ତକ, ନୂତନ ପୁସ୍ତକ		

ଆରବିଧିକୁସ୍ତମ ।

ଖ

ଆରବିଧି ଉପକାରୀ ତୁଳା ଅନ୍ତବାଦ

୩୦ ଟଙ୍କା

୩୦—୩୦ ଟଙ୍କା

ଏହିରେ ଦିନ ଦେଖାଇର ଦିନପୁରର ବଥା (ଖାଦ୍ୟ କିମ୍ବଳିତ ଅବଦୀନ୍ୟାତି) ଓ ବିନାହାତ କାନ୍ଦିବ ପାତାର ସାତବେଳେ ଏହି ଅବଦୀନ କାନ୍ଦିବ କାନ୍ଦିବାକାରୀ ହେଲାଯାଇଛି ।

ମଧ୍ୟ ଟ ୦ ୫ କାମ ମାତ୍ର ଟ ୦ ୫

ପ୍ରଥମ ଟେର ଥିଲ ଅବଦୀନ୍ୟକ ମାତ୍ର ଅବଦୀନ ଥିଲ ।

ମଧ୍ୟ ଟ ୦ ୧ କାମ ମାତ୍ର ଟ ୦ ୫

ଦୁଇତିମୁଖାକାରକ ପୁସ୍ତକରେ ଓ ସବୁ
ଦେବମାଳାବନରେ ପ୍ରସ୍ତରିତ ହେବ ।

କିମ୍ବଳିତ ନୂତନପ୍ରସ୍ତୁତ

ଧୀରାତ କୁମର ଏମ ଟ ୦ ୮

ଧୀରାତ ବିଶ୍ଵମାଳା ଏମ ଟ ୦ ୮

ଶାକମାଳାକାର ଏମ ଟ ୦ ୧୨

କିମ୍ବଳିତ କିମ୍ବଳିତମାଳାରେ ପ୍ରାପଦ୍ୟ । ଧୀରାତ
ଶାକମାଳା କାର ପ୍ରାପଦ୍ୟ ଅବଦୀନ ହେବ ।

କିମ୍ବଳିତ କିମ୍ବଳିତମାଳାରେ ପ୍ରାପଦ୍ୟ । ଧୀରାତ
ଶାକମାଳା କାର ପ୍ରାପଦ୍ୟ ଅବଦୀନ ହେବ ।

ଧୀରାତ } ଏ ପ୍ରାପଦ୍ୟର କିମ୍ବଳିତ

କିମ୍ବଳିତ କିମ୍ବଳିତମାଳାରେ ପ୍ରାପଦ୍ୟ । ଧୀରାତ

ହରିବଂଶ

ମହାଭାରତାନ୍ତର୍ଗତ ଲେଖ ହରିବଂଶ ପର୍ବ

ଅତ ଉତ୍ସବମୁଖ ପୁସ୍ତକ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଶତ ୧୯ ଟଙ୍କା

ଉପନିଷଦ୍ସଂଗ୍ରହ ।

ସଂଦର୍ଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପୁସ୍ତକର ବିବରଣ୍ୟ

କିମ୍ବଳିତ ପୁସ୍ତକରେ କିମ୍ବଳିତ ।

ଆମ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରମାଣିତ କିମ୍ବଳିତ ପୁସ୍ତକ
ମାତ୍ର କଟକ ଦିଲାକାର ଟ୍ରେଣ୍‌କମାଲର ଟଙ୍କା
ଦିଲାକାର ଏକଟ ବାରୁ ବିଶ୍ଵମାଳକ ମୁଖୋଧାରୀପୁସ୍ତକ
ଏବ ପ୍ରେକ୍ଷାକାଳ ବଢ଼ୁଣ୍ଟ ପାତାର ଆ ଗଣେଶର
ମେଲାକ ପୁସ୍ତକ ଦୋବାକରେ ବିବିଧ ସତାପ୍ର
ଅକୁ ମୂଳ୍ୟରେ ବିକ୍ଷୟ ହେଇଥିଲା । ତାରେ
କ ବେଳୁଚପଦିଲର ପାତାରରେ ବହି କେଳେ
ତାଙ୍କ କିମ୍ବଳିତ ମେଲାକ ହେବ ।

ଜାବତନ୍ତ୍ରୀ (ପରବର୍ତ୍ତିକ ସମ୍ବରଣ) ଟ ୦ ୮

ସକାତ୍ତୀର୍ଥପର ପ୍ରଥମ ଗରଙ୍ଗ ଟ ୦ ୮

ଏଜନ୍ଦ ଦିଲାକୁ ରେଳ ଟ ୦ ୮

<p

ଶ୍ରୀକୃତି ।

ଏହଙ୍କାର ସମ୍ବନ୍ଧାବଳେକୁ ଜଣାଇ ଦିଅ-
ପାଇଥାରୁ ସେ ଏହି ଅଠବତି ଉଚ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲରେ
ଅଛିବୁ ମା । ସ ଫେଲି ଗୋଟାବ ମନୁଷ୍ୟାବୀ
ମହାବଳ ଦ୍ୟାୟ ଅଗ୍ରନ୍ତ ଉପଦ୍ରବ କର ୧୯
ଜଣ ମନୁଷ୍ୟ ମାର ଥିବାକୁ ତାହାକୁ କିପାବ
ଦୂରିଗ କିନ୍ତିର ସମ୍ବନ୍ଧକ ସହ କରସାଧୁଲୁଲେହେ
କୌଣସି ଧଳ ଦୋଇ ନାହିଁ ।

ସହ୍ୟର କୌଣସି ଲେବ ତୁଳ୍ଟ ବ୍ୟାଘର
ମାରି ପାରିବ କେବେ ତାହାରୁ ଅଜ୍ଞାବକ
ଆଶ୍ରମ ଦୂମ ଓ ନଚିକାଲାନ୍ ପତିଷ୍ଠ ର ଗୁଣୋ
ଧୂର୍ମୀର ସର୍ବତ୍ର ପ୍ରତାବ କର୍ଯ୍ୟିବ ।

ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ବିଶେଷ ବିବରଣ । ନିମ୍ନ-
ସ୍ଥାପନକାରୀଙ୍କ ବିବରଣ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଜଣାଯିବ ।
ଅଠବତି ଗନ୍ଧାରୀଙ୍କ } Srinath Samanta
୨୧/୧୦୧୫ } For Raja.

For Raja.

ଭକ୍ତିଦୀପେକ୍ଷା ।

ବର୍ଷ ମାତ୍ର ତା ୨୯ ଇଲାକେ ଶୋଇ ହେଲା
ବସାପ୍ରାହିଳ ଉପୋରକୁ ପ୍ରଥାଧ ଯେ ଖରତରେ
ଘେଲେଗ ବେଗଫ୍ରାମ ୩,୩୯୭ ମୂର ଦଟିଥୁଲ ।
ଏହି ପୂର୍ବ ବସାପ୍ରାହିଳ ମୂର ୩,୩୯୭ କୁଳନାରେ
ବିଶ୍ଵାସ ଉଣା ଥିଲ । କେବଳ ବୋମାର ପ୍ରେସ-
ପେନସିରେ ୨୩୩ ମୂର ଦଟିଥୁଲ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟଭାବରେ ୪୩୩ ଥିଲ
ଓ ବାଲ୍ମୀକି ପ୍ରଦେଶମାନରେ ଉଣା ଥିଲ ।

ବ୍ରଜୀତି ପାନୀଥର ଅଇବର ଦୁଆ ୫୪ ବ
ଅନୁମାରେ ବଙ୍ଗର ମାନୁଷର ଲେପନକା
ମହାଶ୍ରୀର ଏହି ନିୟମ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦରି-
ଅଛନ୍ତି କି ଯେଉଁଠାରେ ଉଚ୍ଚ ଧାର ପ୍ରତିକର
ଦୋଷାତ୍ମକ ସେଠାରେ ବୈଶିଷ୍ଟ ପ୍ରଳା ମାହାର
ଜାନଶା ଡାକତର ମନ ଅର୍ହର ଯୋଗେ ପଠାଇ
ପାଇବ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରତି ବାକାର ଅଧିକ
ଥିଲେ ତତ୍କାଳ କବମର ମାତ୍ର ତା ୫୫ ରହରେ
କରାଇବା ମର୍ମରେ କଲାବହା ଗଚେଣରେ
କିମ୍ବାପର ବିଅଯାଇଥିବା

ମାନୁଷଙ୍କ ଏଥେଟ ଲକ୍ଷଣଙ୍କ (ଜିମିଦାପ୍ତି
କର୍ମଚାରୀ ଅଭିନାଶ ପାଇଁ ଲାଗିଥିଲା) ସେହି
ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଧାନ ଭାଷା ସମୁଦ୍ରରେ ଅବ୍ରାଦ
ବୋଲିଖାଗା ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଡେବିଲ୍ ଭାଷାରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ବାହିତ ହେବା କାରଣ ବୟାଗ ପ୍ରକାଶକ,
ଅନୁବର୍ତ୍ତକ ଉପରେ । ମାନୁଷଙ୍କ ଜବାର୍ମିମେହୀ
ସେହି ଅନେକବେଳେ ସ୍ଵର୍ଗରେ ଉଦେଶ୍ୟକା ଯାଇ

ଗଞ୍ଜାର ଏହି ବିଜଗାପଟାର କ୍ରିକ୍ଟିକୁ ଲକେଟ-
ମାନଙ୍କରେ ଉଚ୍ଚ ପାତ୍ର ଲିପିର ଉତ୍ତିଷ୍ଠା ଅନୁବାଦ
ପ୍ରତାପିତ ହେବାର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି
ସୁଖର ବିଷୟ ଥିଲେ । ଅଧିକରୁଁ ସେ ଅଥବା
ଉତ୍ତଳୀୟମାନେ ପାତ୍ର ଲିପିର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅନେ-
କନା କରି ବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକୁ ଜଣାଇବାରେ
ତସିର ହେବେ ।

ଅମେମାକେ ଅଚ୍ୟନ୍ତ ହୃଦୟର ସହିତ ଅବ-
ଗତ ଦେଲୁଁ ସେ କେଉଁଥିର ମହାବଜା
ଶାମାକୁ ଧକ୍କାପୂର୍ଣ୍ଣ କାଶୟତ୍ର ଭଞ୍ଜ ଦେଖ ଗଲ
ମାସ ତା ୨୭ ରାତ୍ରି ଶୁକରାର ହୃଦୟାତ୍ମ ଘଟିବା
ସମୟରେ ସର୍ବାବେଦର କରିଥିଲୁଣ୍ଡି । ମହାବଜା
ପ୍ରାସ କିନ ମାସ ଦେଲୁ ଅଭିଷ୍ଟ ପୀତିର
ସ୍ଥରେ । ମହାବଜା ବିନୟୀ, ଦୟାବାକୁ ଶେ
ଦାବଣୀଙ୍କ ମହାସବୁଦ୍ଧ ସ୍ଥରେ । ତାଙ୍କର
ଅଳ୍ପାଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଏ କମରସ ରେବେ-
ନ୍ତ୍ରୀ କଲେକ ସଂଲଗ୍ନ ଶତାବ୍ଦୀ ଗୋଟିଏ
ପ୍ରଧାନ ଜୀବି ଅଛେ । ମୁଲ୍ବ ସମୟରେ ମହା-
ବଜାକ ବୟସ ୫୨ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ମହା-
ବଜାକ ଜ୍ୟୋତିଷ ପୁଣି ତିତାବର ଗୋଧିତାଥ
କାଶୟତ୍ର ଭଞ୍ଜ ଦେଖ ଗାଦରେ ବସିଥିଲୁଣ୍ଡି ।
ଅମେମାକେ ଶ୍ରୀରାମ ନିବନ୍ଦରେ ତାଙ୍କର
ଆପାର ସଦର ପାର୍ଥିତ ପରିଥିବା ।

କୁରବ ଖେଳ ସେବେଟସବ୍ବବାର ମହୁର
ଦୋରଥୁବା ରେଜଞ୍ଚଲ ବିଭାଗୀୟ କର୍ମଚାରୀ
କର ଦୂରନ ବିଭାଗସ୍ତ ମୁଗାବତ ଓଡ଼ିଆ
ବିଭାଗର ନିମ୍ନଲିଖିତ ସବ ରେଜଞ୍ଚଲମାନେ
ପ୍ରେରଣାକୁ ଦୋରଅନ୍ଧରୁ ଓ ତାହା କଲିବା
ମେନେଟରେ ପ୍ରତାପିତ ଦୋରଅନ୍ଧ । ଏହି
ଅବେଳା ଗତ ଅକ୍ଷୁବ୍ଦ ମାର୍ଚ୍ଚ ମୁହଁ ରାତରୁ
କାର୍ଯ୍ୟତାପ ଦେଇ । କେନ୍ଦ୍ରାଧିକାର ମୌଲିକ
ମନ୍ତ୍ରାଲୟ ଅଛି ଓ ଉପରିଲିଙ୍ଗ ବାହୁ ଜଳବାନକ
ପ୍ରକୃତ୍ୟାବ୍ଦ ମେ ପ୍ରେତରେ ମାତିବ ୮୫୦୦୯୩
ଲେଖାଏଁ, ମାଳପୁରର ମଦିଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦାସ ପ୍ରେତରେ
ମାସିବ ମୁହଁ ୨୦୯୯ ବାରେ, ଝୋର୍ଣ୍ଣା
ର ବାହୁ ବିଧାକାଥ ମହାନ୍ତି, ଏବେଳର
ମୌଲିକ ମର୍ଜା ମହାନ୍ତି କାଳର, ଗୋପର
ଦୂରନେଷ୍ଠ ମହାନ୍ତି ଓ ଖାମରମରର ମୌଲିକ
ମନ୍ତ୍ରାଲୟ ମହାନ୍ତି ପ୍ରେତରେ ମାତିବ
ମୁହଁ ୧୦୦୯ ବାରେ ଲେଖାଏଁ ଓ ବଦ୍ଦିଲେ ବାହୁ
ବିଭାଗବିଭାଗ ହେ ପରେ ପ୍ରେତରେ ମାସିବ
ମୁହଁ ୨୦୯୯ ବାରେ ଲେଖାଏଁ ବେବନରେ ଉବ୍ବ
ଦୋରଅନ୍ଧକାଳ ।

✓ ମୁଖ୍ୟରେ ସହାଯ କାର୍ଯ୍ୟରେ
କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପଦ ପିଲାକଣ୍ଠ ଗମରେ

ଗୋଟିଏ କୃତକ ଶ୍ରୀଜାନାନୀ ସ୍ମରଣ ହୋଇଥିଲା
ଏବଂ ଚହୁଁରୁ ‘ମଳୋରମା’ କାମରେ ଖୁଣ୍ଡିଏ
ଧ୍ୟାନହୁବ ଉଛଳ ସମ୍ପଦ ପରିବା ନବ ମାସ
ରା ୨୦ ଛାଇରୁ ବାହାରିବାର ଅରମ୍ଭ ହୋଇବ
ଅଛି । ଅମ୍ବେମାନେ ଏହାର ପ୍ରଥମ ସଙ୍ଗମ
ଉପହାର ପାଇନାର ବୃତ୍ତକୁ ଯ ସହିତ ଶୀଘ୍ରାର
କରୁଥିଲୁ । ଏହାର ଅଭାବ ବସନ୍ତ ଆଶ୍ରାମ
ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ହାମଜ ଏବଂ ବାଣିକ ଅଗ୍ରମ ମୂରି
ଦୂରଜ୍ଞା । ସୂଚନାରୁ ପ୍ରତାପ ସେ ଦ୍ୱାରା
ମୟୁରବଜାର ମହାରାଜା ଏପଦିତାର କମଳବରର
କରିଥିଲୁ । ସୁରମ୍ଭ ତାହାଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାଯ
ଦୂର ଅଛି । ଉଦେଶ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ପରି
ପର ଅଚେ । ଏ ଶଶ୍ରବ ଚର୍ଚିଥାଂଶ ପଦ୍ୟରେ
ଦୂର୍ଣ୍ଣ ଦୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଦୃଥିର ଦିକ୍ଷାତରକୁ ସ୍ଥାନୀୟ
ଚର୍ଚର ବାହୁଦୟରେ ଗାହା ଦୃତିବିବ । ଏହି
ପରିବା ଗୋଟିଏ ମୟୁରବଜାରେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୀ
ଜାନା ଏବଂ ଉଛଳରେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ମାନପଦ
ଦଳର ସୁଖର ଦରସନ ଅଛେ । ଅମ୍ବେମାନେ
ଏହାର ଶର୍ଵାୟ ବାମଜା କରୁ ।

ଦେଖିଲୁଗା ବ୍ୟକତାର ଓ ବିଲାଙ୍ଘ ଲୁଗା
ଆହି ବଳିଚ ଅନୋଳକ ସବୁହ ଲୁଗାଥିଲି ମାହି
ସାଜପୂର ମଧ୍ୟ ସେଥିରୁ ବାହାର ହୋଇ ଗାହି ।
ଏଠାର ଶେଷିଗଲେ ବମାକେ ଦେଖିଲୁଗାର
ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ ବିଲାଙ୍ଘଲୁଗାଥିବ ପରିପାଳିଗ ପରେ
ଲାଥାବାଧ ରେ ଝୁା ବରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଏଠାର
ବାଶପୂର ସୁମାରା ଓ ବାସଦେବପୂର ପ୍ରକ୍ରିୟା
ଗ୍ରାମର ଗନ୍ଧିମାନଙ୍କୁ ଦେବେଳ ଭଦ୍ରଲେଖ
ଜହାର କ ଟୀଏୠ୦ ମର ସୁତାର ଲୁଗା ଦୁଇ
ଦେବାଚିମନ୍ତେ ପରମାପ ଦେବାରେ ସେମାକେ
ଉଚ୍ଚ ଲମ୍ବର ସରୁଦୂଗା ପାଇଁ କଞ୍ଚକା ଓ
ଦୂଗା ପାଇଁଲେ ଲୁଗା ଦୂରିଦେବାକୁ ଶୀତଳ
ଦେବା ଓ ଏଠାରୁ ଉଚ୍ଚ ଲମ୍ବର ସୁତା
ଆମଦାମା ହେଉ କ ଥିବାକୁ ଦଲିବତାକୁ
ଉଚ୍ଚ ଲମ୍ବର ଦୂଗା ଆଶାରା ଗେଣ୍ଟା
ହେଉଥିଲା । ମଧ୍ୟ ଏଠାର ବଜ୍ରାଲୀ ଲୁଗା
ଦୋହାମା ସେଇମାକେ କ ପୂରେ ଦେବତା
ବିଲାଙ୍ଘ ଓ ତନ୍ଦୁବଜାର ଲୁଗା ବିକ୍ରି କରୁ
ଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାକେ ଦେଖିଲୁଗା ଓ
ଦଲିଶା ବହରମୟୀ ଓ ମାନ୍ଦ୍ରାବନ୍ଦା ଲୁଗା
ଆଶି କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ତରୁ ସେ ସେମାକର ତନ୍ଦୁ
ଥିବ ଅନେକହଳକୁ ବିକ୍ରି କର ଦେଇ ମୂର
ମଳ୍ଲାର ଲାଗି ଗାଢ଼ା ନିବାହ ବରୁଅଛନ୍ତି
ଦେଖିଲୁଗାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ହେଲେ ଉଚ୍ଚ ଶେଶାର
ଅନେକ ତନ୍ଦୁବର ଉତ୍ସାର ହେବ ।

ସୁକୃପ୍ରଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ମେଡ଼ିକଲ କଲେଜ (ତଥା ଶିଳ୍ପା ଭିତରେ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଲୟ) ର ଅଶ୍ଵବ ଅବେଳା ହାଲକୁ ମେବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରୁଥିଲେ । ସେହି କଲେଜ ସ୍ଥାପନକାରୀ ସୁବସନକର ଶୁଭମତି ସେ ପ୍ରଦେଶରେ ଚିପ୍ରସରଣୀୟ କରିବା କଥା ସେଠାରେ କେବେଳ ପ୍ରମୁଖ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମନ୍ତ୍ରେ ଉପ୍ତ ହେବାରୁ ଗତ ତା ୨୦ ଉତ୍ତରେ ଖୋଲାନେ ଏକଯୋଗରେ ସେ ପ୍ରଦେଶର ମାନ୍ୟବଳ ଶେଷମଣଙ୍କ ସହିତ ସାଂଗାର ହରାମେ ବିଷୟ ଜଣାଇଲେ । ମାନ୍ୟବଳ ମନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରାଧୟ ସେମାନଙ୍କର କଥା ମନୋ-
ଯୋଗ ପୂର୍ବକ ଶୁଣି ସମାଜୁତ୍ତମ ପ୍ରତାଣୀ ପୂର୍ବକ କହିଲେ କି ଶ୍ରୀମତୀ ଲୋକମାନେ କେବେ ହେବା ଦେବାକୁ ସ୍ଵର୍ଗ ଅଛନ୍ତି ତାଦା ଜାଣିରେ ସେ ସରବାରକୁ ଉପସ୍ଥିତ ସାହ୍ୟ ଦେବାକୁ ସଥାପନୀ ପରିବାର ହେବେ । କେବେଳ କଥେପିକଥକ କରାରୁ ଦେବା ପର୍ବ ଦ୍ୱାରର ଦେବା ଆରମ୍ଭ ଦେଲେ ଏବଂ ସେହି ଶ୍ରାନ୍ତରେ ମୋଟ ୩ ଲକ୍ଷ ୬ ହଜାର ଟଙ୍କା ସାରିରି ହେଲା । ରହଁ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଵୟଂ ଶେଷକେର ମନ୍ତ୍ରାଧୟ ଦୟା ଟ ୩୦୦୦ ଟଙ୍କା, ବିଲସମୟର ମହାରଜା ଟ ୫୫,୦୦୯ ଟଙ୍କା, ଅଗୋଧାର ମହାରଜା ଟ ୫୫,୦୦୯ ଟଙ୍କା, ବଜା ଉତ୍ତମ ଉପରଜାକ ଟଙ୍କା, ଏବଂ ଅଧିକ ଟ ୫୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା, ନବାବ ଫଜଲାଲିଖାନ ଟଙ୍କା, ଏବଂ, ଅଧିକ ଟ ୧୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା, ବଜା ସିର୍ବ ଶକ୍ତିବକସ ବିଦ ଟ ୫୫,୦୦୦ଟଙ୍କା, ତାଲୁକଦାର ସ୍କକ୍ର ଟ ୧୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା, ଏବଂ ଅଧିକ କେବେଳ କହିବୁ ଜାଣା ସାରର ବିଷୟରେ । ମାନ୍ୟବଳ ଶେଷକେ ମନ୍ତ୍ରାଧୟ ସ୍ଵୀକୃତି କଥାକୁ ଏପ୍ରତାର ଅଗ୍ରହ ଓ ଅନୁଯାୟ ଦର୍ଶକରେ ଅନ୍ତର ପ୍ରକାଶ ହଲେ ଏବଂ ଅଗାମୀ ନବ-
ମୂର ମାସ ତା ୨ ରାତରେ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ସ୍କକ୍ର ଦେବାର ସ୍ତର ହୋଇ ସେହିକର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲା । ଅଗୋଧାର ମହାରଜା ସେହି ସରବର ସରସତି ଏବଂ ମାନ୍ୟବଳ ରଘୁ ଜାଗାରୁ ପଞ୍ଚାତକ ନିଯମ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ଲକ୍ଷ୍ମୀକରରେ ସେହି ମେତାକଳ ବିଲେଜ ସ୍ଥାପିତ ହେବ । ବୋଲିବା ବାହୁଦିନ, ଯେ ଏ ଦ୍ୱିଷୟ ସୁକୃପ୍ରଦେଶରଲୋକଙ୍କ ସମ୍ମରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶମୀୟ ଅଟେ । ସ୍ଵରେଶର ହିତ ନିମନ୍ତେ ଯେବେ ଏହି ଅବଶ୍ୟରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦେଶର ଲୋକମାନେ ଅଗ୍ରବଳ ଦେବେ ତେବେ ଜାଗର ତର୍କେ କିମ୍ବ ହୁଏ ହେବ ।

ବଙ୍ଗ ଦେଶର ବୈଜ୍ୟକାଥ ଦେବପତ୍ର
ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଶର୍ମିଷ୍ଠାନ । ସ୍ଵାକ୍ଷର ବାବ
ଚିତ୍ତବ୍ୟକାଥ ନାମରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । କାହା ଦେବପତ୍ର

ନାଥ ଦେବିଦ୍ୟମାନଙ୍କର ଲାଥ ସୁତ୍ରଙ୍କ ଅନେକ
ପ୍ରତାଙ୍କର ଘେଗୀ ଅବେଳାଣ ଆଶାରେ ଏ ସ୍ମାରକ
ମମକ କରଥାଅଛୁ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଅନେକ କୁଣ୍ଡଲେଗେଣୀ ଥାଅଛୁ । ଏହି କୁଣ୍ଡ
ଘେଗେମାତ୍ରେ ଏ ସ୍ମାରକରେ ପଢ଼ୁଥି ଅବସ୍ଥାନ
ନିମନ୍ତେ ଘୋଷଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଖ ସ୍ମାରକ ର ଥିବାରୁ
ଅନେକ ବଞ୍ଚି ପାଉଥିରେ । ସନ ୧୯୫୫
ମୌର୍ଯ୍ୟକାରୁ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ କୁଣ୍ଡଲେଗେଣ ସ୍ମାରକ
ହୋଇଥାଛି । ଡୁଇପ୍ଲଙ୍କ ଜାନ୍ମର ମହାନ୍ତି ଲାଲ
ସରହାରଙ୍କ ଯହୁ ଓ ବଦାକାନାରେ ଏହି ଆଶ୍ରମ
ସ୍ମାରକ ହୃଦ ଓ ଏହାର ନାମ ଦାଗଙ୍କ ଯଜ୍ଞା
ନିଷ୍ଠାରେ ତାଙ୍କର ଝାଁକ ନାମ ଦେଇ “ ବଜ
କୁମର୍ମ କୁଣ୍ଡଲେଗେଣ ” ହୋଇଥାଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି
ଆଶ୍ରମରେ ଏକସମୟରେ ଜଣ ଶ ଘେଗୀ ଥିବା
ସ୍ମାରକ କରିପାରନ୍ତି ବିନ୍ଦୁ ଅନେକ ଘେଗିର ସମାଗମ
ହେବୁ ଆଶ୍ରମରେ ସ୍ମାରକ ହେଉ ଲାହାଁ ।
ଏଣୁକର ଜ ୨୦ ଏଇ ବାଷ୍ପୋଧନ୍ୟୋଗୀ କରିବ
ନିମନ୍ତେ ଏହି ଆଶ୍ରମକୁ ବିଜୁ ଦୂର୍ବି କରିବାର
ପ୍ରସ୍ତବ ଦେଉଥାଛି । ଏହି ଆଶ୍ରମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
ଗୋଟିଏ ପ୍ରାର୍ଥନା ପଥ ଓ ତସିହ ବାହିନୀ
ରିଧୋର୍ତ୍ତ ଆମ୍ବମାନଙ୍କର ଦସ୍ତଖତ ହୋଇଥାଛି
ଆଶ୍ରମଟି ଗୋଟିଏ କମିଟାଫ୍ରାଇ ଲୁକଟ ହୃଦ
ସାନ୍ତୁଳ ପ୍ରଗମାର ତେଷ୍ଟୁ କରିବାକର, ଦେବ
ଗଢ଼ର, ସକଞ୍ଚକଳିଗାଲ କରିବାକୁ ଓ ଅନ୍ୟକ
ଦେବେକ ସରହାର କରିବାକୁ ଓ ପ୍ରାଣ
ଲେକମାତ୍ରେ ଏ କମିଟାର ସବ୍ୟ ଓ ବାହୀ
ସୁରେଷ୍ଟକୁ ତତ୍କର୍ତ୍ତ୍ଵ ଅବେଳନକ ଥେବେବେ
ଅଟକ୍ରି । ଉତ୍ତରପର୍ବ ଜ ୨୫ ଶ କୁଣ୍ଡଲେଗେଣ
ପରୁରେ ଆନନ୍ଦ ଜୀବନ ପତ୍ର ପତ୍ରକ୍ଷଣ ଓ ଜୀବନ
ପ୍ରଭକ ଅନ୍ୟକୁ ଶେରତ କ ୪୨୫୨ ଲା ମେଟ୍
ଟ ୫୫୮୩ ହୋଇଥାଲା ଟ ୨୭୫୭ । କିମାନ
ଥିଲା । ଏହି ଅବଶେଷ ଟକାରେ ମହିନୀରେ
ପ୍ରମେସରିନୋଟ ବା କୋଣ୍ଟାମାନାଗନ ଟ ୨୦୦୦୦
ଥିଲା । କମେଟା କର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଭ୍ୟକ ଜ ୨୦
ଘେଗୀ ନିମନ୍ତେ ମାପିତ କ ୨୫୫ ଲା ଅବର
ଏ ଏଷ୍ଟିମେଟ ତରଥୀର୍ଦ୍ଦ୍ଵାରା ତତ୍ତ୍ଵ ଏ କେବଳ
ମାତ୍ରକ ଅବା ବର୍ଷିତ କ୍ଲାନ୍ଦାର ଅବର
ଦେଇ ଶେରତ ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧ କୁହେ । ଏକ
ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଳ୍ୟର କାଗଜ କ୍ଷୟ ଦେବେ ଏ
ମାପିତ ଅବର ତଳ ପାରେ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ
ଟ ୨୦୦୦୦ ଲା ମୂଳ୍ୟର କୋଣ୍ଟାମାନାଗନ ଅବଶେଷ
ଟ ୨୫୦୦୦ ଲା ହୋଇଥାର ପର
ନିମନ୍ତେ ମହାରାଜା, ପାତା, ଜମିଦାର ପର
ସମସ୍ତାଧାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ହୋଇଥାଏ
ଏହି ହୃଦବର ହାର୍ଦ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେବ
ସବସାଧାରଙ୍କ ଆମ୍ବମାତ୍ର ଅବୁରେଷ୍ଟ

ଅଛି । ଦେବତାଗମାତେ ଏହି କମ୍ପେଟର
ଶାଖା ପ୍ରେସିଡେନ୍ସ ଯେ କି ଦେବତାର
ସବୁତାଙ୍କଳିଗଲାକ ଉଚ୍ଚଶ୍ରୀ ଥାଣ୍ଡାନିବଚ୍ଚ
ଆଥରା କମିଟୀର ସେବେଷ୍ଟେକ ନିରମ୍ଭ
ମନ୍ତର୍ଥରୁକୁବାବ ସେମାନଙ୍କର ଦାତ ଷ୍ଟେବର
କରିବେ ।

ପୁଷ୍ଟି କସାଦର ଅନ୍ତର

ପୁଣ୍ୟ ବସାଗର ବା ଲକ୍ଷ୍ମୀଦୂଷ ଶ୍ଵରର
(ସତ ୮୨୯୯ ସାଲର ଅଚ୍ଛାଇର) କଥା
ପ୍ରଦେଶର ସେ ସମସ୍ତ ଜୀବରେ ଧୂମକୁ
ପ୍ରବଳତ ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଶ୍ରାବନ ଭୂଷରେ
ସତ ୧୯୦୩୦୫ ସାଲରେ ଏହି ପରିମାଣ ।
କିନ୍ତୁ ଦେଖାଇ, ପୁଣ୍ୟକାଳର ଶଶ୍ଵିଥାବନର ତେ
ବାହୁଦରସ୍ଵର ଏବଂ ବସ୍ତୁକାଳର ମୌରଯପୁର
ମୌଲିମାନଙ୍କରେ କାହା ହୋଇଥିଲା । ଲକ୍ଷ-
ମେତ୍ର ଭାବରେ ବସାଗର ସଂଖ୍ୟା ସତ୍ୱେଣୀୟ ୧୯୦୩୦୫୦୫
ସାଲରେ ୨୦୫୫ ମୂଲ୍ୟ ମାତ୍ର ଓ ତାଙ୍କୁ ୧୯୦୩୦୫୫
ସାଲରେ ବହିରୁ ଉଣ୍ଡା ଅର୍ଥାତ୍ ୮୮୪୯ ଥିଲେ
ଦେଖିବେ ସମସ୍ତରେ ଅଧିକ ଯାତ୍ରୀ ରହିବାର
ସ୍ଥାନ ଥିଲା । ସଥା ଗରବର୍ଷ ୨୭୦୫୫ ଜାନ୍ମି
ଏ ବର୍ଷ ୨୨୦୩୦ ଜାନ୍ମି ରହିବାର ଶ୍ରାବନ ଥିଲା
ଏବଂ ଆଧୁ ଗରବର୍ଷଠାରୁ ୮୯୩୦୦ ଲକ୍ଷ
ଦୃଢ଼ ହୋଇ ୮୨୫,୨୨୫ ୧ ଲକ୍ଷ ମୌରଥିଲା ।
ବସ୍ତୁରେ ଅଧିକ ଯାତ୍ରୀ ହେବା ଅଧୁ ଦୃଢ଼ର
ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଅଟେ । ସେଠାରେ ଲକ୍ଷମେତ୍ର
ଦେଖ ୮୨୭,୮୨୭୯ ଲାକ୍ଷ ୨୮,୨୦୭ ଲକ୍ଷ ଏବଂ
ଜାନ୍ମିମାନ ୮୨୩୦ ଲାକ୍ଷ ୮୪,୬୨୨ ୧ ଲକ୍ଷ
ଦୃଢ଼ ଥିଲା । ଯାହିଁ ମାନକର ସାଧୁଃ ସବୁହେ ଭର-
ଥିଲା । କଣେକଥାରେ ପୁଣ୍ୟରେ ତଳାରୁଠା ପ୍ରାୟ ୨
ମୂଲ୍ୟ । ବଢ଼ି ଅଧିକର ଦିନମୁହଁ ଥିଲେ ।

ଦେଖାଇ କହି କଥାରେ ନସାମର
ବ୍ୟକ୍ତିର ଏହିବର୍ଷ (ସତ୍ୱେଣାଂତ) ଓ ଜଗ
ବର୍ଷ (ସତ୍ୱେଣାଂତ) ର ଅଧ୍ୟ କଥିପୁ କଥାରେ
ଦେଖାଇଲା ଯଥା ।

କଷାୟ । ଅସ୍ତର । ଗୁଣ

ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ପଦ । ୧୯୫୨

ମୋହନ୍ ପାତେଜ୍ ଏବଂ କିମ୍ବା

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଏବଂ ମହାତ୍ମା ଗାଁନ୍ଧିର ମଧ୍ୟ

ପାତ୍ର କିମ୍ବା ପାତ୍ରି କିମ୍ବା ପାତ୍ରି

କାବ୍ୟରେ ଏହିଷତି ପାଇଁ ୧୯୦୫

ପତ୍ର ନମ୍ବର ୧୫

କି । ସୁଖ ଏବର୍ଦ୍ଦିନ ଚାହୁଁଏ କେନ୍ଦ୍ର

ଗତ ୩୦ ମେସର୍କୁ ୧୯୯୨ ଟ ୨୨,୨୨

ପ୍ରକାଶକ ନାମ ଏବଂ ପତ୍ର ପରିମା ପତ୍ର ପରିମା

ଗତ "୧୯୮୫ ବିଜେନ୍ଦ୍ରାଚାର୍ଯ୍ୟ

କୁଳାଳିଶ୍ରୀ ହାତିଯାଙ୍କ ମହାପାତ୍ର ଦେଖିଲାମା

ପରମାଣୁ ଏକ ଜୀବନି ହେଲା

ବାରେଖର କିନ୍ତାର ଅସ୍ତ୍ର ବଢ଼ିଥିଲା । ପୁଣ୍ୟର
ଗବକର୍ତ୍ତର ଅସ୍ତ୍ରରୁ ବାହୁ କିନ୍ତାରୀଲାର ବୋଲ-
ିଛିବ ବାହୁ ଶକ୍ତି ଦଜାର ଶିଥୁରାରୁ ଅଧିକ
ଦିଶୁଥିଲା । ରେଇବେ ଦେବୁ ବିଷ୍ଣୁରରେ
ପ୍ରମୋଳକ ଉଣା ପଡ଼ିଥିଲ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ ।
ଥୁଣି ପୁଣ୍ୟରେ ରଥ୍ୟାତ୍ରା ବେଳେ ଘରରଙ୍ଗୀ
ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ଦେବା ଦେବୁ ଅବେ ବ ଲୋହ
ଘରରଙ୍ଗୀ ଦେବାରୁ ଅନ୍ତର ହୁଅ ଲୁଣ । ଏହା-
ମଧ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ର ଉଣା ଦେବାର ଗୋଟିଏ କାରଣ
ଥିଲେ । ଅସ୍ତ୍ରରୁ ବ୍ୟମ୍ବ ଯାଇ ଗଢ଼ବର୍ଷାର ଏବର୍ଷ
ମଧ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵବଳରେ ଅନେକ ଚକ୍ର ଜମା
ବିହିଥିଲା । ସଥା—ହବେବେ ଟ ୨୨୩୯୯କା,
ସାତମ୍ପୁରରେ ଟ ୫୩୭୯୯ କା, ଗୁଜରାଟରେ
ଟ ୫୩୭୯୯ କା, ବାରେଖରେ ଟ ୩୫୫୭୭୯ କା
ଏବ ପୁଣ୍ୟରେ ଟ ୨୭୬,୪୨୯୯ କା । ପୁଣ୍ୟରେ
ବହୁମତ କାହିଁ ଛାଡ଼ି ୨୫ ଦଜାର ଟଙ୍କା
ସରତାର୍ଥ କାଗଜରେ ଜମା ଅଛି ବିନ୍ଦୁ ସେଠୀରେ
ଜମା ହୋଗାଇବା, ପାଇମାହାର କାଟିବା ଏବଂ
ଦୂରି ପ୍ରାଣୀର ପାଇଖାତା ପ୍ରସ୍ତୁତ ବରିବା
ଏହି ଦିନୋଟିରେ ବସନ୍ତ ଦିନର ପ୍ରକାଶରେ
ଏଥିମଧ୍ୟରେ ପାଇମାହାର ସେପାର ଦେବ ଗ୍ରାହା
ସୁଲବେ ଠିକ୍ ହୋଇ ଦେବକ ଦିନ୍ତାରିତ
ଦିନ୍ତାରିତ ଠିକ୍ ବରିବା ହାରକ ଗୋଟିଏ
ଦିନୀ ବିଷ୍ଣୁରିକାର ଦେବକ
ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏବପ୍ରକାର ଶ୍ରୀମ ଦୋଷାରୁ ଦେବକ
ଅସ୍ତ୍ରର ଅଭ୍ୟନ୍ତରୁ କିମ୍ବ ବିଲମ୍ବ ଦିନ୍ତାରିତ
ଅଭ୍ୟନ୍ତର ପୁଣ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵବଳରେ ଯାବା ଜମା ଅଛି
ସେ ସମସ୍ତ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ହୋଇ ବରଂ ତର୍ହେ
ଦିପରେ ଆଜି ଚକ୍ରାର ଦରହାର ଦେବ ।
ମାତ୍ର ଉଚିତ ୫ ଟାରେବେଳର ବିଜହାର କା
ହାହିକ ଜମା ରହିଥିଲା ଜାମା ଯାଇ କାହିଁ ।
ବିଷ୍ଣୁରେମନାଯୁ ହେଲା ଯାହିଁ ମନିକର ପାଇସା
ବିଷ୍ଣୁ ବାର୍ଷିକରେ ଖରଚ ଦେବା ଛାକେଶି
ଥିଲେ ।

ଥିବେଣି ଦ୍ୱୋତ ଓ ଶୁଦ୍ଧମାଳ ।
ପଦ୍ମପଥାନ୍ତ, ସରସଟିତ, ସର୍କଷ, ଖୁଣ୍ଡେତର
ବା ଅନ୍ତିମ କୋଣରେ ଦୂରୀଣ ସହିତେ ଜୀବଗାର
ମୟାନଗାର ବହିରେ ଆମେମାକେ ପ୍ରାୟହି
ବାଲକ ବା ସୁବନ୍ଦର ପରିମା ଅଧିକ ଦେଖି-
ଆଉ । ସୁଧା ଯେଉଁ ସବୁ ଦୂରୀଣରେ ଉଚ୍ଛବ
ଦିଲ୍ଲି ପରିବାର କଥା ଆଏ ବହିରେ ସୁର ବ
ବିରେତ ଅନ୍ତିମ ପରିମା ଅଧିକ ଦେବା କରିବ
ନାହିଁ । ଏହେ ବିଶେଷ ବ୍ୟାପ, ଦୂରେ ଦୂର
ପରିବ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦଶ, ଏଥିରେ ଶିଶୁମଳ କି ଶ୍ରୀର
ଥାରପାରେ । ପିତା ମାତା ବା ଅଭିଭବନକ
ଏହାକୁ ଉପର ସେ ସେମାକେ ସେମନଙ୍କର

ତେ ଦେଶର ଉକ୍ତିଷ୍ଠଳ ଅଣା ଓ ଗୋରବପୁଣି,
ଏହି ସମ୍ମାନମତି କାଳ ଦିନ ଏହାକି ପ୍ରଦୂରିବେ
ଅନ୍ତରୀକ୍ଷମ ଦୟାରେ ଯ କରନ୍ତି । ଅବଧି ଛକ୍ରାନ୍ତ
ପ୍ରଦୂରି ଯେ ସବାରୀ ଦମନୀୟ ଏଥରେ ଦେଖୁଣ୍ଡି
ଗାହିଁ; କାଳତମାତଙ୍କର ବାଲ୍ମୀକିରୁ ନିୟମ ଓ
ଆସଦର ବନ୍ଧବତ୍ତା ହେବା ଛାତିବ । ସାହା ଦେବ
ହୁବ କାଳତାଳେ ଗାହା କୋହି କ କାଳତାଳେ ।
ଏହି ବିଶେଷ ପ୍ରକଳ୍ପ କରି ସେମାତଙ୍କର କାଷତା
କା ପ୍ରଦୂରିବେ କରୁଣାକର ଏହାକୁ ସହାକୁ
ଦୂର ଥିବା ଅବଶ୍ୟକ । ବୋଲିବା ବାହୁଦୂର
ପିତା ମାତା ବା ଅଜ୍ଞ କେହି ଅଜ୍ଞାବକ
ପ୍ରଦେଶକ କବନ୍ତି କୁଣ୍ଡଳରେ କି କି ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ୟ ବା
ଶିଶୁଶୀୟ ବିଷୟ ଅଛି ଗାହା ସେମାତଙ୍କୁ ସରଳ-
ଜ୍ଞବରେ ଦୂରାନ୍ତରେ ଚିରତାଳ ସେମାତଙ୍କର
ସିଂହଟେ ଅକ୍ଷିତ ଥିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସୁଦେଶାମୋହ ଦେଖିମୟ ବ୍ୟାହି
ଅଛି । ସୁଦେଶୀ ଦୁଇ ପ୍ରକାଶପୂର୍ବ ଅସ୍ତ୍ରା
ପ୍ରଦର୍ଶନ ଓ ଚର୍ଚିର ସଥେତୁ ବ୍ୟବହାର
ଦେବନ ଲେଖେ ଲିଖିଥିଲୁ । ସୁଦେଶୀ ଶିଳ୍ପ ଓ
ଶ୍ରମଜାଗର ଦୁଇ ପ୍ରକାଶ ବିଦେଶରୁ ଆଗର
ବହନରୂପ ଦୁଇ ଦେହ ବ୍ୟବହାର କରିବେ
ତାହିଁ କୋଣ ଲେଖେ ଏହି ପ୍ରକାଶଧରେ
ଆବକ ହେଉଥିଲୁ । ପ୍ରାଚୀୟ ଅସମୀୟ ସର୍ବ
ସମେତରୀତି ଏହାର ମର୍ମ ଓ ଭୂଷଣାରଗା ମାଧ୍ୟା
ରଣ ଲେବକୁ ରୂପାର ହିଅଗାଇଥାଇ । ସବୁ
ବାହାରଯାଏ ଆକାଶ ଦୃଢ଼ ବନିତାର୍କ ହୃଦୟରେ
ସେ ଏହି ଭାବ ହିଲେ । ସାରିତ ହେଉଥାଇ
ଅଛି ପ୍ରୋତ୍ସମାନ ବିଷୟ ନାହିଁ ।

ପିଲ୍ଲମାକେ ପ୍ରାୟହୁଁ ଅନ୍ତରଣ୍ଟିଷ୍ଟ; ଗଚ୍ଛୁଲେ
ହେ ଯାଏ ବଳେ ବି ବୋଲିଲେ ସେମାକେ କହୁ
ଶଶାକୁ ଗାବା ବଳେ କା ଧେମାକଳି ଅନ୍ତର
ଗାମୀ ଦେଇରେ । ଏଥିରେ ସେମାକଳିର ବି
ଦେଖ ? ସେତ୍ତମାହେ ସେମାକଳ ଅନ୍ଧତାର
ଚର୍ଚାରେ ପଢ଼ିବ କବନ୍ତି ସେମାକେ ଏଥି
ସନାତ ଦାଖି । ଉପର୍ତ୍ତି ଅନ୍ତୋଳିଲରେ ସ୍ଵର
ବା ବଳେଜର ଶଶମାନଙ୍କ ଆମ୍ବେମାନେ କହୁ
ଦୋଷୀ ବୋଲି କହ ନ ପାଇଁ; ପ୍ରଳବିଶେଷ
ରେ ସେମାକେ ତିବ ବଢ଼ାଇବି କରିଅଛନ୍ତି,
କିନ୍ତୁ ଅନ୍ଧତାପ ପ୍ରଳବେ ସେମାକଳ ଆମ୍ବେ
ମାନେ କିମ୍ବାମ ତ ଶାସନର ବନ୍ଦବର୍ତ୍ତୀ ଓ କାର୍ତ୍ତିଂ
କଲାପରେ ବିନାନ ଅନ୍ଧତାର ଦେଖି ଅନ୍ଧତା
ସ୍ଵରୀ ହୋଇଥାଏ । ସେମାକଳର ବିନାନ ଓ
ମଧ୍ୟର ବତ୍ତି, ପଞ୍ଚ ବ୍ୟକ୍ତତାର ଓ ବ୍ୟାକାଶୀ
ଲତା ଦେଖି ଏପରି ଦେହ ଲେବ ପାହାନ୍ତି
ସେ ସେମାକଳର ବନ୍ଦବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଲାହାନ୍ତି

ବର୍ତ୍ତମାନ ଜିଜ୍ଞାସ୍ୟ ଏହି କି—ଏହି ଯେ
ସୁଦେଶୀ ଅନୋଲକ ଏହା କେତେବୁର ଗାଁ
ସୁଦେଶୀ ଅନୋଲକ ବା ଏହା ସହିବ କୌଣସି
ବର୍ତ୍ତନେଇବ ଅନୋଲକର କିଛି ସଂଶୋଧ ଅଛି
କି ତା ଓ ଥୁରେ ଏଥରେ ସ୍କୁଲ ବା ବଳେଜର
ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନେ ଫେରେବୁର ଯୋଗ କେଇପାଖ
ରିବେ ୧ ପୂର୍ବେ କହିଅଛି ଯେ ବନ୍ଦୁଦ୍ଵାରା
ଅନେକଙ୍କର ସୁଦେଶକାରୀ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦୁଦ୍ଵାରା
ସବାରେ କିମେ ମନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା,
ବଜ୍ରର ଅଙ୍ଗଛେବ ସେ ମନକ ଉବମୟମାନେ
ଉପସ୍ଥିତ କରିଅଛି ସନ୍ଦେହ ଲାହିଁ । ଅତିଥି ଏହି
ସୁଦେଶୀ ଅନୋଲନ ସହିବ ବଜ୍ରର ଅଙ୍ଗଛେବ
ବ୍ୟାପାରର କୌଣସି ସଂଶୋଧ ଯାହିଁ ଏହା
ଅମ୍ବେମାନେ କହ ନ ପାରୁ । ବରଂ ଜତ
ମାସର ତୀର୍ତ୍ତର ବଳ ସମ୍ମଦ୍ଦି ବା ଗର୍ଭାସିତ
ଶୃଙ୍ଖଳନ କରସିଦେ କରଇପାର୍ତ୍ତନ ଓ ନମର
ପରିଚ୍ଛମର ଅହ ସେହି ସମ୍ବନ୍ଧ ଘନଶ୍ଵର
ପ୍ରକଳବୂପେ ଦେଖାଇ ଦେଇଅଛି । ସୁରବାଂ
ସ୍କୁଲ ବା ବଳେଜ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନେ ଅଧିକା ଅଧିକା
ନିଜକର୍ମ ଅବହେଳ ଏହାକୁ ମୁଖ୍ୟ ଦର୍ଶନ
କିଳୁପ୍ରେସାପରେ ଏଥରେ ଯୋଗଦାନକରିବିବେ
ଏହା କୋଣ ହୁଏ କୌଣସି ଅଛିଛି ଓ କିନ୍ତୁ
ଲୋକଙ୍କ ଅଭିପ୍ରେତ କିମେ । ଅବଶ୍ୟ ଅବସର
ମନ ସେମାନେ ଏହି ସୁଦେଶୀ କର ଆଧା
ଆଧା ମଧ୍ୟରେ ଖାଇ ଓ ସରଳ କରିବେ
ଶ୍ରୋଦ୍ଧରାକରନ୍ତୁ ଏଥରେ କୋଣ ହୁଏ ନାହାଇ
କୌଣସି ଆସନ୍ତି ଥାଇ କି ଯାରେ ।

ପୁଲ ଦିଶେଷରେ ସ୍କୁଲ ବା କଲେଜ ଗଣ
କର ଏହି ସ୍ଵଦେଶୀ ଅନୋକଳ ପ୍ରସଙ୍ଗେ କିମ୍ବା
ବଢା ବଢି ଦେଖି ଅମୂଳକର ସରକାର
ବାହାରୁ ସମ୍ମବନ୍ଧ ବ୍ୟସ ଚାଲି ଛାତ୍ର ମାଝରେ
ପ୍ରେସ୍‌ବ୍ୟାପ ମଧ୍ୟରେ ସ୍କୁଲ ଓ କଲେଜର
କର୍ତ୍ତୃପତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏହି ମର୍ମରେ ଖଟିଏ
ସର୍କାର ଯଠାରୁଥିଲୁ ବି ଏହି କାମମାତ୍ର
ସ୍ଵଦେଶୀ ଅନୋକଳରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍କୁଲ
ବା କଲେଜରୁ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ଶତମାନଙ୍କୁ
ସେମାନଙ୍କ ନିର୍ମାଳଣ କରି କାରାରେ ସେମାନଙ୍କ
କବଳ ସ୍କୁଲ ବା କଲେଜ ସରକାର ସାହାରୀରୁ
ବନ୍ଦ ହେବ, ପିଲାଏ ବୁଦ୍ଧିପ୍ରସାଦରେ ଉତ୍ସର୍ଗର
ଦୋଷ ପାଇବେ କାହିଁ, ବୁଦ୍ଧିପ୍ରସାଦରୁ ତାମ କାହିଁ
ବାରୁ ଉତ୍ସର୍ଗ ସ୍କୁଲ ବା କଲେଜର ଜାମ କାହିଁ
ଦିଆ ଦିବ ଓ ସେମାନେ କଣ୍ଠେ କଲନ୍ତିବଳ
କର୍ମରେ ମୁଦ୍ରାନ ହେବେ । ମଧ୍ୟ ମାର୍ଗବାଳୀ
ଏ ବୁଦ୍ଧିପ୍ରସାଦର କାହିଁବ ପ୍ରୟୋକ୍ଷକ ହେଲ ଅମ୍ବା
ମାରୀ ଦିଲୁ ଦୁଇ ପାରୁ କାହିଁ । ସୁରି ମଜାର
ଦିଆ ଏହିବ ଏବର୍ବଳର ଖଣ୍ଡ ଉଲିବଗାପୁ

ଶ୍ରୀ ବା ପଲେଜର କର୍ତ୍ତୃପତ୍ରକଳ ବିବର
ଯଠା ସାର ଗାହି । ଚରଣକର କୁ ଘରଫଳିତିର
କୁଷ ଦୂରେ ସେ ଶନ୍ମାଳର କିମ୍ବା ତକାପ
କୁରୁଧୟ ହୋଇଗଲା; ଏଥର ଧରିବାର
ନାହାରୁବକ ବୁରୁଣ ସମ୍ବନ୍ଧର ଅନ୍ତର
ଦିନ ପଡ଼ିଲା ।

ଦୁର୍ଲକ୍ଷକାଳୋପଯୋଗୀ ଫସନ ।

୧୯୯୮ ।

ତଳାଟ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ଜା ୧୦ ରାତର
“କଙ୍ଗାଳୀ” ନାମର ଲକ୍ଷ ମିଥିକରେ ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ
କମ୍ପମ୍ପରେ ବଜନ୍ମିଲ ପଥଲକ ଉପଯୋଗିତା
ମନ୍ଦରେ ଗୋଟିଏ ଧୂପାର୍ଦ୍ଦ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଧୂର୍ଦ୍ଦ ଶୁଦ୍ଧକ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଅଛି । ଏ ପ୍ରତେଷର କୃଷକ-
ମାତ୍ରକୁ କଳନ୍ମିଳ କୃଷକ ହରଣ୍ୟ କଳାକୁଳରେହେ
ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ସମସ୍ତରେ ଗର୍ଭର କୃଷକ ଉପଯୋଗିତା
ବେମାତକୁ ଜଣା ଗାହି । ଶୁଦ୍ଧନ ଲେଖନ
ସେ ପ୍ରାଣାଳୀରେ କୃଷକ କରିବାକୁ ଉପଦେଶ
ଦେଇଅଛନ୍ତି, ଗାହା ଥବିଲମ୍ବନ କରେ
ଅପେକ୍ଷାକୃତ ବେଶ ଲାଭ କେବାର ଜାଣି
କମ୍ପରେ ଭାଙ୍ଗି ପ୍ରଦଳର ସାବଧାନ ପ୍ରଦତ୍ତ
କରିବ । ଜଣା କବୁ ଏ ପ୍ରଦେଶର କୃଷକ-
ମାନେ ଓ ସେମାତକର ଭାଷାଭାଷା ଜନେହାର
ଓ କଣ୍ଠର ଭାଷକାରୀମାନେ ଏଥର ପରିକ
ରହ ପେଣିଦେ ।

“ତତ୍ତ୍ଵମୂଳ ବନ୍ଦୁହାତ୍ରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମାତ୍ର ଓ
ବନ୍ଦେତରଣକ୍ଷି ଦେଖିଯାଏଇ ରେ ଉତ୍ସାହ
ହୋଇଥାଏଛି । ଲକ୍ଷତକର୍ଷତ୍ତର ଏହାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ
ପାଗିବିବାଲକୁ ଜଣାଇବୁ, ସେହେତୁ ଦୃଢ଼
ଉପକାଶାଦରେ ଓ ଶାକ୍ତବ କଥରେ ଏହାରୁ
ବ୍ୟବହାର କରିବାର ବିଷ ହନ୍ତୁଆ ରେ
ଦେଖାଯାଏ । ଲକ୍ଷିତେଷେଷୀୟ ଲେଖଦରମାନ୍ତ୍ରର
୬୫୫ ପ୍ରାଚୀ ରେ ହରିଶ ଅମେରିକାର ଚେଳି
ଦେଖିବେ ଏଥୁର ବ୍ୟବହାର ଦେଖିଅନ୍ତରୁ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତରେ ଭାବରକର୍ତ୍ତବ୍ୟାଜତ, ପନ,
କାପାତ୍ର, ମାଲୟା, ଉପତ୍ତୀଏ, ଅମେରିକା ପ୍ରତି
ବଳ, ବର୍ଷାର ଲଭ୍ୟେ, କାନାଇ ଓ ମେତିର
ଛୁଟ୍ୟକ ଓ ଇତିର ଅପ୍ରକାଶରେ ବନ୍ଦମୂଳର
କୂର ବନ୍ଦୁର ପରିମାଣରେ ହୋଇଥାଏ ।
ମାତ୍ରକ ସ୍ଵର୍ଗବଳ୍ଲକାର ଦୟାକାଂଶ ର ଅଧିକାରି-
ମାନେ ଏହାକୁ ସବୋଲିଷ୍ଟ ଉପାଦେୟ
ଆହାଶୟ ସୁରୂପ ବାକାର କରନ୍ତି । ଏହାକୁ
ତାମର ଭାଷାରେ “ବର୍ତ୍ତମାନମ୍”, ତେବେଳେ
ରେ “ଜେଳି” ଓ ହିନ୍ଦୁପ୍ରାକରେ “ ଶବ୍ଦର-
ତନ” କହନ୍ତି ।

ତନ୍ମୁଳ ଅଛି ତୀର୍ଥ ବକେ ଓ ପଞ୍ଜିଆରେ
ଦେଖି ହୁଏ । ଏ ସମ୍ବଲ ନିମନେ ଜଳର ଅଳ୍ପ

ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଇଥିବାକୁ ଏଥର ପରିମାଣ
କର ଛିପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଜୁଥିବାକୁ ଏବଂ ଏହା
ସମସ୍ତକାରୀ ମୁଦ୍ରିକା ଓ ଜଳବାସ୍ୟରେ ଉତ୍ସବ
ଦେଇଥିବାକୁ, ଜଳକଞ୍ଚ ଏବଂ ଉତ୍ସବମର୍ମରେ
ଏଥର ଗୃଷ୍ମ ବିଶେଷ ଉପବାଗରେ ଆସେ
ଏହା ଖାଇବାକୁ ଅବସ୍ଥାରୁ ସୁଖାରୁ ଓ ମଧ୍ୟ
ସୁଖିତର ଓ ଦଳବର୍ତ୍ତିତ । ଏହାର ଲକ୍ଷ
ହା ୫ । ୨ ଟ ଲମ୍ବା ହୋଇ ମାତ୍ର ଉପରେ
ମାତ୍ରେ ଓ ଏଥରେ ସ୍ଵର୍ଗର ବାଲଗଣ ରଙ୍ଗର
ଢଳ ହୁଏ । ଲକ୍ଷାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଣିକୁ ଅନେକ
ତେବେ ବାହାରେ ଏକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ତେବେରେ
ଅନେକମୁଦ୍ରିତ ରସପୂର୍ଣ୍ଣ କଳ ଦୋଇ ହୁଏ
ହେଲେ କନ୍ଦମୁଳର ଅହାର ଧାରଣ କରେ ।
ପ୍ରତି ଲକ୍ଷାରେ ହାତବାର ମୋ ୨୦ ଟି
ଲେଖା କନ୍ଦମୁଳ ହୁଏ । ଜାଗହିୟରେ
ଗୋଟିଏ କନ୍ଦମୁଳ ଦେଖିଲ ତେବେର ତେବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କରି ବାଇ ଦେଖାଯାଏ । ମାତ୍ର ଏ ଦେଖିଲେ
ଏବଂ ସାଧାରଣରେ ଅଧିକର ତେବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦିଲେ ।

ଅକୁଳ, ତେଜି, ସ୍ଵାଦ ଏବଂ ଗନ୍ଧ ରେଖରେ
ତଳମୁଳ ଅନେକ ପ୍ରଥାର ହୋଇଥାଏ ।
ସାଧାରଣତଃ ଧରା ଓ ଲାଲ ଦୂରପ୍ରତାଳ
ଦେଖାଯାଏ । ଅପେକ୍ଷାକୁଳ ସୁର୍ଯ୍ୟ ଥିବାରୁ
ଲାଲ କଳୁ ଲାଲ ସାଧାରଣରେ ବିଶେଷ ଆଦର
ଦେଖାଯାଏ ।

ବ୍ୟାହବନ୍ଧୁର ସେ କୌଣସି ଶ୍ଵାଙ୍ଗରେ
ଏହାର ଶୂଷ୍ମ କୋଇ ଥାବେ । ଏହାର ଶୂଷ୍ମ
ନିମନ୍ତେ ଚେଲବାଲିଆ ମାଟି ଦିଶେଷ ଭୂଷଣ-
ପ୍ରୋଣି; କୌଣସି ଶ୍ଵାଙ୍ଗରେ ଶିଳଖାତିରେ
ମୟ ହୋଇଥାଏ । ମାନୁକ ଓ ବନ୍ଦି ଜନଦର୍ଢା
ହୁମୁଁ, ଉପକୁଳରେ ଏହାର ଶୂଷ୍ମ ବୋଲି
ଥାବେ, ଫାରଣ ଉବଣାକୁ ଜଳବାଯୁ ଏହାର
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଶେଷ ସହିନ୍ଦ୍ରିୟ ଥରେ ।

କଳମୁଳ ରୂପ ନିମନ୍ତେ ମାଟିକୁ ହୃଦ ବଞ୍ଚିଲ
ଜୀବରେ ଶୁଣ ଦରକାର ଅବଧାର । ଲଙ୍ଘଲ
ବା ଦୋଷତ୍ତାର ଲୋକ ମାଟିକୁ ସେହି ତିଳ
ତସାରିର, ସେହି ସର୍ବାଶରେ ଦେଖ ଯଥର
ଆମାଦାତ ଦେବ । ଏହାର ସିଥର ଦାନ ବା
ଅନ୍ୟର କର ଲଗାଇବ । ଆର କାଳ
ଲଗାଇଲେ ହତ୍ତିକୁଡ଼ିକ ଯୁଦ୍ଧ ଅନୁବରେ
ଜୁଛ ରେ ୫ ହାର୍ଟ ପ୍ରତି ଯେ ୫୩ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏ
ଦେବା ଦରକାର । ବୃଦ୍ଧିର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କ
ସୁଲେ ହତ୍ତ କାହି ଲଗାଇଲା କୁଠିବ ନୁହେ ।
କେଣ୍ଣୁମାଧ୍ୟଠାରୁ ଅର୍ଦ୍ଦକମାର ପଯ୍ୟକୁ ଘରେ
ରହି ଥାଏ ବେ ଦୂରକୁଷେ ଖର ଦିଅଦୋର
ଅବା ବିଲରେ ଲଗାଇବ ଏହାର ମଞ୍ଜୁର ଗଢ଼

କୁଏ ଲାହିଁ । ମାଟି ଶୁଣିଲ ଥିଲେ ଲଗା ଲଗା-
ବବାର ଦୂର ଏକ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଅଥବା ଲଗା-
ଲଗାର ଠିକ ପଢ଼ିଲୁ ବିଲରେ ପାଇଁ ମଡ଼ାରକ,
ଦୀରଶ ଲଗା ଗତିଲୁ ଟିକି ଓ ଲଜା ମାଟିରେ
ଲଗାଇବା ଦୂରି । ହେ ହେ ମଧ୍ୟରେ ଚେର
ଲଗା ଲଗା ମାଟିବାଲୁ ଅବମୁ ଦୂରି । ଲଗା
କିହାଇବା ନିମନ୍ତେ ବିଦଳ ବିନ୍ଦମୁଳ ନ ମେଳି
ଲେ ମଧ୍ୟରେ ଅଭାବର ସାରୁ ବିନ୍ଦମୁଳକୁ
ମାଟିରେ ଘୋବ ଲଜା କଷର କେବାଲୁ ଦେବ
ଏହିତ ବସଇ ଅଭ୍ୟାସି ପ୍ରକଟ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଶୁଣ
ସହଜ ସ୍ଥାପି । ଲଗା ଲଗାଇବାର ବି ହେଲୁ ନ
ସରେ ପ୍ରଥମଥର ଏହି କହି ର ମା ଏ ସପରେ
କି ଯୁଗ୍ୟର ବାହୁଦାଳୁ ଦେବ । ସାଧାରଣତଃ
ବିଶ୍ୱାସାନବେ ଲଗା ଦେଉଥିବାର କିମ୍ବରେ
ପାଇଁ ମଡ଼ାରବାର ବିଭକ୍ତାର କୁଏ ଲାହିଁ ।
ଦୂର ମହି ଦୂର୍ମୁଖ କି ହେ ନ ମଧ୍ୟରେ ଥାଇଁ
କି କୁଏ ଚେବେ ବି ହେ ଉଚ୍ଚରେ ଥାଇଁ ଦେଖା
ଥାଇଁ ମଡ଼ାଲିନ ନିଲର ପରିମାଣ ଅକ୍ଷ ଦେଲେ
ପଥେଷ୍ଟ କୁଏ ; ଥାଇଁରେ ବିଲକୁ ଦୂରକାର ଦେ-
ବାର ଦୂରକାର କୁଏ ଲାହିଁ । ଲଗା ଲଗାଇ-
ବାର ମା ୨୫ ପରେ ଯନ୍ତ୍ରରୁ କଳଦିଥ ଦେଇ
ଶୈଳିକାର ମେଜାଗଲେ ଦୂର ଏବଦଳ ଚାଲିଲୁ
ଲଗାରୁ ପଦମୁକ୍ତ ଗୋଟିଏଇ, ମାଟି ଝୋଇ
କିମା ସୁନ୍ଦର ପାଇଁ । ବିଲରେ ପାଇଁ ମଡ଼ାଯ
ବିନ୍ଦମୁଳପୁଣିତ କୋଣିବେ ଟୋଳ ତୋଳିଲୁ
କୁଏ ସାଧାରଣତଃ ଯାଇଥିବ ବାଲେଇଲୁ ମାତ୍ର ୨୦୦
ଦିନ ବା ମାତ୍ର ୨୫୦ ଦିନ ଆୟୁ କୁଏ ମାତ୍ର ଲାଇ
କିମା ଦେଇ ଯହୁଦୀବ ଯୁଗ କରେ ମାଣଙ୍ଗର
ମ ୨୭୨ ଦିନ ବିନ୍ଦମୁଳ ଅମଳ ଦେବିରଥିରେ ।

ଦୟରକ୍ଷାବିହ ବିଜୁଳୀରୁ । ତତ୍ତ୍ଵାଶ୍ଵାସର
ସେ ଅନୁଭୂତି ସମସ୍ତରେ ମା କାଟ ସ ମଧ୍ୟରେ
ସାମାଜିକ କଲେ କର ଓ ଅନୁଭବ ଯୋଗାନ
ମାପୁର ଥିବୁ ଯାହାର ବିଷୟର ବିଷୟର
ଅନ୍ତର କରିବାର ପାଇଁ । ଅପରିବ୍ରତ ସମସ୍ତରେ
ଏହ ଦୂରେର ଅପାର ଧରେ ତତ୍ତ୍ଵ ସମାଜରେ

ଗତ ହୋଇଥାଇବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ବେମାରେ
ଦୁଇ କାରଜାନାକୁ ଗୋଟିଏ ଦୃଢ଼ତ କଞ୍ଚାମ
ସୁର୍ଯ୍ୟ ଗଠନ କରି ଯିନିସମାନ ଆହୁର ଶପ୍ତ
ମଲିଖରେ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ର କରିଥିଲୁ ।
ଦୁଇ କଞ୍ଚାମାରେ ସେଇଁମାନେ ଅଗନ୍ତିଷ୍ଠେ
ମର ତା ଶତ ରଖ ମଧ୍ୟରେ ତଳିଖିର ଠିକା
ଶାବ୍ଦୀ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଜାଣ
ପାଇବେ । ପ୍ରକାଶ ଥାଇବି ଦୁଇ କାରଜାନା
ସହି ଅମ୍ବେମାରେ ଘରୀ ଓ ବସମା ଉଚ୍ଚାଦର
ଗୋଟିଏ ନୁହନ ଶାଖା ଖୋଲିଥିଲୁ । ଅଶାକରୁ
ଦେଖ ହିତେଣୀ ଦୃଢ଼ ବ୍ୟକ୍ତ ମାନେ ଥରୋ ଆପି
ଦେଖୁବାବାର ଅମ୍ବେମାକଳ୍ପ ଚିରବାଧିତ କରିବେ
କଟକ } ଶା ପରମାନନ୍ଦପୂର୍ଣ୍ଣ ମେନେଜର
୨୧୯୦୫ } କଟକ ସୁଅଲ୍ଲାର ଟର୍କିଂ
କଟକ ସକର୍ବିଜାର କଟକ

Mr. F. N. FISCHER, the late Collector of Cuttack, who visited the above firm on the 9th October 1905, writes:—“Visited the Cuttack Jewellery works. The designs are neat and the work fine. I have ordered several things in filegree.

Mr. W. TEUNON, I. C. S., the late Session Judge of Orissa who took some silver stoppers from the above writes in a letter from Bhagalpur:—“Messrs G. C. Prusty & Co. of Buxibazar supplied me with two silver stoppers. They were of very neat workmanship.”

Babu BIDHU BHUSAN CHAKER-BRATTY, the late Sudjudge of Cuttack who was a great patron of the above firm and visited several times writes:—“Visited the Cuttack Jewellery Works of G. C. Prusty & Co. of Buxibazar Cuttack. I was satisfied with every thing I saw. The workmanship is nice and the prices charged are moderate. I wish the concern every success. It deserves public encouragement and patronage.”

Babu SURJONARAYAN DAS, additional Subjudge of Cuttack writes:—“I have much pleasure to certify that the firm of G. C. Prusty & Co. of Buxibazar Cuttack are turning out Jewellries and filegrees works of good design and choyce. Recently I bought some of them which in respect of design and workmanship were creditable to the good reputation of the firm and gave me entire satisfaction. I trust the public will patronize as the articles appear to be cheaper than many other similar firms.”

Babu G. C. GANGUL, professor, Ravenshaw College, who visited the workshop on the 5th March 1905, writes:—“The time has come when our arts and industries should be actively encouraged by our countrymen. The workmanship of the Art Wares I have seen is neat indeed, and I shall be glad to hear of the success of this business in the near future” Besides these there are several others which can be seen in our Visitor's book.

ତାଙ୍କୁ ମେନ୍ଦର ସାହେବଙ୍କ ଲାଲେକଟ୍ରୋ ସାଲସା! ଅଛି ଓ ଅବହିନୀ ଅବିଭବ, ବିଦ୍ୟାକରଣର ସମାଜକ ଅଶୀଥିଲୁ ।

ତିଥିକାଳଗରରେ ସମାଜକ ଅଶୀଥିଲୁ । ଏହା ରହିଥିଲୁ ଦୃଢ଼ାଏ, ପାଇସୋପ ନାମ କରିବାକୁ ଅମୋବ, ପାଇସୋପ ସେଲିର ରବସା, ଧାରୁପୋଲିଲୁ ଓ ପ୍ରମେତ ପାଇସାରେ ଅବିଜୟ ଓ ଅବାର୍ଥ । ହୃଦ୍ୟ ଦୃଢ଼ ବରବାକୁ, କୋଣ୍ଠ ପରିସ୍ଥାର ରବିବାକୁ, ଦେବ ହୃଦ୍ୟ ପୁଣ୍ୟ କରିବାକୁ ଶାକି ସମ୍ଭବ । ସ୍ଵପ୍ନଦୋଷ କାଣ ହୁଏ, ଦୂରଳ ରହିଥିଲୁ ସବଳ ହୁଏ, ବରିଶଳୀର ପୂର୍ଣ୍ଣବହାପ ହୁଏ ।

ଆହୁରି, ଅଯାତର ସ୍ଵଜ୍ଞାନପଥ ଅବାର୍ଥିତା, ଅଲୋକିତିତା ଅବୁଦ୍ଧମତାର କ୍ଲିନ୍କ ପ୍ରମାଣ କଲିବ ସାରୀ ଦେଇଥିଲୁ କାହାର ॥” ଅଣ୍ଟ ମୋହିତ ପାଇସାର ଦେଇଥିଲୁ ।

“ । ମହାମାକଣ ମହାରଜା ସାବ ସତକହେତେ ବାମପ୍ରାକୁ ଲେଖିଥିଲାକୁ—“* * * ମୁନ୍ଦିନେବେବୁପେ କହୁଅଛିଯେ “ଲାଲେକଟ୍ରୋ ସାଲସା” ଦୂରିବରକୁ ପରିଧାର କରିବା ଓ ରହି, ଦୂରି ଦେଇ ବିରି କେବ ଅମେର, କରିବା ପଥରେ ସମ୍ପାଦିତ୍ବ । ” ।

“ । ମହାମାକଣ ମହାରଜା-ଦୂରିର ମର୍ଦଗଳ ଦେଖେ ଅଲିକୋଟକୁ ଲେଖିଥିଲା—“ରଜ୍ଯ ପରିଧାର କରି କଲ ଶାର୍ଯ୍ୟ ଦୃଢ଼ କରିବାକୁ ଲାଲେକଟ୍ରୋ ସାଲସାର ସମଗ୍ରୀ ଅଷ୍ଟମ ଅଟେ” ।

ମଲିଖ ପ୍ରକାଶ ମାଟେ ୩୫ ପିଲାର ପଥାକମେ ଟଙ୍କା ୧୨୦୯ ଟଙ୍କୋଟିମାତ୍ରର ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ
ପ୍ରାପ୍ତିଶ୍ଵାସ,—ତନିକରୁ, ମେନ୍ଦର ଏଣ୍ଟ ବୋକ୍ସାମ, କରିବାକା

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

କିମ୍ବଲିଶିତ ପୁସ୍ତକମାଳ ନୂତନ ଶ୍ରାବନୋର
କଟକପ୍ରେସିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ
ବିଷୟ ଦେଉଥିଲା ।

ବାର୍ତ୍ତିକମଦାସ୍ୟ	ନୂତନ ସ୍ଵର୍ଗରଣ	ଟ ୦ ୩
ସଧାରଣମୂଳ ଗାନ୍ଧା		ଟ ୦ ୫
ଭାବେତ ଦଶମ ଗୋପଲାଲା ନୂତନ ସଂ	ଟ ୦ ୫	
ଜନପଥାମ୍ବୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଦରଜନ୍ମ କଥା	ଟ ୦ ୫	
ମୟୁମ୍ବଲିଲାଗା		ଟ ୦ ୮
ଧର୍ମଦୂରାଶ		ଟ ୦ ୮
ବିଲକ୍ଷୀଘାସ୍ୟ	ନୂତନ ସ୍ଵର୍ଗରଣ	ଟ ୧ ୯
ବିଷ୍ଣୁଲାଲା		ଟ ୦ ୮
ଦେଖାନ୍ତିକମଦାସ୍ୟ	ନୂତନ ସ୍ଵର୍ଗରଣ	ଟ ୦ ୧୦
ଅଗରବିଷ୍ଣୁ		ଟ ୦ ୨୭
ବୁଢ଼ାଲୀ ପାଠ	"	ଟ ୦ ୧୨
ଗମରହିତା ଏମ ଲୁଗ	"	ଟ ୦ ୫
" ପୃଷ୍ଠାଗ	"	ଟ ୦ ୫
ବିନ୍ଦୁବିନ୍ଦୁମର		ଟ ୨୫
ଗୋକିରାମାନବଳ	"	ଟ ୦ ୫
ଦୁନ୍ମାନ ଗୋକିରା	"	ଟ ୦ ୯୫
ଗୋଲବିଧାମ ଖେଳ	"	ଟ ୦ ୧୦
ଚନ୍ଦ୍ରପା ଚନ୍ଦ୍ର	"	ଟ ୦ ୧
ଦେବଦ୍ଵାବଳ ଦ୍ରୋକ ଓ ଅର୍ଥ		ଟ ୦ ୧
ନୂତନ ପୁସ୍ତକ, ନୂତନ ପୁସ୍ତକ, ନୂତନ ପୁସ୍ତକ		

ଆରବିଧିକୁସିମ ।

ବା

ଆରବି ଉତ୍ସବାର ତେଣୁଥ ଅନ୍ତରାହ

ପୃଷ୍ଠା

ପୃଷ୍ଠା ୫୫—୬୦ ଲ୍ପ

ବସର ବଳୀ ଉପହାର ବଜାସୁରର କଥା (ଧୀରଜ
ଓ ଟେବିର ଅବସିଂହା) ଓ ବିନବାର ମାତ୍ରର ବାବିଜ
ଥାତ୍ତାର ପାଇଗୋଟି ଅଛି ଅହୁର ବବରଣ ସହିବେଶ
ହୋଇଥିଲା ।

ମିଥ୍ୟ ୧୦ ୮ ଡାଃ ମାଃ ଟ ୦ ୫୨

ପ୍ରଥମ ପ୍ରେର ଅଛି ଅନ୍ତରାହର ମାତ୍ର ଅଭିଷ୍ଟ ଅଛି ।

ମିଥ୍ୟ

୧୦ ୧

ବଜକ ଟ୍ରେଂବୋଗାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ଓ ପ୍ରଥମାଧ୍ୟ ପ୍ରେରବେ ପାଇବା ।

କିମ୍ବଲିଶିତ ପୁସ୍ତକ

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ

ବିଗାର ଲୁଧମ	୧ମ	ଟ ୦ ୮
ବିଗାର କଲ୍ପନାରା ଏମ		ଟ ୦ ୮
ଶ୍ରୀମତୀକାଳା		ଟ ୦ ୧୨
ବିଧ୍ୟବିର୍ଦ୍ଧପକ୍ଷର ଏମ		ଟ ୦ ୧୨

ଏହି ପୁସ୍ତକମାଳ ପୁସ୍ତକ କରାଯାଇପ୍ରେର ଓ
ବଜକ ପ୍ରେରିତକମାଳରେ ପ୍ରାପ୍ତିବିଧି । ସଂଗୀର
ବିଷୟକାଳା ଓ ନିର୍ମଳମୂର୍ତ୍ତିବିଧିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ବିଧାମାନ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

କର୍ମକାଳର

ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀ ପୁଦ୍ରଶିଳ କନ୍ଦମନ୍ଦ

ହରିବଂଶୀ

ମହାଭାରତାନ୍ତର୍ଗତ ଲିଳ ହରିବଂଶୀ ପର୍ବ ।

ଅଳ ଉତ୍ତଳମୁଖ ପୁସ୍ତକ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଶତ ୧ ଟା ।

ଉପନିଷଦର୍ଶମୁଖୀ

ସଂଦର୍ଭ ମୂଳପୁରୁଷ ଶ୍ରୀ ପଶ୍ଚାରମୋହନ
ସେକାପତିବଦ୍ୟାଗ ପଦାନ୍ତରାଦିତ ମୂଳ୍ୟ ଟ ୦ ୫
ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ଆମୁ ପ୍ରଶାର ଓ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ

ମାତ୍ର ବଜକ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟାର ଟ୍ରେଂବାନଳାମାର ଓ

ବଜକ ଟ୍ରେଂବାନଳ ପୁସ୍ତକମୂଳରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା ।

ରେ) ୧ ୦ /୩ ; ସୂଚନ ସୂଚନ କେତାମା ୧୦ । ଅଳ୍ପ
ଠାର ଟେଲିଫୋନ୍ ପର୍ସନ୍ତ ମାଲିକଙ୍କ ପର୍ସନ୍ତ କିମ୍ବା

ଠାର ଟେଲିଫୋନ୍ ପର୍ସନ୍ତ ମାଲିକଙ୍କ ପର୍ସ

WANTED

A clerk for the Puri Municipal office for one year with prospects of being made permanent. Salary Rs. 20 a month. Applications will be received by the undersigned till the 20th instant.

Puri Municipal office. P. C. Mittra
7-11-1905. Chairman

ଶକ୍ତିଲଦ୍ଧିପ୍ରକା |

ଗତ ମାସ ତା ୨୮ ରାତରେ ଶ୍ଵେତ ଦେବା
 ପ୍ରଧାନିକ ଉପୋଚରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଭାଇତରେ
 ପେଟେର ବୈମକ୍ଷାର ୨,୨୯୯ ମୂର୍ଖ ଦିଅଥୁଲା ।
 ତଥା ପୂର୍ବ ସହାଯିର ମୂର୍ଖ ୩,୩୨୭ ଦିଅଥୁଲା ।
 ସେଇ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସହାଯିର ଭାଇ ପଢିଅଛି ।
 ବୋମ୍ବର ପ୍ରଦେଶରେ ୧୯୩୫ କୁ ୧୫୫୭ କୁ
 ଅସବା କଡ଼ା ଅନ୍ତରକ ବିଷୟ । ମଧ୍ୟଭାବରେ
 ମଧ୍ୟ ପଞ୍ଚକୁ କୁ ୪୨୭ କୁ ଜାହା ଅତିଥିକୁ ଓ କାନ୍ଦା
 ପ୍ରଦେଶ ସମ୍ବୂଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ମୂର୍ଖୁମଙ୍ଗଳ ଅସପତ୍ର
 ଅଛି ।

ଅମ୍ବେଳାକେ ଶୁଣି ଥକଛନ୍ତି ଦେଲୁଁ ଯେ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧ୍ୟ ଏପ୍ ଡିବଲିଭ ଉଚ୍ଚକ ଶ୍ରେଣୀ
ପ୍ରଦେଶର କମିଶବ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।
ସାହେବ ମହାଦୟ ବନ୍ଦକାଳ ପୁରୁଷରେ, ଥିଲେ
ସ୍ଵରଂ ଗାନ୍ଧି ଶ୍ରେଣୀର ଅବସ୍ଥା ଜଣା ଅଛି ଓ
ଗାନ୍ଧିର ନିଯୋଗ ସାଧ୍ୟରଣୀରେ ଅନୁମୋଦିତ
ହେବ ଏଥରେ ସତେଜବ ନାହିଁ । ଶ୍ରେଣୀ ସହିତ
ସମ୍ବଲପୁର ଓ ହେଲେକଙ୍କ ପଡ଼ିଗାଇ ବଜର
ଥିଲିଲ ସମୟରେ ଉଚ୍ଚକ ସାହେବଙ୍କ
ଅଧିକରେ ଥାଇ ଘୋଲିଟିଲେ ଏବନ୍ଦେବଙ୍କ
କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଦୂର ହେବ । ଅମ୍ବେଳାକେ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କବ୍ରତେବ୍ ବମସେ
ଘୋଲିଟିଲେ ଏଲୋକା ସର୍ବପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହୋଇ
ଆସିଲାନ୍ତି । ଏ ଜଣେ ଲିଖଣ ମାଛପ୍ରେଣ
ଶେଳାର କର୍ମରୂପ ଅଟନ୍ତି ସତରଂ ଉଚ୍ଚକ
ସାହେବଙ୍କ ଅଧିକରେ ଓ ପରମର୍ଶରେ ଗାନ୍ଧିର
କାର୍ଯ୍ୟ ଉଚିତବାର ଅନ୍ତରେ ହେଉଥାଇ ।

ଏହି ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନପାଇଁ ଏ ତରରର
ମିହିକିଷିପାଇଣୀର ଗୋଟିଏ ଦେଇବ ହୋଇ
ଥିଲା । ସୁଧୁ ଯଜ୍ଞେଶ୍ଵରରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ବାହାରୁର
ଏ କରାର ସଂଖ୍ୟାରେ ଶୁଣାକ କକଟେରେ
ହିନ୍ଦୁ ପଦବାଦକଙ୍କ ଅଶ୍ଵେ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ
ପଢ଼ି ଅଶ୍ଵମୟୁତ ନିର୍ମିଣ ବରଣାର୍ଥରୁରକ୍ଷଣ ହାତ
ଦେବାଳୁ ଅଞ୍ଜାରାର ଦରିଦ୍ରବାରୁ ମିହିକିଷିପାଇ
କରିଶୁଭରାମେ ତାହା ଅଦର ସହିତ ପ୍ରକଟ
କର ଦାତାଙ୍କୁ ଧରିବାର ଦେଲେ
ଅମ୍ବେମାକେ ସୁଧୁ ବାହାରୁରଙ୍କର ସହାର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରକି ତେଣ୍ଟା ଥିବାର ଦେଖି କର ସକଳ

ଦେଲୁ ଓ ସେଥି କିମନ୍ତେ ଗାନ୍ଧୀ ଧର୍ଯ୍ୟ-
ବାବ ପ୍ରଦାତ କରୁଥିଲୁ । ଭକ୍ତ ଅଧିବେ-
ଶକେ ଅତ୍ୟାଳ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଦକ୍ଷ
ସରବେଦ୍ଧ ଇନ୍ଦ୍ରୋକ୍ତର ଦେଖିବଳ
ଦୂରମାସ ଛଟୀ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିଲୁ ଓ ଗାନ୍ଧୀ
ଶ୍ରୀକରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅକ୍ଷର ଦୃଷ୍ଟେକ୍ତର ମଧ୍ୟ
କପକଲିପି ଲିପକ ହୋଇଥିଲା ।

ଦଶହର ଦିବସ ମାରବାତିମାକେ ବିଲ୍ଲାଗ
ଲୁଗାର କଣ୍ଠାକୃ କରନ୍ତି ଦୋଳି ସେମାକେ
ଉଚ୍ଚ ଦିବସକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦିବସ କହନ୍ତି । ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚ
ଦିବସରେ ବିଲ୍ଲାଗ ଲୁଗାର କଣ୍ଠାକୃ କ ହୋଇ-
ଥିଲା ବିଶ୍ୱା ଅମ୍ବେମାକେ ସଥା ସମୟରେ
ପାଠକମାଳକୁ ଜଣାଇଅଛି । ମାରବାତିମାକେ
ବର୍ଷକ ମଧ୍ୟରେ ଦୂରଥର ବିଲ୍ଲାଗ, ଲୁଗାର
କଣ୍ଠାକୃ କରନ୍ତି । ଦଶହର ସମୟରେ
କଣ୍ଠାରକୁ ବନ୍ଦ ଦୋଳଥିଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ କଣ୍ଠାରକୁ
ଦିବସ ତାଳାପୂର୍ବା ଅଗାମାବଦୀ ଦିନ ଅଟେ ।
ଅବେଳେ ଥିଲୁଗାଳ କରିଥିଲେ ଅମାବାସ୍ୟକ
ଦିବସରେ କଣ୍ଠାରକୁ କର ପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚ
ଦିବସରେ ମଧ୍ୟ ସେମାକେ ଦୋରି କଣ୍ଠାରକୁ
କର ଯାହାନ୍ତି । ବିନ୍ତୁ ମାରବାତିମାକେ ବ୍ୟକ୍ଷବସାୟ
ସେମାକେ ସେଇ ବ୍ୟକ୍ଷବସାୟ କରନ୍ତି ସେପରି
ଭାରତରେ ଜାଇ କରିଲ । ସେମାକେ ହେବନ
ବିଲ୍ଲାଗ ଲୁଗାର ଆମଦାନୀ ଘରରେ ଯହ କର
ନିପୁଣ୍ଯ ହେଉ କାହାନ୍ତି । ଏହି ସମ୍ବଲ ଗଠିତ
କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି ସମ୍ବଲ କଙ୍ଗଦେଖିବେ
ଢାଳ ଓ ବସ୍ତକ ପ୍ରାପିତ କର ଦେବ
ମୋଦ୍ଦମଳ୍ଲ ଏଜେଷ ପଠାଇ ସେମାଳକୁ ପରି
ଦାଦିବ ଦେଇ ଲୁଗା ବୁଣ୍ଡାର କେବାରୁ ଦେବ
ଏବର ସମ୍ବଲ ଅମ୍ବେମାକେ ସଂଖ୍ରମିତୁ
ଅବେଳମୋଦିବ କରିଅଛି ।

ଭାବକର ଲବନ ସ୍ଵପ୍ନରେଖାଗ୍ରେହ ମିଃ କିଳ
ଓ ଲବନ ସବ ଉନ୍ନତିକୁ ମେହେ ସେମେ
ଗ୍ରେହରେ ଯାଇଥିବା ସମୟରେ ଗାନ୍ଧିବାଲକ୍ଷ୍ମୀର
ଗୋଟିଏ ଦୂର ଛାଇକୁ କେବେଳକ ଉଠା ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ
ପାଇଁ ଲାଗିଥିବା ତାହିଁ ନିମନ୍ତେ ଅଶ୍ଵିନାମନ୍ଦିର
ଦେଇ ଦେହେମ ଉଚ୍ଚର ଦେହେଳ ଜଣ
ଦିଶ୍ୟରେ ଗାନ୍ଧିବାଲକୁ ଅପରି ତର କହିବାବେ
ଓ ପରିପ୍ରେସରେ ମାନ୍ଦ୍ରଧିଟ ଦିଗବାରେ ସେ
ମାନେ ଦଙ୍ଗା ଦଙ୍ଗାଜା ଅପରିଷରେ ଦଣ୍ଡିବା
ହୋଇଥିଲେ । କଥିଲ ଦେହେମ ଛିମାର କଠିନ
ପରିଶରମକୁ ଦଶ ପାଇଥିଲ ଓ ଅଛ୍ୟ ଆସାମୀ
ମାନେ ପ୍ରବେଦିକେ ତନିମାରର କଠିନ ପରିଶର
କଥ ଦଶ ପାଇଥିଲେ । କଠିନ ମାନ୍ଦ୍ରଧିର
ନିକଟରେ ଅଧିଲ ଦୁଆନ୍ତେ ମେଲେଞ୍ଜାର ସଜ
ବାଦାଲ ରଖି କେବଳ ପଥମ ଆସାମର ଦଶମ

ତ ମାସ ପୁଲେ ଏ ମାସ ଓ ଅକ୍ଷୟ ଆସାନ୍ତ ସହିର
ମା କଥ ପୁଲେ ମା କଥ ଲେଖାବେ କମ୍ପ ଦର
ଦେଉଥିଲେ । ଆସାନ୍ତିମାକେ ହାତହୋଟରେ
ଅଧିଳ ଦାରୀର କରିବାରେ ଜିହା ମେଲେଶ୍ଵରଙ୍କ
ଉପରେ କୁଳ ଜାଣ ହୋଇ କରିପେଯୁଣ୍ଡ ଜଳକ
ହୋଇଥିଲା । ଗତ "ତା" ରଖ ଦିବସ କିମ୍ବା
ରଧି ମିଳ ଉଚ୍ଛବି ଓ ମିଳ ମୁଖ୍ୟରେତ୍ତାଗ୍ରହ ଉଚ୍ଚ
କୁଳ ଶୁଣାରି ହୋଇଥିଲା । କୁଳର ପ୍ରଧାନ
କାରଣ ଏହି ଥୁଲ ଯେ କୌଣସି କାରଣ ନ
ଦର୍ଶାଇ ମେଲେଶ୍ଵରଙ୍କ ଅଧିଳରେ ଥକି ଶାଶ୍ଵତ
ଶୁଦ୍ଧ କରିବାର କ୍ଷମତା ତାହିଁ ନାହିଁ ଆସାନ୍ତେ
ମାତ୍ରକ ପ୍ରତି ମେଲେଶ୍ଵର ସାହେବ ଅନେକ
ସଂତ୍ୟାଳ କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ତାହା ଫୌଜଦାର
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମି ଆଇନର ଧା ୩୪୨ ବନ୍ଦାରେ
ଅଳ୍ପତିତ । କଣ୍ଠରପତି ହୃଦୟ ଉତ୍ସପ୍ତର ଜଳାକ
ଶୁଣିଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ ମାତ୍ର ହୃଦୟମ ଦେଇ ତାହାନ୍ତିର ।

ଭାବରେ ବିଶେଷରେ କରନ ଜଳରେ
ଲାଗା ଧନଲେଖରର ମାନ ଓ ଗାହାକର
ବର୍ତ୍ତଣା ବା ପିଠାଯାହାର ସମାବେହ କାହାର
ଅବଦିତ ନୁହେ । କାହିଁକି ଶୁଭ ଚର୍ବିଣୀ ଦିନ
ଏହ ଯାହା କୁପଳରେ କରନ ଅଭିରବାରୀ
ଓ ଅଂଗତ ରଙ୍ଗର ଗୁରୁର୍ଗତ ମହାକଷର
ଦିଶାଲକ୍ଷ୍ୟର ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତେ ବନ୍ଦୁଜନଗା ହୋଇ
ଆଏ । ପ୍ରାନ୍ତି ଥିଲ ସାହୁକର ଓ ତହିର
ପ୍ରାକୃତକ ଦୁଃଖ ଅଛି ମନୋଦୂର ଥିବାରୁ ଏହ
ପୁଣ୍ୟ କିମ୍ବା ହତ୍ଯା କର୍ତ୍ତର ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ସମସ୍ତରେ
ବୀତରେ ଥିଲେ ଲୋକଙ୍କର ସମାଗମ
ହୋଇଥାଏ । କେବୁ ମଧ୍ୟରେ ମନ୍ତ୍ର ଛାତା
ଶାକାନ୍ତି ଥାରେତ୍ତ ରଜଙ୍କ କବିଷ୍ଟତଷ୍ଟତ ଆ ଆ
ଶ୍ରଦ୍ଧାବୁଦ୍ଧିକର ଏକ ମନ୍ତ୍ର କୁରି ଉପର ହୋଇ
ଥିଲୁ । ଯାହା ଓ ଶ୍ରୀରାମର ଲୋକଙ୍କ ଅଶ୍ଵୀ
ସମ୍ମାନ ଦେଇଲେ ଗୋଟି ପାନ୍ଦୁଶାଳା ଥିଲୁ ଓ
ନିର୍ମିତ ହେଉଥିଲୁ । ଶୈଖିଶ୍ରୀବଜାରର ପ୍ରଦେଶ
ବ୍ୟାପକ ଶୁଦ୍ଧିକ ବୋଧାକ ଶ୍ରେଣୀ ମନ୍ତ୍ରର
ଜୀବିତ ପାର୍ଶ୍ଵ ମହାକାଶ ଶିଳ୍ପମୟ ଶୈଖ-
ଯାଏ ବିଦ୍ୱତ ଥିବାରୁ ଏହାର ଅଧିକ ଶୋଭା
ସମ୍ମାନକ କରୁଥିଲୁ । ଏହା ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଠାବେ
ବନ୍ଦ ବଜୁଳ ଓ କୁଳଶୀ କେହିକା ଥିବାରୁ ପ୍ରାନ୍ତି
ଶାହିକ ଲୋକଙ୍କ ପରେ ସମ୍ମର୍ତ୍ତବ ଚାରିକର୍ଷର
ହୋଇଥିଲୁ । ମନ୍ତ୍ରର ଓ କର୍ତ୍ତର ସଂକଳନ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଇହ ପୁଲୀ ଶୈଖଦେବେଳେ ଜତସାଧାରଣର
ଉଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍‌ଦ୍ୱାରା, ଦେବେଳେବେଳେ କଢ଼
ଦୂରଶେଷ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯେ ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଦେବେଳେ
ଅଞ୍ଚଳ ସୀମାବନ୍ଦୀ ହୋଇ ବ୍ୟାକୁ କିଶେଷକର

ଶାସ ଦର୍ଶକରେ ଅଧ୍ୟପି ରହୁଥିଲୁ ଓ ସହିତରେ
ପର୍ମାଣୁ ବିଶ୍ୱସ ଅମେଳ ଜଳା ଜଳସାଧାରଣ-
କର ବିଚରନ ବା ପ୍ରବେଶର ଅଧିକାର ନାହିଁ ।
ଆବଦମାନକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାଖ ଦେବକର ଅଭ୍ୟାସ
ଦେଖାନକର ଥୁବା ପ୍ରତ୍ୟେ ଏଠାରେ ଲୋକଙ୍କ
ଧର୍ମଜ୍ଞାର ଦୋହାର ଦେଇ ଏକ ଜଳଚିମର
କଞ୍ଚିପନ - ସ୍ଵମର ସ୍ଵପ୍ନୋଜନ ଅମ୍ବେମାନେ
ଦିଲ୍ଲି ଦୂର ଘାରିଲୁ ନାହିଁ । ଏ ବିଷୟରେ
ଅମ୍ବେମାନେ ଧର୍ମପ୍ରାଣ ଆମାର ଅଠଗଡ଼
ବଜାକର ସୁଦୃଢ଼ି ଅଭିର୍ଭବ କଲୁଥିଲୁ ।

ବିପାଳନ

ଅଜି କାହିଁ ସୁଦେଶୀ ଥିଲେଗନ୍ତରେ
ସୁଦେଶୀରୁ ଲାଗିବା ପାଇଁ ଲେଟେ ସେପରି
ଚାହୁଁ ଅଛି ଏହିପରି ତାହାର ପ୍ରଧାନ
ଛପାକାଳୀଙ୍କ କପାର ଗୁଣ ପ୍ରତିକରିତରେ
ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେଥି ନିମନ୍ତେ ହିତବା-
କରେ ପ୍ରବାଣିର କପାର ଗୁଣ ସମନ୍ତରେ
କେତେକ କଷ୍ଟେ ନିମେ ପ୍ରକାଶ କଲି ।

୧। ଜମେଳିଖାତନ— ଦପା ଅବାଦ
ଫମକେ ରଙ୍ଗ ଓ ଦାଙ୍କୁଳା ଦୋରଥା ମୃଦୁଲ
ଦ୍ଵାରା ଜମି ପ୍ରଷ୍ଟ୍ରୀ । ଏପରି ଜମିରେ ଚାଷ କରିବା
ଅବସ୍ଥା ଯେ ଜହାରେ ଶୈଥର ପାଣି କ
ରିଠେ ଥିବା ପାଣିକୁ ଶୈଥର ଅଟକାଇ କ
ରିବେ ।

୨। ଜମି ଗୁଣ ଦେବା—ପାତ୍ରକ ମାସରୁ
ଲେଖମାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିବାହ ପଥରେ ୩୧୦
ଡକ୍ଟର ଗୁଣ ଓ ମଳ ଦେବା ଅବଶ୍ୟାକ । ଜମିରେ
ଦେବା ଥିଲେ ତାହାକୁ ଦୂଳ କରିବାକୁ ଦେବା
ଗାଁ ଥିଲେ ଶୁଦ୍ଧିକାଳ କରାକୁ କିମ୍ବରେ ଗୋକର
ଥଥବା ଦିନ୍ଦିଆର ସାର ଦେଇ ସୁନ୍ଦରୀ ଗୁଣ
କରି ମର ଦେଇ ଜମି ବଧା ଅବାଦର
ଛପମୋର ହୁଏ । ଜମେ ସଫ ସର୍ବଦର୍ଶ ଟାଙ୍କ
କା ଥଠାଲୀଙ୍କ ହୁଏ ତେବେ ଧେଖିବାକେ
ପାହିଶ ଅଥବା ଉଚ୍ଚିତସର ଦେଇ ଗୁଣ
ପଦର ଓ ସୁନ୍ଦର ହୁଏ ।

୧ । କେଣ୍ଟମାସର ଶେଷ ଭୁଗରେ ୩
ଆଶାକୁ ମାସର ଅଜମ୍ବରେ ମହି ଲମାନବି
ଅବଧିକ । ପରେ ଗଛ ହେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ
କ୍ଷେ ଯେପରି ୨ ଦାର କା ୨୫ ଦାର ଅନ୍ତରେ
ରହେ ରହିବ ଚର୍ଚର ବ୍ୟବହାର କରିବ । ଏହା
ଅପେକ୍ଷା କର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଭବେ ରହିଲେ ଗଛ ସବଳ
କର ଗାହି ।

୪। ଗାଁରୁକୁଳିକ ଏ କାହିଁ ଛାଇ ଦେଲେ
ମାଟିକୁ ହାତ କିମ୍ବା ମାଟିକୁଳ ଦେଖିବେଳ
ଚାହାନ ଦେଲେ ଅନ୍ତରୀଳ ଧର୍ମବିଦିଧିର
ଅନ୍ତର କୁଠା ମାହଁ । କର୍ଣ୍ଣଦିନ ପରେ ମାଟିର

ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ବି ୫୦୧୦ ନ ପରେ ଥିଲେ
ଲୋକାବେଳେ ସମ୍ବଲିତ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ପଞ୍ଚରେ ମାତ୍ରରେ ଥରେଲୋକାବେଳେ ମାତ୍ର ହୋଇ
ଦେଗା ଅବସ୍ଥା ।

* । ଅର୍ଦ୍ଧକ ମାସରୁ ଗନ୍ଧରେ ଶିଳ୍ପିରବାଚି
ଅରମ୍ଭ ହୁଏ । ପୌଷ ମାସରୁ ଫଳ ପାତିବାଚି
ଅରମ୍ଭ ହୁଏ । ଫଳ ସେବେବେଳେ ପାତି
ପାଟିଯାଏ ଗେତେବେଳେ ଜାହାରୁ ହୋଇବା
ଭାବିତ ହୁଏ । ଫଳ ପାତିବା ସମୟ ଉପରୁତ୍ତ ହେଲେ
ପ୍ରଗେଖ ଦିକ ଫଳ ପାତିବାରୁ ଅରମ୍ଭ କରେ ।
ସେଥି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରବନ୍ଧ ଜୀବବେଳେ ଫଳ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା । ଫଳ ପାତିବା ପୃଷ୍ଠରୁ କହାଯି
ଗୋଲିବା ଛୁଟିବ ନୁହେ କାରଣ ତେବେ
ବେଳେ କିବାର ଅନ୍ୟ କରମ ଥାଏ ।

୭ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ପରିଷଳ ପରି
କପାର ଗଲି ପଲଦେବା । ଉତ୍ତାମୁ ମହିଳାଏ
ନାହିଁ । ଯହିଦର ରଖିଲେ ସେଥିରୁ କି କାହିଁ ଏହି
ପରିଷଳ ମିଳେ । ପ୍ରଥମବର୍ଷର ପରିଷଳ ଆମଦାନୀ
କରିବା ପରେ ମାଗମାସରେ ଜୀବମୂଳିଧେ
କୋଡ଼ିଦ୍ଵାରା ଚଟି ଦେଖି ଦେବାକୁ ହୁଏ ।
ଏବି ଜୀବମାସରେ କରିଛୁଳ ଜୋକିଦେଇ
ସେଥିରେ ସାର ଦେଇ ଗଛସଜ୍ଜକ ପ୍ରକଟ ଦେବାକୁ
ହୁଏ । ପୁରୁଣା ଶକ୍ତିର ଫାଣା ପ୍ରମାଣର ଅଳ୍ପ
ପରିଷଳ ଅଂଶ ନାହିଁ ବିଶ୍ଵ ନୃତ୍ୟକ
ପାଇଦେବାକୁ ଦେବ ।

୨। ସଥାତ୍ସୂଦିକେ ଏକ ମାର ଜନ
ଆବାଦ କଲେ ପ୍ରାୟ ୫୨୮ ମହିନେ କଥା ହୁଏ ।
୧୯୫୯ ବାହେ ଦେଲେ ୨୩ ମହିନେ କୁଳା ହୁଏ ।
ମହିନେ ପ୍ରକାଶ ଚାହୁଁ କା ଦରରେ ସାଧାରଣୀୟ
କ୍ଷମ୍ଯ ହୁଏ । ସେଇଠାରେ ଅନ୍ତର୍ଗ୍ରହ ଅଧିକ
ଦେଇ କୁଳ ଲଗାଇବାକୁ ହୁଏ ସେଠାରେ
ମୋରିବେ ଟ ୩ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଖରଚ
ହେ ନାହିଁ ।

ତ । ଦୟାଶେଷ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ ପ୍ରାଚୀ ଜୀବ
ଥାଏ । ପେହିସବୁ ଖାଲି ପ୍ରାଚୀରେ କିନାବାଦମ,
ଅଛି ଲଗାଇଲେ କୃଥିରେ କୃପତାର
ଏ ଏକ ଗୋଟିଏ ଜଣିରେ ଏକସମୟରେ
ଉଠି ଧ୍ୱଳ ହୁଏ । ଆମୂଳାଳଙ୍କ କେତେବେଳେ
ଜ୍ଞାପୁରୁଷ କେତେବେଳେ ଧ୍ୱଳ ଯନ୍ତେ ଏଥିରେ
ଲଗାଇଥାଏନ୍ତି ।

କୁରକର ଗୋଲିନୀତିଶ୍ଵର ମହେସୁବ ।
ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ଚ ଉତ୍ତର ପଦିବାରୁଦ୍ଧି
ଚନ୍ଦ୍ରରସତ୍ତର ଗୋଲିନୀତିଶ୍ଵର କୁରକରୁ-
ଶ୍ଵର ଗୋଲାକାରେ କଣପାଞ୍ଚମୀ ଦୂର
କୁଣ୍ଡଳ କୋପତା ପ୍ରକଳି କର୍ମ ନିଦନେ
ଶାନ୍ତିର ଦୃଷ୍ଟି ମହେସୁବ ହୋଇଥିଲା ।

ଏକବ୍ୟକ୍ତିରେ ଏକଗଲାବ ପ୍ରାୟେ ସମସ୍ତ ଦୋହଳ
ବଳ ପରି ଫୋଡ଼ାନିମାନେ ସକାର୍ତ୍ତ ଦେଖି
ତିକ୍ତ ଦର୍ଶକରେ ଯୋଗ ଦେଉଥିବେ । ୧୦
ସମ୍ବନ୍ଧାବର ପଥର ନିଷେଖାର ପାଇବା-

ମାଟେ । ଗୋପାଳାଚାରୀ ସଠା ତଥାବତୀର
ପାଲଦୟା କେବାଳ ସହିନିଃ ମଧ୍ୟବାଦିରେ
ଅବସ୍ଥିତ । ସମ୍ମାନରେ ଗୋପିଦୟାଲୟ
ଶୁଣିବ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ସବଦିନ ଦିବା ଶାହେ-
ଜାରୁ ବଢ଼ ଏ ୧୦ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସବରେ
ମମାନଙ୍କନରେ ଗୁରୁତ୍ୱରେ । ଲେଖମାତରର
ଗତାୟାତ ବିଦ୍ୟତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବାର୍ଷିକରେ ଅନ୍ତରେ
୫୦୦୦ ମନୁଷ୍ୟ ଯୋଗ କରୁଥିଲେ ।
ଗୋପାଳାଚାରୀ ଦେଖିବ ସୁଖ, ପଦ ଓ ଗୋପରା-
ତରେ ସୁଷ୍ଟିତ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ମାନଙ୍କ
ନମିତ୍ର ସାଲୁରେ ନର ଦିଅ ହୋଇ
ଡଣି ବହୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା । ଗୋପୁମାନଙ୍କ
ମେଲ୍ଲାମ୍ଭାଦ ପୂର୍ଣ୍ଣଭୋଜନ ଦେବାର ସୁଦର୍ଶନାକ୍ଷେ
ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ସବର ଜାରି ମାତେ ମଧ୍ୟ
ପକ୍ଷୀକୁପାତ୍ର ଗୋପୁମାନଙ୍କ ଭୋଜନ
ନମିତ୍ର ଦାନ କରୁଥିଲେ । ଦାଗମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ
ରେ ସଠା ମାରବାକ୍ରମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଅଧିକ
ଅଧିକାର ଅନୁମତି ଦେଇ, ଗୋପୁମାନଙ୍କ, ସମ୍ମାନଙ୍କ
ଉତ୍ସବ ବାର ଦର୍ଶନରେ । ସହିନି ସମ୍ମା

କୁର୍ରିନମଣ୍ଡଳୀ ନିମ୍ବର ହୋଇଥିଲେ । ସେଠି
କୁ ମଧ୍ୟ ସଦେଶୀ ଅହନ୍ୟାଳ କର ମୂଳମଣ୍ଡଳ
କିମ୍ବା ମାତ୍ରମ୍ଭେ ଶବ୍ଦ ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ଉଚିତକାରୀ
କାଳକେ ହସ୍ତ ଚିତ୍ରାଳ ତ ସ୍ଥିତି । ଏହି
ପାଞ୍ଚ ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା
ସହ ସବୁରେ ବର୍ଷ ଫର୍ଦ୍ଦାଥ କର ପ୍ରତିପଦ
ତତେବେ ମର୍ମାମାଳି ଲୈବମାଳି ଗୋରଣ୍ଣିଆ
ଦୀର ଲୁହିକବିଲେ ଓ ସଦେଶୀ ଦୁଇ
ନବହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେଲା ।
ଦଶାୟ ଦୁଇଥ ପ୍ରତଳଳ ସମ୍ମନୀୟ ଅନ୍ତିଏ
ଜୀବିତ ମଧ୍ୟ ବିରାଜିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
ଏହି ଗୋରଣ୍ଣିଆ ସବୁର ବାର୍ତ୍ତିକ ଅଧ୍ୟ
ଶୃଙ୍ଖଳ ରାଗୋଟ ସମ୍ବନ୍ଧର ବିଜ୍ଞାପନ ମଧ୍ୟ
ଗରିବ ହୋଇଥିଲା । ସେହିକୁ ଅବଳର ହେଲା
ଏ ଏହି ସବୁ ସକଳ ୧୫୦୦ ମଧ୍ୟାହା ପେହିଆର
ବରେ ପ୍ରାପିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ମାତ୍ର

ମୟ ମଧ୍ୟରେ ତୁ ହେଲା ଏବଂ ଅଦ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ
ନିକବର ଅଦ୍ୟ କହେଲା ଏବଂ ଏହି ଏବଂ
ଜେ ଅଦ୍ୟ ତୁ ହେଲା ଏବଂ ଏହି ଏବଂ
ଏ ସମ୍ବରେ ଅରତ ତୁ ହେଲା ଏବଂ
ଯାଏ ଅବଶ୍ୟକ ତୁ ହେଲା ଏବଂ ମଧ୍ୟରେ
ହେଲା ପରବକ୍ତା ତୁ ହେଲା ଏବଂ ଏହି

ତିକ୍ଷେତ୍ର ରୟ ସୂର୍ଯ୍ୟମଳକ୍ ନିକଟରେ ମୟୁଦ
ଥିଲା । ବାଲୀ ପ୍ରତି ଏହି କୋଣାର୍କ
ରେ ବାହି ବିମବକସନ୍ ଚଢ଼ିଲାରେ ଥିଲା ।
ଏହି ସବୁର ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟବାସ୍ତ୍ଵ ସଂତ୍ରିତ ଥିଲା
ଏହି ସବୁର ସବୁର ସର୍ବପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାହି
ଦିବିଗରଣ ବନ୍ଦେଶ୍ୱାରୀଶ୍ୱାସ ଉତ୍ତରାଳ, ସଂ ଶାକାରୁ
'ଆସାନିକୁଳ ମାରବାତି, ସଙ୍ଗାଦକ ଆ ବାହି
ସୁକହେବନାରବାତି, ସହକାଶ ସଙ୍ଗାଦକ ଶାବାରୁ
ଅକ୍ଷରମ ରଙ୍ଗ ଉତ୍ତରାଳ ଅଟନ୍ତି । ବର୍ଣ୍ଣିତ ଉତ୍ସବ
ଦିବିଗରଣେ ଶୋଶାଳାରେ ଗୋ ୧୨ ଟି ଗୋରୁ
ସିଂହେ । ଦ୍ରୁତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉତ୍ସବର ହୋଇଥିଲା,
ସବୁର କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତରମର୍ଗେ ନୃତ୍ୟକାର
ଦେଖାଇଲା । ଅଶା କରୁ ସବୁର କାର୍ଯ୍ୟ
ଏହିପର ବ୍ୟଲିରେ ଅବେଳା ଅକାଥ ଗୋରୁ
ମାନବର ଦଶା ଦେବ ଓ ସବୁର ମାମ ସାଂକ୍ଷର
ଦେବ । ଅମ୍ବେଳାକେ ଏହି ସବୁର ଶାହିଲ
ଏବି ଉତ୍ତରକ ବାରକା କରୁଥିଲୁ ଏବଂ ସବା
ସାଧାରଣକ୍ ସବୁପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତ ପ୍ରତାପ
ନିମନ୍ତେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲୁ ।

ଶ୍ରୀଦମନ୍ତର ପତ୍ର୍ୟଲାଭ

କରୁଥିବାରେ ଅମ୍ବାକେ ସଦେଶୀଧୋତ
ଓ ଶ୍ଵର ସମାଜ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଲାଗୁଣ୍ଠିମେଥା-
ନିର ଖର୍ବି ଏ ଅଭିନବ ସତ୍ତ୍ଵରକର ଉଦ୍ଦେଶ
ହିରିଥିଲୁ ଓ ବହିର ମନ୍ତ୍ର ପାଠକବର୍ଣ୍ଣ ସଥ
ସମସ୍ତରେ ଲାଗୁଥାଏ । ଏହିମଧ୍ୟରେ ଏହି
ସର୍ବାଳ୍ଲକ୍ଷ୍ୟରେ କର ନେଶାୟତ୍ତ ରଂଗା ସମାଜ-
ପିହିମାନଙ୍କରେ ତବ ସମାଜେତନା ହୋଇ ଯାଇ-
ଅଛି । ସ୍ଵର୍ଗ ଓ ବିଲେଜର ପ୍ରତିମାକେ ସେମାଜ-
ବର ନିଷ୍ଠାକଳାପ ସକାଶ ପ୍ରଥମରେ ଯେ
ସେମାଜର ଅଭିନବକ ଓ ପାତ୍ରପରିବହତାରେ
ବାଧୀ ଏ ବିଷସ୍ତରେ କୋଷକୁ କାହାର
କୌଣସି ଥପରି କାହିଁ । ସୁରଗଂ ଏ ସର୍ବାଳ୍ଲକ୍ଷ୍ୟ
ଅଣ୍ଟି କାହା ହେବାକୁବାର ସ୍ଵର୍ଗ ବା କଲେଜର
ବିତ୍ତିପରିବକ ଓ ଶିଖମାତଙ୍କର ଅଭିନବକର
ସମଗ୍ର ଭୟରେ ସେ ଅୟଥା ଦସ୍ତଖେପ କବ-
ସ୍ଥାନରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ ଦୌଣିବି
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାତ୍ର କାହାକୁ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ କାନା
ମୁଦିକର ମାନାମର୍ତ୍ତ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବା ଓ
ବହିରେ ଲୋହେ ଧର୍ତ୍ତ ଓ ଘୃଣା ହେଉଥିବାର
ହେଉ ମାନାମର ଆସି ଦୂରେଦୂରକାଥ ବର୍ତ୍ତ
ମନୋହର୍ଯ୍ୟ ମହାମାନ ଆସିଛି ପ୍ରେମିତ କାହା
ହୁବକ ନିରକ୍ଷରୁ ଚଳିବ ମାସର ପାଇନିରେ
ଶ୍ରୀଏ ପଥ ଲେଖିଥିଲେ । ବହିରେ ସେ ଅଭି
ବର୍ତ୍ତିପରିବସ୍ଥର କାହା ଦାତମବ ଦସ୍ତେ ଏହା
ସର୍ବାଳ୍ଲକ୍ଷ୍ୟର ଖର୍ବି ପଢିଲେ ଫେ ଓ ବିଷସ୍ତର

ପଳ ଫଳକ ଏଥୁର ସାମାଜିକ ଆନ୍ଦୋଳନ ହେବ
ଯତେପାଇ ଅନ୍ତରୀଳକ ଓ ଚହିରେ ଉତ୍ସମାଜକ
ସୋଗହଳ ପରେ ମହାମାଳ୍ୟ ଶୈଳେଷଟ ବାହା-
ତୁରକ ମହାମାଳ ଲେଖିଥିଲେ । ଏଥୁର ପ୍ରଭୁ
ତୁରରେ ମହାମାଳ୍ୟ ଶୈଳେଷଟ ବାହାତୁର
ବାହାକ ପ୍ରାଇବେଟସ୍ଟରେ ମହାମାଳ୍ୟ ସାହା
ତୀରଥାଳ୍ୟକୁ ବହିରୁ ପ୍ରବାଶ ଯେ ଏହା ପ୍ରଭୁର
ପରରେ ଖଣ୍ଡି ଓ ସର୍ବ୍ୟକର ଦୂରେ ତାରର
ଏହା ସାଧାରଣ ଭାବରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିଜ୍ଞାସା ମାଳ୍ୟ-
ଶୈଳେଷମାଳକ ନିରଜରୁ ପଠା ଯାଇ ପାହି ।
ଯେଉଁ, ଜିଜ୍ଞାସାମାଳରେ ଜିଜ୍ଞାସାମାଳକ କଢ଼ିବି
ପାନ୍ତିରଙ୍କର ଅଧିକାରୀଙ୍କାର ଲଭ୍ୟରେ
ସମ୍ମାନ ପାଇଥିଲେ ଦେବଳ ସେହି ଜିଜ୍ଞାସା
ମାଳକ୍ଷେତ୍ରମାଳକ ନିରଜରୁ ଏହା ବିଶ୍ୱ-
ଭାବରେ ସରତାଶ ପଥ ସ୍ଵରୂପ ପଠା ଯାଇଥିଲା ।
ପ୍ରଥମତଃ ଶୈଳେଷମାଳ ପରିବାରେ ଧୀହା
ସର୍ବ୍ୟକର କୋଲ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ବାହା
ସହିତ ଭ୍ରମଗୋଟିଏ ପଥର ବଢ଼ି ଗୋଟାଏ ମେଳ
ପାହି । ଶୈଳେଷଟ ବାହାତୁରକ ମହା ଯେ
ଜିଜ୍ଞାସାମାଳ ଶାନ୍ତିରଙ୍କ ଅପରାଧରେ ଯେପରି
ପୁଅଶ ଭାବରେ ନିର୍ମୟତ ତ ହୁଅନ୍ତି ବିମା
ଯତ୍ତଜନାରୀ ଅଭାଲତ ଯାଏ ଶୋ ଯୋଗଭାବ
ହୋଇ ଶୈଳେଷରେ ସେମାଳକୁ ମଧ୍ୟ କେହି
ବାହାନାଥ ଦସ୍ତା ତ ଲଭନ୍ତି । ଦେବଳ ପଥ
ରିକ୍ଷିତ ଅପରାଧରେ ସେମାଳକୁ ଅପରାଧ
ଦେବାର ଭ୍ରମକମ ଦେଖାଗଲେ ଜିଜ୍ଞାସା ମାଳ
ଶୈଳେଷ ସେମାଳକୁ ସ୍ଥିର ବା ବିଲେଜର କଢ଼ି-
ପକ୍ଷକ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱାରା ଦେବାର ପ୍ରତିକାର ଲେତିବେ
ଶୈଳେଷଟ ବାହାତୁରକ ଏକାକ୍ରୂ ଲଜ୍ଜା ଯେ
ଜିଜ୍ଞାସାମାଳ କୌଣସିପ୍ରବାର କଳନେବିଦ୍ୱାରା
ଲଭରେ ଯୋଗଭାବ ତ କରନ୍ତି । ସେ ଅବଶ୍ୟ
ସୁଦେଶୀ ଶିଳ୍ପ ଓ ଶମଜାତ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମରଣ
କହିରେ ଉତ୍ସମାଜର ଜୀବକ୍ଷତାକୁ କିମ୍ବା ଭାବରେ
ଦିଲାଶ ସରଥିକାଶ, ବନ୍ଦ ବାହା କୋଲ
ସହିରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସାର୍ଥିକାର ଅପରାଧରେ
ଚେଷ୍ଟା ବା ସାଧାରଣ ଶାନ୍ତିରଙ୍କର ଅଧିକ
ଅଛି ଏହା ସେ କହାଯି ସରଥିକ କର ତ
ପାରନ୍ତି । ତଥାରେ ବହନ୍ତି “ବର୍ଗକୁ ଜିଗ୍ରାହ କାହିଁ
ତ କଢ଼ିଲେବକୁ ଉତ୍ସର କାହିଁ” । ଅବଶ୍ୟ
ଶୈଳେଷଟ ବାହାତୁର କ୍ଷମିତାକୁ ଧୂର୍ଣ୍ଣ
ଦସ୍ତ୍ର ଦୂରି ବା ସେମାଳକ ର ଜଳନେବିଦ୍ୱାରା
ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଯୋଗ ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଯେତେ
ଅଭିନନ୍ଦ ପ୍ରବାଶ କରିଥାଳ୍ୟ ବହିରେ ଅନ୍ତରୀଳକ
ମାଳକ କିମ୍ବା ବହିବାର କାହିଁ, ବନ୍ଦ କର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
କାରେ ସ୍ଵତବଶେଷରେ ବହ କାହିଁ ବା ସର୍ବଦ୍ଵାରା
କରିବ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତ କାହିଁକି ବା

କହିବ ଏହା କିଏ କହିଗାରେ ? ଏଥୁମାଝରେ
ଭଙ୍ଗୁଳର ଉତ୍ତରବ୍ୟକ୍ତି ପରମିତ୍ୟାକ୍ତ ମାଜ-
ଶ୍ଵେତ ସାହେବ ଗତ ପହଲ ତାରଣ ଦିନ
ସେଠୀର ପ୍ରାୟ ଦୂରଶୀଳ ଶାଖାକୁ ମେଳବାକ୍ଷ
ବାହାରଥ୍ୱବା ଓ “ବଳେ ମାତର” ଦୋଲି
ଗାଉଥୁବା ଅପସଧରେ ପ୍ରମେକକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟାବିନ୍ଦୁ
କେବୋ ଲେଖାଏ ଜିମାକ କରଥକୁଣ୍ଡ ଓ ଅର୍ଥ-
ବସ୍ତୁ କି ଦେବାରୀ ଏ ସ୍ଥଳ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ
କରି ପାରିବେ କାହିଁ ଦୋଲି ଆଦେଶ ଦେଇବ
ଅଛି । ଦୋଲଙ୍କ ବାହାରୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହି
ପାରି । ଭଙ୍ଗୁଳ ଜିଜ୍ଞାସା ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହା-
ର ଭଲକାରୁ କୁହେ, କିନ୍ତୁ ବାହାର
ଜଳକା ମଖରେ ସେ ଏହି କାଷ୍ଟକଷ୍ଟ ଦୟାକ୍ତ
ଓ ଉତ୍ତରବ୍ୟକ୍ତିବ୍ୟକ୍ତି କାହାକୁ ଏମା ସେ
ବିପରି କହି ପାରିବେ ? ଅମେମାକେ କହି
ସେ ଏହି ସର୍ବ୍ୟଳରରେ ଶହମାଳର ଲକ୍ଷ୍ମୀ-
ତାରୁ ବଳୁ ଅନ୍ତର ବନ୍ଦାବନ ଅଥବା, ଅଭେଦ
ଏ ସର୍ବକୁଳର ଖଣ୍ଡକୁ କବର୍ଣ୍ଣମେଘ ସେତେ
ଶୀଘ୍ର ପ୍ରଗ୍ରହିତ କରିବୁ ହେବେହଁ ଶହମାଳର
ପରେ ମଙ୍ଗଳ ଓ କବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କ ଏକମ ଶୌଭ-
ର ଦିନରୁ ଅଛେ ।

ପୂର୍ବାପ୍ତି ।

ଭାବର ସାର ।— ନୟୁରୁହଙ୍କର ଜବିତ୍ରାଜ
ବୃଦ୍ଧିଧର୍ମ ପ୍ରଗରକ ଶୀ ଭାବଗ୍ରାମ ଦାସକଥାର
ପ୍ରବାଦିତ ଓ ଭାବର ସାହଚାର ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ।
ଦେଖ ପ୍ରତଳିତ ଭାବର ଶକ୍ତିକୁ ଦେବତା
ରହୁ ବଜଳ କାଲୀପ୍ରସାଦ ଦାସ ସମ୍ମାନ
କରିଥିଲେ । ଏବ ପ୍ରଗରଦେଶରେ ତାହା
ପୁସ୍ତକାଳାବରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା । ଶକ୍ତିର
ଶେଷଭୂତରେ ଗୋଟିଏ ବୃଦ୍ଧିଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧିତ
ଜୀବ ଦଅଯାଦଅଛି ଯେ ବହୁମନ୍ୟକୁ ଗୋଟିଏ
ନାହିଁ ଏବ ତାଳ କେବଳ ନାହିଁ । ଯାହା ହେଉ
ପରିଣାମିତ ଆଠ ତଳେ ଧିଶରକତାରେ ମେ
ରକ୍ତଭାବ ଜାଗରୂପ ଦେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ ।

ପାରନ୍ତି । ତଥାରେ ବହୁନ୍ତି “ଶର୍କୁ ନିଷ୍ଠାରୀ ମାହୀ
ଦ କଞ୍ଚଳେବଳୁ ଉତ୍ତର ନାହିଁ” । ଅବଶ୍ୟ
ଶୈତଳାନ୍ତ ବାହାଦୁର ରୂପଗତିଲୁ ଧୂର୍ବଲ
ଦସ୍ତେ ନିର୍ମାତା ବା ସେମାନଙ୍କର ବନ୍ଦକେବଳି
ଆନୋଳଗରେ ଘୋର ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଯେଉଁ
ଅଛିନ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି ତହିଁରେ ଆମ୍ବା
ମାନଙ୍କର ବିତ୍ତ ନାହିଁବାର ଜାହାଁ, ବନ୍ତୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବାଲେ ସ୍ଵତତ୍ପରେ ସହ ବିଠି ବା ସର୍ବକୁଳ
କରି ଯେ ବ୍ୟାକୁଳମ ତ ପଥେଖି ବା

ସତା ।—ସୁଖ ଜିବାଥପ୍ରେସରେ ମୁହିର ।
ଏହି କାମାଖାଣୀ ବୌଦ୍ଧ ସ୍ତା ପରିଲୋକ
ମନ୍ଦିର କଲେବୁ ଗାନ୍ଧାର ମାତୃଭକ୍ତ ସନ୍ତ୍ଵାନ
ତତ୍ତ୍ଵବ୍ଦ ଗୋଟିଏ ଶକ ଚିତ୍ତ ଦୋଷ ଏଥିରେ
ପୁରାଣେ ଦିଲେଇଥିଲା । ଶନିଟି ୫୭ ପଦ ଏବଂ
ସୁଧାରଣା ପୂର୍ବ ଦେଲେଇଦେଲା ଲେଖା ବବମସ୍ତୁ
ଏହି ବକ୍ର ରଣ୍ଯୋବୀଥିଲା ।

ବର୍ଷାପଞ୍ଜୀର କାର (ପ୍ରଥମଅଙ୍କ) ।—
ଏ ଜୀବାଧ ପଣ୍ଡାଳାସ ବଚିତ ଓ କଟନ
ଏହିବାଜ ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ । ଏଥିରେ ଶିଖର
ଭକ୍ତ ସମଜୀଯ ଅବେଳାବୁଦ୍ଧି ସଙ୍ଗୀର
ପରିବେଶର ହୋଇଥିଲା । ଗାନ୍ଧିଜୀରର
ଭାଷା ସବଳ ଅଥବା ବକ୍ତୃତାବୋଧିତ ।
ଆମେମାକେ ଏକାଙ୍କିତ ପଢି ମନୁଷ୍ୱ ହୋଇ
ଥିଲା । ଏକ ପ୍ରାଚିବେ ଜୀବ ଜୀବ ଓରା
ଦେଇ ଯହି ଜୀବ ଯାଉଥିଲା । ସଧା— “ଏବା
ଲାଲା ତିବ ଜ୍ଞାନାଳ୍ପଣ୍ଡିତ ସଂବାର ଧର୍ମ ଦେଇ
କିମ୍ବାର୍ଥକ । ସେ ଲାଲା ଅଛି ମାନବେ କି
ପାଇବେ ବରନର ।”

ସଙ୍ଗୀର କାହମିଲା ।—ଶାନ୍ତମସୁନ୍ଦର
ମହାଶୂନ୍ଧରହୁଏ ପ୍ରଶାର ଓ ଗାଳରେର ବିଶ୍ଵାର
ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ । ଏଥରେ ନାନାପ୍ରକାର
ବରଷାରେଣ୍ଟା ସ୍ଵର୍ଗ ଗୀତମାଳ ସମ୍ପଦମ୍ଭୁତ ହୋଇ,
ଥିଲା । ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଚ
ହେଉଁ ଦିନାରେ ଗାଇବାକୁ ହେବ ତର୍ହୁବୁ
ତତ୍ତ୍ଵିତ ଶୈଖ, କଞ୍ଚଳା ଏବଂ ଛାତ୍ରଗୀତମାଳା-
କର ଅନ୍ୟଜୀବ ଗୀତର ଘର ଓ ଗାଳ ସହିତ
ଦିକ୍ଷାମୁଖ ହୋଇଥିଲା । ସୁତରଂ ତାହାର ପରେ
ଗାତ ଗାଇବାକୁ ତମ୍ଭୁ ହେବ ତାହିଁ । ଶାନ୍ତମୁଖ
ଦିନକାରୁ ଜଣେ ସୁଅସ୍ଥିତ ଏବଂ ବଜାର ମହାନ୍ତିର
ଜାଣିଲା । ଏମନ୍ତ ସ୍ଥଳେ ତାଙ୍କର ଗାତମାଳା
ଯେ ହୃଦୟଗ୍ରହୀ ହେବ ଏଥରେ ବିପରୀତ
ଦିନ କାହିଁ । • ଏମତି, ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ
ଅଜଳାସବ ଅନ୍ତିକାରେ କିମ୍ବି କିମ୍ବି କରି ତାହାକୁ

ମନ୍ତ୍ରର ସଙ୍ଗୀର (ବିଶ୍ୱାସ) ।—ଏହି
କରସିଦ୍ଧ୍ୟର ବଚା ଆ ସାଧୁତକୁଣ ମାତ୍ରହିଁ
କରିବିଲେବ ମନ୍ତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରଥାରିବ ଓ
ତେବେଳାଗଲ ସୁପ୍ରତାପ ପ୍ରେସରେ ମୁହଁର ।
ଏଥରେ ଗଢ଼ିଲାକ ବଜ୍ରଘରକାରରେ ଛନ୍ଦୁ
ଦିବାହ ଯତ୍ନାହ ଉତ୍ସବାଦରେ ସେଇଁ ଶିଖ
ଗୟକ ଦୁଆର ବାହା ଏହି ସୁପ୍ରତାପାରରେ
ମୁହଁତ ହୋଇଅଛୁ । ମେ ଶିଖ କିନ୍ତୁ ଅକ୍ଷ୍ୟ
ଶିଖର ବନ କିମ୍ବା କୌଣସି ଶାତର ଗାଲ
ଦେଖା କାହିଁ । ବୋଧ ଦୁଃଖକୁ ଶିଖମାତ୍ର
ଏଠା ମାରୁଅଛି ପରିବ ପରିମା ଧୀଲେବମାତ୍ରକ
ଶାୟ ଧୀଲେବମାତ୍ରେ ସେହାରିବ ବାଜିଶ୍ଵରାକୁ

ବରଣୀ ତାଳ ନିର୍ମୁ ହୋଇ ଗାହିଁ । ଗତି-
କାବର ସବୁ ସନାକ ପରେ ଏବା ଗୀତ
ମାରବାର ସବୁ ଅଛି କି ଉବ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ
ଜୀବ୍ୟ ଗାଇ ଚଳଇ ତାଦା ପ୍ରକ୍ଳବେ ନିର୍ମୁ
ହୋଇଥିଲେ ତଳ ହୋଇଥାନ୍ତା ଏହି ଉବ୍ୟ
ସ୍ଥାନରେ ଉବ୍ୟ ଗୀତ ଥୁଲେ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ-
ପୂର୍ବକ ଶ୍ରଗା ବରିବାକୁ ଅମେରାଟେ ସଜା
ମନୋଦୟକୁ ଅଳଗେଥ କରୁଥିଛି । ତାରଙ୍ଗ
ଏହିଦ୍ୱାରା ଧରିମାଳ ଅତେବ ପରିମାଣରେ
ଜଣାଯାଏ ଦୃଢାକଳଣ ଓ ଦୃଢାକଳଣ ପାଇ
ତୁରିବିଳା ଅମେ ମାରବାର ଏବେ ସବୁ ଅଛି
କି କା ଅମେରାଟେ ତହି କି ପାରୁ । ଥିଲେ
ତାହା ଡାର ହେବା ଏହାନ ବାହୀମାତ୍ର ।

ଶିଶୁଆସନ ।—ଆ ଦରବାର ପାଥକାଳି
ହାତ ପ୍ରକାଶିତ ଓ ଉର୍ଧ୍ଵ ବଜାପ୍ରେସରେ
ମୁଦ୍ରିତ । ବ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପିଲାକୁ ଶିଶୁ ଦିଅ-
ଯିବ ଏବ ପିଲାମାତେ ପିଗାମାତାଙ୍କ ପ୍ରକାଶ
କରୁଥ ବିବଦ୍ଧାର କରିବେ ତସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଏଥରେ ହେବେରୁଛି ଏ ଉପଦେଶ ଦିଅଯାଇ
ଥାଇ । ସବସାଧାରଣ ଚାଲୁକାଳି ଖବ ସରକ-
ାନ୍ତରେ ଏହା ଲୋକାମାନଥାଇ । ଗ୍ରହାଶତ୍ରି
ମଳ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ରଥଶୋଇ — ବାମପ୍ରା ଜଗନ୍ନାଥବିହାର
ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ । ଦେଖୁଣୁଗଳତ ବାମେଙ୍ଗାରା
ରୂପା କଥା ଏ ସତଃପାର କବିତ୍ୱରଙ୍ଗବିହୀନ
ରତ୍ନର ହୋଇ ଏଥରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ-
ଥିଲା । କବିତ୍ୱରଙ୍ଗକ ଲେଖା ସରଳ ଏବଂ ପରି-
ଚିତ୍ର । କଥାପି “ହିଙ୍ଗାରା ସତ୍ତ୍ଵୀ” ନ୍ୟାବିହାର
ସବଧା ପରିଚାର୍ଯ୍ୟ । ଦେଖ ପ୍ରତଳତ ‘ମେରସ୍ତୁ’
ଶବ୍ଦ ବନ୍ଦଳରେ ଲେଖିବ ‘ଶୁଭସ୍ତୁ’ ଶବ୍ଦ ବନ୍ଦଳ-
ଭାବ ଉପଥିତକୁ । ଶୁଭସ୍ତୁ ଧଦିର ସରଳ ଅପ-
ଦ୍ୱାଷ ‘ଶୁଭସ୍ତୁ’ ହେଲେବେଳେ ସେଉଁ ଅପରିଚ୍ଛା
ଦେଶରେ ପ୍ରତଳତ ତହିଁର ବାବିଦାକ ମାର୍ଗୀ-
ଜୟ । ଅଜ୍ଞ ଅଗ୍ନାଶରେ ଗୋତମାଳ ଜାଗ
ଦେବାର ସମ୍ମାନର ।

ପଦ୍ମମାଳା (ସେ ଲୁଗ) — ଶ୍ରୀମତୀ ଅଶ୍ଵିପୂଣୀ—
କହାଏ କବିତ ଓ ବମ୍ବା ମର୍ଦ୍ଦବଳ ପ୍ରେସରେ
ମୁଦ୍ରିତ । ‘ଅଶ୍ଵିପୂଣୀ’ କି ‘ଅଶ୍ଵିପୂଣୀ’ ଏହି କବି-
ରେ ପ୍ରଥମରେ ଅନୁଆନ ଉପରୁତ୍ତି ଦେଲା
ଗୁପ୍ତରେ ସୃଷ୍ଟିତ ମଧ୍ୟରେ “ଜୀବତ ଅସ୍ତ୍ର”
“ଉପଯୋଗ ହୁଏ”, “ବସାକ ଓଡ଼ାଇ”
“ଚୁଣାରୀ”, “ଦୂରକର୍ମ ଖୋଜ” ପରି
ମନ ଦିଗନ୍ତ ବଳ । ‘ଦୃଢ଼ିତା ରଜନୀ ପରିଦର୍ଶନ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିରାକୁ ଅଭିଭାବ’ ବୋଲି ଲେଖିବ
ଲାଗୁ । ଏଥିରେ ମନ ବଳାଇ ଓ ଥୁରେ ଭାବ
ହୋଇଥାଏ । କରିବାରେ ଉର୍ଦ୍ଦ୍ଵାନ ମଧ୍ୟରେ

କବି ଦେବମାତ୍ର ଚେଷ୍ଟା କର ଯେ ବେ ଯାହା
ବାହା ଲେଖି ବହୁ ହପାଇ ଦେଉଅଛେବୁ
ଆମୁମାନଙ୍କ ବିଦେଶମାରେ ବହୁକୁ 'ଆଧିଗା' ଏ
ବାହାରୁ ବାହାର ନ କର ଛପାଇ ଉଦ୍‌ଦେଖ
କରିବ । ଏମନ୍ତ ବହୁ ସବୁଜାରୁ କରା ପାଇଲେ
ଦେଖଇ ମନୀଳ ।

ଗାରକଦିଧ—ଶ୍ରୀ ଗଣ୍ଗାଧର ମେହେର
ପ୍ରଶ୍ନାତ । ଏହା ଉତ୍ତରା ନିଧିକ ପ୍ରସରେ
ଉତ୍ତରମରୁପେ ପଥା ହୋଇଥାଲା । ମହାଭାବଗ୍ରହ
ଜୀବକ ବନ୍ଧ ବିଷୟ ଏଥରେ ପଦ୍ୟକାରରେ
ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଥାଲା । ମଙ୍ଗାଧର ମେହେରଙ୍କର
ଲେଖିବାର ଏହି ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରାଚୀନ କିଛିକାର
ରଣ୍ଜା ଦେଖି ଅମ୍ବେଳାରେ ପ୍ରକୃତରେ ଅଳ୍ପ
କିଛି ହୋଇଥାଲା । ଅଭ୍ୟାସରଗରତ, ବାମପୀଡ଼ା
ବର୍ଣ୍ଣନା ଧାରା ଗୁଡ଼ ଅମ୍ବାକରର ପୁରୁଷଙ୍କର ବବନ୍ଦମାନେ
ଏହେ ଲେଖି ଯାଇଥାନ୍ତି ସେ ଅଛ
ସେପର ବିଷୟରେ କୁଠଳ ଲେଖା ଦେଖି-
ବାର ହୁଏ ଗାହି । ପୁରୁଷଙ୍କ ଉତ୍ତରାରେ
ଆଦିରମ ଏବଂ ଅଭ୍ୟାସର ବର୍ଣ୍ଣକାରେ ଦେଖିବୁ
ଦୟାର ଦେଇ ଯାଇଥିବାରୁ ସେ କଳନ୍ତରୁ
ଅଭ୍ୟାସି ମୁଣ୍ଡ ଖେଳ ହୋଇ କି ଥିବା ପୁଲେ
ସୁଖ ଦେଇ ବିଷୟରେ କବିତା ଲେଖିବା
ଭାଷାରେ ଅରୁଣ ଜନ୍ମାଇବା କିମ୍ବା ଅଳ୍ପ କୁହେ ।
ଲେଖିବାର କବିତା ଲେଖିବାରେ ଯେତର
ଶକ୍ତି ଅଛି ଅଳ୍ପ ବିଷୟରେ ତାଦା ପ୍ରତିକଳ
ବଳେ ଅମ୍ବେଳାରେ ପରମୟତା ହେବ ।

ବିଶ୍ୱପୁରାଣ (ପ୍ରଥମଅଂଶ)— ସମ୍ବଲପୁରାଣ
ଫ୍ରେଡର ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନୀ ପ୍ରେସରେ ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା
ଏ ପ୍ରତିକାଳର ମୁଦ୍ରାକାର ସିଦ୍ଧୋତ୍ତମାଙ୍ଗର ପଢ଼ି
ବେ ପ୍ରକାଶିତ । ଲେଖକ ବିଶ୍ୱପୁରାଣକୁ ପ୍ରକାଶ
କରିବା କାରଣ ଜିତାନ୍ତ ଲ୍ୟାଟ୍ରୋକ ଗୋଟିଏ
ଅବତାରର ତଥା ଅରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଆପଣଙ୍କ ଦେବାନ୍ତ
ବିଶ୍ୱିକ ତଳ ପରେ “ ଏକା ସମାଜର ନାମ
ପ୍ରସାଦରୁ ବନ୍ଦପର ” ପ୍ରକାଶ ଦେବାର ଲେଖି-
ଅନ୍ତରୁ ଏକ ଅଧିକାରୀ ଅସତ୍ରୀର ଚକାଳି କହି
ଅଛନ୍ତି । ପଳଳଃ ଗ୍ରହ ଶତ୍ରୁତଃ ଆପାଦମନ୍ତ୍ରଃ
ଦୂମପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଖି ଶୁଦ୍ଧିବାରଙ୍କ ଭକ୍ତି ସବ୍ୟ
ବୋଲି ଜାଗାଗଲା । ସମାଜରମନ୍ଦରେ କହି
ଥିଲା ତୁମ୍ୟ ଦେବାର ଅମ୍ବୁମାକେ ଏହା ପ୍ରଥମ
ଦେଖିଲୁ । ଯେହି ମହ ଜୟତିଲେ ଶୁଦ୍ଧିବାର
କାହାରେ କେବେ ମହ ଜୟ ତ ଜରିବାର୍ହ
ଭବିତ । ତୁମ୍ଭରେ ସବୁଜାତାକାରୀ ଅଶ୍ଵକି
ପୂର୍ବ ଗାନ୍ଧାରୀ ପୋଞ୍ଚତାକୁ ଏହା ଗ୍ରାମ ହୋଇ
ଅଛି । ସୁରି ଦେଖେତ ଶ୍ରୀକ ମନ୍ଦିର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ
ବିଶ୍ୱପୁରାଣ ସଙ୍ଗେ ଥାଏ ଏକ ମାର୍କ ।

ପାଠ୍ୟ ରଜ ନିତ୍ୟମର କବ । ୧୯୦୫ ମସିହା

ଗତ ହୋଇପାରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ବେମାକେ
ଜୁକ୍ତି କାରଣାବୁ ଗୋଟିଏ ବୃଦ୍ଧତ କମ୍ଳାମା
ସବ୍ୟ ନଠନ କରି ଯିନିଷମାନ ଅନ୍ତର ଶ୍ରୀ
ମହାରେ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ର କରିଥିଲୁ
ଉଚ୍ଚ କମ୍ଳାମାରେ ଘେର୍ତ୍ତମାନେ ଅଂଶିଦାର
ହେବାକୁ ଲାଗୁ କରିଛି ସେମାନେ ଅମ୍ବତ ତୁମେ
ମର ଗା ॥ ରଖ ମଧ୍ୟରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଠିକ୍
ଶାବୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଜାଣି
ପାଇବେ । ପ୍ରକାଶ ଥାଇକି ରୁକ୍ତି କାରଣାନା
ସହିତ ଅମ୍ବେମାନେ ଘର୍ତ୍ତି ଓ ଚର୍ଚମା ଉତ୍ସାହର
ଗୋଟିଏ ନୁହନ ଶାଖା ଝୋଲିଥିଲୁ । ଅଶାକିରୁ
ଦେଖି ହିତେଣୀ ହଦୁ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନେ ଥରେ ଥେବେ
ଦେଖିବାହାର ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଉଚକାନ୍ତ କରିବେ
କଟକ } ଶ୍ରୀ ପରମାନନ୍ଦପୁଣ୍ୟ ମେନେଜ୍ମେଣ୍ଟ
ବଟକ ସ୍କ୍ଵାରର ଡେର୍‌
ବିଦେଶୀନିଜାର କଟକ

Mr. F. N. FISCHER, the late Collector of Cuttack, who visited the above firm on the 9th October 1905, writes:—
"Visited the Cuttack Jewellery works. The designs are neat and the work fine. I have ordered several things in filegree."

Mr. W. TEUNON, I.C.S. the late Session Judge of Orissa who took some silver stoppers from the above writes in a letter from Bhagalpure; "Messrs G. C. Prusty & Co. of Buxi-bazar supplied me with two silver stoppers. They were of very neat workmanship."

BABU BHIDHU BHUSAN CHAKER BRATTY, the late Sudjudge of Cuttack who was a great patron of the above firm and visited several times writes:—
"Visited the Cuttack Jewellery Works of G. C. Prusty & Co. of Buxibazar Cuttack. I was satisfied with every thing I saw. The workmanship is nice, and the prices charged are moderate. I wish the concern every success. It deserves public encouragement and patronage." —

Babu SURJONARAYAN DAS, additional Subjudge of Cuttack writes:—"I have much pleasure to certify that the firm of G. C. Prusty & Co, of Buxi-bazar Cuttack are turning out Jewelries and filigree works of good design and choyce. Recently I bought some of them which in respect of design and workmanship were creditable to the good reputation of the firm and gave me entire satisfaction. I trust the public will patronize as the articles appear to be cheaper than many other similar firms."

Babu G. C. GANGUL, professor at Ravenshaw College, who visited the workshop on the 5th March 1905, writes :— The time has come when our arts and industries should be actively encouraged by our countrymen. The workmanship of the Art Wares I have seen is neat indeed, and I shall be glad to hear of the success of this business in the near future. Besides these there are several others which can be seen in our Visitor's book.

ଭାର୍ତ୍ତର ମେଳର ସାହେବଙ୍କ ଛଳେକଟ୍ରୋ ସାଲସା! ଅପଣ ଓ ଅଭିନ୍ଦିନ
ଅଧିକ, ବିଷ୍ଵବିଦ୍ୟାର ସେହି ଆର୍ଥିକରୁଣା ପ୍ରକ୍ରିୟାଙ୍କଳ
ବିବ୍ୟାହଗତରେ ସମ୍ବାଦ ଅଶୀଯୁଷ । ଏହି ଉତ୍ସବର ମୃଦୁତି, ଧାରନୋତ୍ତମା
କରିବାର ଅମୋଦ, ପାତ୍ରଗ୍ରହ୍ୟ ବେଗର ରହସ୍ୟ, ଧାରୁଦେଖିବାଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରତିମଦ ଧୀରାରେ ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ
ଓ ଅବ୍ୟାଧ । କ୍ଷ୍ଵା ବକ୍ତା ବରିବାକୁ, କୋଣ୍ଠ ପରିସ୍ଥାର ରହିବାକୁ, ଦେହ ହୃଦୟ ପଞ୍ଚମ କରିବାକୁ
ଶକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧ । ସମ୍ବୁଦ୍ଧୋଷ ନାଶ ହୃଦୟ, ଦୂଷଳ ଉନ୍ନିଷ୍ଟ ସବଳ ହୃଦୟ, ରତନକୁର ଘୂର୍ଣ୍ଣିବଦାଶ ହୃଦୟ ।
ଆପଣଙ୍କ, ଅଧ୍ୟାତିର ପୁଣ୍ୟକପଥ ଅବାର୍ଥିବା, ଅଲୋକବତା ଅବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର କଳନ୍ତୁ ପ୍ରମାଣ
କଲନ୍ତ ସାହି ଦେବତାର ପାଦର, ଏହି ସାହି ପରାପରିବ ହେଲା ।

୧ । ମହାମାତ୍ରି ମହାରାଜୀ ସାର ସ୍ତରିଲିଫେଟ୍ କାମଶ୍ରାନ୍ତ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି:—“***ମୁକ୍ତାବେଳେକରୁଷେ କହୁଅଛି ଯେ “ଭଲେକ୍ଷେ ସାଲବା” ଉପିଚବଣ୍ଟ ପରିମାର କରିବା ଓ ରକ୍ତ ଦୂର୍ବ୍ଲି ଦେଇ ବିକଥ ବେଳ ଅବେଳେ କରିବା ପ୍ରସରେ ସଙ୍ଗୋତ୍ତ୍ମୟ” ।

”। ମହାମାନ୍ୟ ମହାବଜ୍ଞା-ଗର୍ଭବତନ ଦେଖି ରେଡ଼ାକୋଳେଚୁ ଲେଖିଥିଲୁଛି—“* * *
ବିଶ୍ୱାସପଦର ମୋହରେ ପଢ଼ ଜ୍ୟାନକୁଳ ଜୀବ ମଗାରୁଲି, ଜୀପଥର ହେବା କୁରେ ଆହୁ ଅକ-
ପଥାର ଦେଲୁ ସେଥିରେ ଯାଏ ଅଛୁ ବୋଲି ଜଣାପରିଲୁଲା । କିନ୍ତୁ ଅଧିଗମାପଦର ଉଲ୍ଲେଖକୁ
ଆଲସାର ଗୁଣ ମୁଁ ସୁହୁ ଘାରିବ ନାହିଁ । ସୋରେ ଅନୁଭବ “ଜଜ୍ଞାତ ପଠାଇଦେବେ” ।

୧ । ମହାମାତ୍ର ମହାନାଳୀ କରିବାର ମର୍ଦ୍ଦିଳ ଦେଖ କଲିବୋଟୁ କେବଳକୁ—“ରୁ ପରିଶାର କରି କଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରି କରିଲାକୁ ଯଲେଇଟ୍ରୋ ସାଇଧାର ଶମତା ଅଣ୍ଟାମ ଥିଲେ” ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK, SATURDAY THE 18th November 1905.
ଦୂର୍ଗମ ମାଗପିର ସକ ୧୦୦ ଶତ ଶକଭାବ

ବିଜ୍ଞାନକାର ଦେଖିଲା ହାତର କାଳି ଏବଂ
ପିଲାର୍ଟିକ ବୁଣ୍ଡେ ଧାର୍ମିକ ହୋଇଥାଏ, ସଥି—
ପ୍ରାଚୀନତାର ସହାଯେ ଆପଣଙ୍କ କେବଳ କେବଳ କେବଳ
ପରିବାର ପ୍ରବନ୍ଧ କେବଳ କେବଳ କେବଳ କେବଳ
ହେଲାକାରେ ହେଲାକାର କେବଳ କେବଳ କେବଳ
କେବଳ କେବଳ କେବଳ କେବଳ କେବଳ କେବଳ
କେବଳ କେବଳ କେବଳ କେବଳ କେବଳ କେବଳ
କେବଳ କେବଳ କେବଳ କେବଳ କେବଳ

ବିଜ୍ଞାନ

ଅବୀମି ମାସ ମଧ୍ୟରେ “ତେଣାକାଶୀ”
କାମରେ ଏକ ଦୂରନ ପାପାହକ ଠକ୍କଥ ସମ୍ମାଦ
ଯହ କଲିଷ୍ଟାଚୁ ପ୍ରତି ଗୁରୁବାର ଦିନ ପ୍ରତାପ
ଦେବ; କଥ୍ଯ ଅନୁଭବ ତେଣାର ଏହାହାର
ମହି ବାର୍ଷି ସାଖଳ ଦେବାତ୍ମାର ଗୋରାଳ
ଦକ୍ଷି ହେଲ, ଦକ୍ଷିମାର୍ଦ୍ଦ ଓ ଜ୍ଞାନ ମାଧ୍ୟ ଦୁଇ
ଆଗରେ, ଏ କିମ୍ବା ପ୍ରତାପ ସଙ୍ଗେ ଦୂରକ
ଛାତ୍ରମାତ୍ରର କି ସୁନ୍ଦର ଦେଖନ !!

ବାଣୀଙ୍କ ମଳିକ ଉପରେକୁ ଯାଏ

ବିଜ୍ଞାନପତ୍ରା ୪୯

ଯେଉଁ ମାତ୍ର ଉପରେ ଲାଗି ଛିଲୁ । ମୁଁ
ମାର୍ଗଶିର କି ୨୫ ଜାହିରେ ଗ୍ରାହକ ହେବେ
ସେମାନେ ଦେଖି ପଢ଼ା ଦେବେ । ସୁଧିଯ
ସାଠିଗଣ ଗୀତେ କମ୍ପୁଳାକ୍ଷର କାରକତାରୁ ଲୋ
ପଠାଇ ଉତ୍ସାହ ବର୍ଦ୍ଧନ ପ୍ରାର୍ଥନାୟ ।

୧. କେ. ଶୋଇ
ବେଳେ ପୋଞ୍ଜ
ମାସ୍ତୁର ଲେଖେ
ବଲକ ଅଧିକ
ନିରକ୍ଷା

A. K. Ghose,
Bengal Post master
General's office
Calcutta.
9-11-05

NOTICE.
District Board, Cuttack

Tenders are hereby invited for the execution of the undermentioned works and intending Contractors can obtain information respecting them from the office of the District Engineer. The tenders are for rates only without regard to quantity.

No.	Name of Work.	Estimated amount.
1	Compound wall for Dompara Rajbati	Rs. 4127
2	Veterinary Stable at Ranihat	Rs. 906
3	Gravelling Cuttack Sonepur 13th, 15th, 16th, 18th, and 19th miles	Rs. 2000
4	Construction of Cattleshed and reroofing Godown at the Keshpur Experimental Farm	Rs. 1487

RULES

- L. All tenders which must be on Form No. 1 obtainable at this office (price 0⁸-0 each) must be enclosed in sealed covers and on the outside the name of the work legibly written.

2. All tenders must specify the rates at which the intending contractor will execute the work.

3. Tenders will be received up to 15th November 1905.

4. Tenders not in the proper Form above mentioned will be rejected.

5. The undersigned does not bind himself to accept the lowest or any tender.

CUTTACK. } N. N. MITRA
3-11-1905 } District Engineer.
CUTTACK

ନବନ ସାଧାନୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

“ମନ୍ଦେଶ୍ଵରୀ”^୩

ଏହି ପରିବା ସ୍ମୂରତା କଲଖାଳୀ ଦାରୁ-
ପଦାରେ ପ୍ରକଟିତ ହେଉଥିଲା । ସଙ୍ଗେଥାରଙ୍ଗକ
କିନ୍ତୁ ଅଶ୍ରୀମ ବାର୍ତ୍ତକ ମୁଦ୍ରା ଦେଇଲା । ଏକ
ଶବ୍ଦମାନଙ୍କ ନିର୍ମିତ ଅଶ୍ରୀମ କାର୍ଷିକ ମୁଦ୍ରା
ଏହି ହା କୃତିକା ଯାଏ । ପ୍ରାତିହିମାତ୍ରେ ଜନ୍ମ
ଦେଖାଇ ଅଶ୍ରୀମ ମୁଲ୍ୟ ପଠାଇ ପରିବର୍ତ୍ତିରେ
ପରିବା ପାଇ ପାରବେ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ଏହକୁ ମାତ୍ରାଧାରଣକୁ ଲଗାଇ ଦିଅ
ମାଉଥିରେ ସେ ଏହି ଅଠବତ୍ତିମା ଲଜ୍ଜାରେ
ଆଜିକୁ ମା । ସ ହେଲି ଗୋଟାଏ ମନୁଷ୍ୱାଙ୍ଗ
ଅହାକଳ ବ୍ୟାପ୍ତି କରାନ୍ତି ଉପରୁକ୍ତ କରି ଏହି
ଜର ମନୁଷ୍ୱ ମାରି ଥିବାକୁ ଭାବାକୁ ନିଷାନ
କରିବା କିମ୍ବା ସମ୍ଭବ ସହି କରିଯାଇଥିଲେହେଠେ
ହୋଇଥିଲ ଶୋଇ କାହିଁ ।

ସବ୍ୟତ କୋରାଷି ଲୋକ ହରୁ ବ୍ୟାପକ
ମାର ପାଇବ ତେବେ ଖାଲୀରୁ ଅଜ୍ଞାବନ
ମାରଣ କୁମେ ଏ ହେଳାଳାକୁ ପଢ଼ିଶ ଏ ଗମେ
ଧର୍ମସାର ଧର୍ମ ପ୍ରବାଳ ତରିଯିବ ।

ଏହାକୁ ମୁଁ ଦିଶେଷ ଦିକ୍ବିନ ନିମ୍ନ-
ସ୍ଥାପନକାରୀ କିମ୍ବା ଲେଖିଲେ ଜାଣିବ ।
ଅଠବତି ରାଜପତ୍ର } Srinath Samanta
୩୮୯୧୦୫ } For Raja.

